

{ No. 42
సంచిక ౪౨

6, 7 తంబుకెట్టివీధి మ. చాను.

3. 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 84

టారిఫు బిల్లు

అందరిలోపములు

ఏ. రంగస్వామియ్యారాజు అభిప్రాయములు

అసాక్షియై టేక్స్ ప్రతినిధి సంఘంపైగా సామాన్య జాననభాసభ్యులను జాతీయపక్షపు కార్యదర్శియు నగు ఏ. రంగస్వామియ్యారాజు (స్వ.దేశమిత్రుడు సంపాదకులు) ఇట్లు చెప్పిరి:-

బిల్లు చిత్తుప్రతినిధులను సూచించబడిన ఉద్దేశములను సూచించి ప్రభుత్వమువారు టారిఫుబిల్లువారి సలహాలను అంగీకరించినట్లు స్పష్టమగుచున్నది. కాని బిల్లుకుందలి కొన్ని భాగములు యెంతమాత్రము తృప్తికరముగ లేవు. ఉపాధ్యక్షము మిగతా అధికారముగ నున్నది. దీనిని మార్చక తప్పదు. దిగువటికాబడు సలహాపై విధింపబడవలసిన ప్రత్యేకపన్నును నిర్ణయించు విధానమునుగలది టారిఫుబిల్లువారు కొన్ని సలహా లిచ్చిరి. ఈ సలహా లను ప్రతి తృప్తియవారు అంగీకరింపలేదు. ప్రస్తుతము ఉత్పాదకములు కలిగినట్లును, నిర్ణయించబడిన మొత్తమును 180 రూపకములలోపన్న భారతదేశపు ప్రత్యేకపన్నులకు ఉక్కును విక్రయించవలయుననియు ధరలు ఎంతకలిగినవిో, అంతమొత్తమువరకు దిగుమతిపన్నులను అధికముచేయుట అవసరమగును. ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిన సామాన్యమొదట 20 రూపకములు తక్కువగనున్నది. ఈ విషయమై సెలెక్టుమిటివారు సాక్షులను విచారించుట అవసరమగును. ఇంకను ఉక్కు ధరలు తగ్గును. అప్పుడు విదేశములనుండి చౌకగ సరకు అత్యధికముగ దిగుమతి చేయబడవచ్చును. ఈ అవస్థను నివారించుటకై టారిఫుబిల్లు వారు కొన్ని సలహా లిచ్చియుండిరి. ఈ విషయమై ప్రభుత్వము వారు బిల్లును సూచించినవిధానము తృప్తికరముగ లేదు. ఎక్స్‌జింబి తగ్గుటచేతను ఇతర సాక్షులమునందలి వివరీత ఆర్థికపరిస్థితుల బిల్లును ప్రత్యేకపరిస్థితుల తేర్చడినపుడు తగ్గువిధమున ప్రవర్తించుటకు ప్రభుత్వమువారికి సంపూర్ణాధికారము లుండవలయునని టారిఫుబిల్లువారు సూచించిరి.

కాని భారతదేశపు ప్రభుత్వము జాతీయ ప్రభుత్వము కాదు. ప్రజాప్రతినిధులచే నిర్వహింపబడు ప్రభుత్వము కాదు. ఇంగ్లాండు నందలి ఉక్కు ప్రత్యేకపన్నుకారులు ప్రభుత్వవిధానమును మార్చు కత్తిరించినాకూడ నున్నాడు ఇట్టి పరిస్థితులలో సంపూర్ణాధికారములు ప్రభుత్వమువారి కొనగలదు. ప్రజాప్రతినిధులు భారతదేశమునందలి ప్రత్యేకపన్నుకారులు అంగీకరింపజాలరు. ఇట్టి సంపూర్ణాధికారములు ప్రభుత్వమువారుకుండకూడదని పాత అనుభవమునుండి నూచించుచున్నది. ఇట్టి ప్రత్యేకపరిస్థితులలో సంపూర్ణాధికారములు ప్రజాప్రతినిధుల ప్రభుత్వములకే యుండవలయుననియు కాదని చెప్పవలసియున్నది.

ప్రశ్న:- మిగిలిన సలహా ఏమి? ఉత్తరము:- కనడా ప్రభుత్వమువారు అవలంబించినవిధానమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అవలంబించవచ్చును. కనడా బిల్లునుండి బిల్లునుండి:-

“సరియగు మార్పులు ధరకన్న తక్కువ కలవల విదేశముల నుండి వచ్చు సరకులకెల్లము గిట్టినవిో సరియగు మార్పులు ధరకన్న సరిపోవునవిధమున దిగుమతిపన్నులను అధికముచేసి అంతపన్ను మొత్తము విధించిన నూచించేయవలెను.” ప్రస్తుతము ప్రభుత్వము వారు ప్రవేశపెట్టబడిన టారిఫుబిల్లునందు ఇట్టివిధము మేమియు లేదు. ఈ కథనము అధికమగువత్తులను విధించువిషయమై సంపూర్ణాధికారములు ప్రభుత్వమువారికే యుండును. ఇట్లముచ్చివారు అధికముగ పన్నును విధించెదరు. తక్కువ ఊరకుండ వచ్చును.

ప్ర:- బిల్లును పలువిధమున మార్చవలయునని మీకు కొరకున్నారా? ఉ:- సంరక్షణవిధానముల లాభముండవలయుననిన బిల్లునందు కొన్ని మార్పులు చేయవలసినవి. ప్రభుత్వమువారు నిజముగ సంరక్షణవిధానమును అంగీకరించిన ఇట్లు చేయక తప్పదు.

ఈ ప్రభుత్వము జాతీయ ప్రభుత్వము కాదు. భారతదేశపు ఉక్కు భారతదేశమున సమముగ సెలెక్టుమిటివారు నిజముగ ఉద్దేశమని ప్రభుత్వమువారు స్పష్టముగ ప్రకటించవలెను. ఇట్లు కొరకుట భారతదేశపు ప్రత్యేకపన్నుకారులకు అధికారమున్నది. భారతదేశ మనతయారుకాని ఉక్కును ప్రభుత్వమువారు కొనకూడదు. ప్రభుత్వమువారికంటె లోతులకు లాభపడిన కార్పొరేషనులు, దేశ ముమెంటు టక్కులు మున్నగు ప్రత్యేకపన్నులకు ఈ దేశమునందు యారగు ఉక్కునే కొనుగట్టు చేయుట ప్రభుత్వమువారిభాగ్య

తయ్యయన్నది. ఇంతేకాక పరిశ్రమలను రక్షించుటకై కొంత ద్రవ్యసహాయమును ప్రభుత్వమువారు రిచ్చుచుండవలెను. సరకులను ఇతర ప్రదేశములకు పంపునందర్భవమున రైల్వే ఛార్జీల విషయమై కొంత ప్రత్యేక సౌకర్యములు కలుగజేయవలెను. విదేశపు పరిశ్రమ సాధికారులకు ఇట్టి సౌకర్యము లున్నవి. రైల్వే ఛార్జీలు ప్రైవేటు ఛార్జీలు వారికి సరసముగ నుండును. ప్రస్తుతము ఇట్టి సౌకర్యములు భారతదేశపు ప్రత్యేకపన్నుకారులకు లేవు. ఈ కారణములవల్లనే భారతదేశ మున ఈ పరిశ్రమలు అభివృద్ధి గాంచకున్నవి. ఈ కారణములవల్లనే ఆర్థిక విషయములందు రైల్వే ఛార్జీలును ప్రత్యేకములను మేము కొంతవరకు ఆక్షేపించియుంటిమి.

సంరక్షణవిధానమును అమలునందుంచబడిన ఎక్స్‌జింబి తయ్యయలేదు. కాని ఈ విధానమును అంగీకరించినట్లు నిరుత్సాహముతో విధానమును అమలునందుంచిన వివాదము ఏర్పడును. దేశమునకు గొప్పనష్టము కలుగును. సంరక్షణవిధానమును అంగీకరించినట్లు దేశముపరిశ్రమలను సంరక్షించవలయునను ఉద్దేశము కొనసాగుట ఎట్టి అటంకము లేనివిధమున పనిచేయవలెను. ఈ సంరక్షణవిధానములకు సరకుల నుపయోగించువారికి కొంత పన్ను కలుగును. పన్నులు అధిక మగుటచే సరకులమెలకాడ అధికమగును. కాని దేశపు భారతాభివృద్ధికొరకు ప్రజలు ఈ విషయములను సంతోషముతో సహించెదరు. కాని ప్రభుత్వమువారు పట్టుదలతో పనిచేయనికారణమున విదేశీకలకల తేర్చడిన మూడు విధములగువత్తులు తేర్చడము. ఈ ప్రవర్తనములన్నియు విఫలములగుట యొకటి. ఎక్కువపన్నులను విధించి ఎక్కువమొత్తము సరకులను తిరుగుకొనుట మరొకటి. ఇంతేకాక అకారణములవల్ల పరిశ్రమల భారతాభివృద్ధికి గొప్ప అటంక మేర్పడును. కావున ప్రభుత్వమువారు ఈ సందర్భమున తమసదుద్దేశములు క్రియార్థముగా వాల్చునట్లు ప్రవర్తించవలసియున్నాడు. ప్రజాప్రతినిధుల కోరికల ననుసరించి ప్రభుత్వమువారు బిల్లును చేయు మామూలే వారి సదుద్దేశములను వెల్లడింపగలవు.

నర్ బేసిలు బ్లా కేటుగారు బొంబాయికి వెళ్లుట బొంబాయి, మే 17:-

ఇండియా ప్రభుత్వపు ఆర్థిక సభ్యులగు నర్ బేసిలు బ్లా కేటు గారు ఈ వారము బొంబాయికి పోయియుండిరి. ఉక్కు పరిశ్రమ విషయమై వారు బొంబాయి వర్తకులతో కలసి మాట్లాడిరనియు, ఈ అనుభవమునబట్టి టారిఫుబిల్లు కొంతవరకు సవరింపబడవలయు, బ్లైయ్యు అఫ్ ఇండియా పత్రిక ఆర్థిక విశ్లేషకుడు వ్రాయుచున్నాడు. ప్రత్యేకపరిస్థితులయందు ఎక్కువపన్నులను విధించు అధికారమును ప్రభుత్వమువారు యందుకొనుటచే మొదటినుండి ప్రభుత్వమువారి అధికారముల నుపయోగించెదరని కొంతవరకు బొంబాయి వర్తకులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. (ఆ.ప్రె)

సరీసాదు ప్రాంతములు

బాలభటులు

నిమ్మా, మే 17:- కొంతవరకు బాలభటులు పన్నుల విషయమున తోడ్పడి ధనమును జూపి నూదలొని ఆంధ్రుల యిద్దరిని ఒకని గాఢపరిచి, దెబ్బకొనినవాడు తప్పియిగాని పోయెను. సరీసాదు బాలభటులకి చెందిన ఒకరు పోకిరి ఒక మహిమను గూడ వీరు కలుగొనిరి. ఒకసార్లు నిసాయికి దెబ్బ తగిలెను. (ఆ.ప్రె)

పి అండు ఓ మెయిలు స్టీమరు

బొంబాయి, మే 17:- బొంబాయి నుండి తిరిగివచ్చి బొంబాయికి “చైవా” స్టీమరు 16.వ తేదీకి మార్చియ్యుట గల్గును. పి. అండు ఓ ప్రత్యేక రైలునుండి పోవు ప్రయాణికులు శనివారము సాయంత్రం 5.00 గంటలకు చేరుదురు. తిరిగి ఆదివారము ఉదయ 5.00 గంటలకు చేరుదురు. బొంబాయి నుండి ఏప్రిల్ 28-వ తేదీన బయలుదేరిన “మాసిడోనియా” అను స్టీమరు మే 18-వ తేదీన లండను చేరును. (ఆ.ప్రె)

కర్తవ్యాలవారి

వెల సీ(1-కి అ. 6 వి. పి. సహా 0-10-0 ఈ వ్రావకము వలన చెవిపోటు, చెవినుండి నీముక్తికానుట, చెవిబిచ్చడ మొదలగునవి వెంటనే నయమగును. 19,6 బొట్లను చెవిలో పోసిన భాగ కంటితే తగ్గును. అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

గ్రంథాలయములు

(1) గుంటూరు జిల్లా యందలి “గ్రంథాలయము” సభ ఈ సంవత్సరము వినుకొండ తాలూకావారు చేయవలసి యున్నది. గతవత్సరమున పండితపాదుల యీ జిల్లాసభ జరిగినప్పుడు వినుకొండ తాలూకావారు ఆహ్వానమునన్నియుండిరి.

ఈ సంవత్సరము వారితవరకు ఏ సన్నాహము లా నర్చినట్లు తెలియకున్నయవి, నిజముగ వినుకొండ తాలూకాలో యాయుధ్యము వ్యాప్తి నొందియుండలేదు. అచ్చటనే జరుగునట్లు ఆ తాలూకావారు ప్రయత్నములు సలుపుదురని వారిని ప్రార్థించుచున్నాను.

(2) ఇంతవరకే యుధ్యమును ప్రారంభింపబడినదేమిటనను, గ్రంథాలయములున్న చోటనుండియే యని యెల్లరకు తెలిసినవిషయమేకదా:- అట్టి గ్రంథాలయములు నామమాత్రాపక్షములుగా యున్నవన్న, ప్రజలెంతటి శ్రద్ధాభక్తులతో నుండిరో యెల్లరకు తెల్లమే! అంతవరకు యే! మొన్న గుంటూరునకు సమీపముననున్న యెటుకూరు, లాలపురము గ్రామములకు పోయియుంటిని. గ్రంథాలయములను. తెరుచుటయే లేదని చెప్పినగును. ఇక దూర గ్రామముల సంగతి చెప్పనక్కరలేదు. ఈనడుమ ప్రతిపాడు, పున్నవ, గొట్టిపాడు మున్నగు గ్రామములకు “పూజానిధి” విషయమై సేనును ముద్దిరాధాకృష్ణయ్యగారును పోయియున్నప్పుడొక్కొంతయూవిషయమును సేను విచారించిరి. తుదకు ఎట్టిస్థితిలోనున్నవన, “పల్లిక” కూడ తెప్పించి చూచునంతటివారుకూడ లేదని చెప్పవలసి వచ్చినందులకు విచారము. పెక్కుండు యువకులు రాజకీయ విషయంబున మునిగియుండుటచే నీయుధ్యము మొకంతవేసుకబడి యున్నయది.

(3) ఏయుధ్యముమైనను ధనముండినదా వ్యాప్తినిండుట. ఎందరుపనిచేయుచున్నను, ఎంతద్రవ్యము ప్రజలిచ్చుచున్నను రాజకీయవ్యవహారములకే చాలకుండనున్నయది. ఇక నిట్టియుధ్యములకు తావులేనట్లు ఒకంత అధ్యయ్యము ఆవహించినను విడువక గ్రంథాలయోధ్యమునుపట్ల యెల్లరదృష్టి యొకింత ప్రసరించినగాని యితరయుధ్యములకు తగినసహాయము రాదని నాయకులు తలచి యాయుధ్యమునుపట్ల సామధూతిమాట ధన సహాయమునకై తోడ్పడ ప్రార్థికులు. గ్రంథాలయములద్వారా గ్రామవాసులను మేల్కొల్పి, ధనముగాని, మనుష్యులనుగాని కొరమ్యానుగాని ఏమి తెలియని సామాన్యజనులవద్దకుపోయి ధనమునున్నులిన, పన్నులతో తలనగి బాధపడుచున్నును మీరుకూడ బాధించెదరా యని ప్రజాసామాన్యము అనుమాటలు యెల్లరకు వినికడియేకదా! అట్టివరి ప్రతిగ్రామమునందును యొక గ్రంథాలయమును నెలకొల్పి తద్వారా ప్రజల నుత్తేజులుగానొనర్చి వారినండినహాయముకొలుట యెల్లరకు ధర్మము. న్యాయము. గ్రంథాలయములే, తుదకు స్వరాజ్యమును సంపాదించు యుపాధులుగానుండగలవని నొక్కిచెప్పుచున్నందులకు మన్నించ ప్రార్థికులు. ఇంతవరకు యేమైన కొంతవని! రాజకీయ విషయములో. యేమైనజరిగినదన్న, తప్పక గ్రంథాలయములో నున్న సభ్యులచేతనే యీ పనిజరిగినదని గట్టిగా చెప్పనగును. కాని వారు రాజకీయములో పనినడిపి గ్రంథాలయములను వెనుద్రొక్కిరని చెప్పటకు సాహసించుచున్నందుకు మన్నించకర్తలు. కాలవశమునబడిరి కాని మరిచేరుకాదని నానమ్మకము. అయినను జీర్ణమైనవాటిని పునరుద్ధరింప ప్రార్థికులు.

(4) వినుకొండవారు యీసంవత్సరము “జిల్లా గ్రంథాలయసభ”ను జరుప యత్నించనియెడల గుంటూరుపురంబుననున్న కొందరు యువకులు గ్రంథాలయసభను జరుప యత్నించుచున్నారని తెలుపుటకు సంతసించుచున్నాను. అవకాశముపోయినయెడల వరల లభించుట దుస్సరము. గావున గుంటూరుపురంబుననున్న గ్రంథాలయముల సభ్యులెల్లరు యొక్కార్యమునకు తోడ్పడ ప్రార్థికులు.

కార్యస్థానము } చట్టి నరసింహారావు, గుంటూరు, 17.5.24 } కార్యదర్శి, గుంటూరు జిల్లా గ్రంథాలయసంఘము.

కఫమారిచూరము

దిన్నె 1.కి 0-8-0 (6 డబ్బీల మందుగలది) 1-కి ద్వు 2-0-0 ఈ చూరము కనకమాలికలచే చేయబడినది. కన్న, తిబ్బునము, కాకినాడ, కృత్తిజ్వరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంటనుంచుకొనుట మంచిది. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

వృత్తాంతలేఖలు

మడకశిర (అనంతపురం జిల్లా)

తపాలా యిబ్బందులు

మడకశిర తపాలా కార్యాలయమునకు తపాలా ఆఫీసు ప్రత్యేకముగా లేదు. మడకశిర తపాలా కార్యాలయమునందు మధ్యాహ్నమునకు కాగితములు వచ్చెనా వచ్చుటకుగాను ఒక తపాలా బండ్లమును 1 నెలకు 16 రూపాయలు జీతముపైన గవర్నమెంటువారు నియమించియున్నారు. ఈతపాలాబండ్లము 1 వారమునకు 2 సార్లు అనగా శుక్రవారము మంగళవారము తపాలా తీసికొని మడకశిర నుంచి మధ్యాహ్నమునకు రావలసియున్నది. అయితే యీ తపాలాబండ్లము సరిగా వారమునకు 2 సార్లు రావడములేదు. కనిష్టము. ఒకసారికాదా వచ్చుట కష్టముగానున్నది. మడకశిర నుంచి మధ్యాహ్నమునకు 22 మైలు దూరముగా నుండుటవల్ల తిరుగుట బహుకష్టముగావున్నది. ఈ మధ్యాహ్నమునకు 2 మైళ్ళదూరములో అగరి అను గ్రామము వున్నది. అక్కడికి మడకశిర నుంచి గుడిబండ అను గ్రామం మార్గముగా అగరి గ్రామం బ్రాంచి తపాలా ఆఫీసుకు తపాలా రెండు దినములకు 1 సారి వస్తువున్నది. యీ గ్రామంజనులు అగరి గ్రామం తపాలా ఆఫీసుకు పోయి కాగితములు మనియార్డరు మొదలగు పనులు జరుపుకొని వస్తున్నారు. యిందుకుగాను, యీ గ్రామం అనగా మధ్యాహ్నమునకు, ఎడ అయిన వాన అయినను ఎంత కష్టమైనను అగరి గ్రామానికి పోయి పనులు నెరవేర్చుకొని రావలసినదిగాన గవర్నమెంటువారు అగరి గ్రామం నుంచి మధ్యాహ్నమునకు యీ గ్రామం కాగితములు వచ్చుటకు మడకశిర నుంచి ఇప్పుడువుండు తపాలాబండ్లమును తప్పించి అగరి గ్రామం నుంచి పెట్టినయెడల జనులకు సులభముగా పనులు జరుగును.

ఇట్లు చేసిన యెడల మధ్యాహ్నము ఇంకా చుట్టు ప్రక్కలవుండు గ్రామములకును కాగితములవచ్చుటకు పోవుటకు అనుకూలముగా వుండుటవల్ల యీ మధ్యాహ్నము జనులు గవర్నమెంటువారు యీ వైసహాయము మనకు చేయుదురని విశ్వాసి అనతో నమ్ముచున్నాము.

యం. వి. సుబ్బారావు.

చోడవరము

18.5.24 తేదీన చోడవరములో విజయనగరం సంస్థానం అమీనుగారగు మ. రా. రా. పాకలపాటి నరసింహారాజుగారికి వారు మరియొక రాజాకు బదిలీ అయి చెల్లుచున్న సమయమున వారిపై హితులున్న దినప ఉద్యోగులున్న కలసి వారి గౌరవార్థమే అల్పాహారముతో విందుగావించి సభచేసిరి. పీడర్లు, ఉద్యోగిగ్రూపులు, వర్తకులు మొదలుగాగల పురజనులు సభనలంకరించిరి. రాజుగారి సుగుణములన్నియు పేర్కొనుచు ఒక యోగ్యతాప్రతిపదం తెచ్చి పెట్టెలోనుంచి రాజుగారికి బహుమతి చేసిరి. పొన్నాడ సుబ్బారావుపంతులు బి.వి.వి. ఎల్. గారు యోగ్యతాప్రతిపద చదివినపిమ్మట కేపా కాళిదాసుగారు ఇంట్లో వున్న ఒక వ్యాసమును, పాతెల్లు అగస్త్యరాజుగారు చక్కని గడ్డపద్యములలో ఒక వ్యాసమును పఠింపిరి. ఇంకా అనేకమంది రాజుగారి సుగుణములగూర్చి ముచ్చటించిరి. రాత్రి ఒక హరికథకూడ వారి గౌరవార్థము జరుపబడెను. రాజుగారు ఎనిమిది సం|| ల నుంచి చోడవరములో ఉండి సంస్థానమును, రయితులను అనేక విధముల బాగుచేసి తనయొక్క సుగుణములచే పుర ప్రజల హృదయములను ఆకర్షించిరి. వారు చోడవరము విడిచి వెళ్లుట అనేకమందిని నిరుత్సాహముగా చేసినది.

తే 19.5.24 ది మధ్యాహ్నము ఈ గ్రామములో 25 సం. ల వయస్సు గల ఒక దుబ్బుడు తన ప్రక్కయింటిలో ఉన్న ఎనిమిది సం|| ల వయస్సుగల పిల్లను తనయింటికి మళ్ళిపరచి తీసుకొనివెళ్లి అక్కడ త్రాటిలో ఆమెకు నులిమి చంపి ఆమె అధికములు రీ తులములగులవి అపహరించి తనమును. ఆరాత్రి కొద్దిదూరముగా పారవేసెను. ఆ తేల్లెవారు భామున రక్తపు బొట్టులతో ఆతడు పట్టుబడి మరునాడు తానుచేసిన కేసును ఒప్పకొని పిల్లనగలను తానే తీసి పోలీసువారికి ఇచ్చివేసెను.

వి. సుబ్బారావు

బి. ఏ. బి. యల్. పీడరు.

గోదావరి

స్వకీయ విలేఖరి

కాలమానము

రామంద్రపురం మే 16—ఈమధ్య వేసవి తీవ్రముగనుండి నిన్నను మిగులవేడిగ బొగులుబొగులు మనుచు ఎండకాసెను. సాయంకాలమునకు ఆకాశము మేఘములచే నావరించి అచ్చటచ్చట తొలకరించెను. విశాఖపట్టణమునుండి రైలుమార్గమున కొలదిమాత్రము తుంపరగవర్తి చెను. చాచర్ల కోటలో రాత్రి 8 గంటలకు సుమారు అరడుక్కువ వర్షముగురిసెను. రామంద్రపురమున రాత్రియంతయు కీకారావముగ మబ్బుపట్టి అప్పటప్పట సుమారు ముప్పాతికదుక్కు వర్షించెను. కాని యీతొలకరింపుగాలి నివ్వయోజనము. రెండవవంటిరు లేక యిదివరకే మండిపోయెను. కొలదిగ కాచినమామిడికాయలు రాలి పోవుట తటస్థించెను. రాత్రి వివాహమూర్తములకు కొంత నాటకంపరచెను.

కాలువలను ఎప్పుడు తెరువవలెను?

గోదావరి తూర్పు జిల్లాకాలువలను 5.6.24 తేదీన తెరువవలసినదన్న ప్రభుత్వపు ప్రకటనమును మార్పుచేయుటను గురించి, 12. 6.24 తేదీ సాయంత్రమునకును మాసివేయవలసినదని ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరు సలహా నిచ్చెనని జిల్లాకలెక్టరు గోదావరిజిల్లాకాంగ్రెసు సంఘమునకు తెలియబరచుచు అట్టిసలహా ఆక్షేపణ యేమైననున్నదా అని అడిగిరి. అందులకిట్లు జిల్లా సంఘ మిట్లు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. భవశేఖరము మోడీ మాన్ సుండి కడియంవరకును కాలువను లోతు చేయునట్లేదేమిటో 12.6-24 తేదీవరకు కాలువలను మాసివేసినయెడల ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరు సలహా ఉచితమై యుండగలదు. కాని అనేక సంవత్సరములనుండి రయితులు జూకెనెల ప్రారంభముననే ఆకుమళ్ళకు కాలువనీరు తప్పక వచ్చునని ఎదురుమాచు అలవాటు గల వారైయున్నారు. గోదావరినది మెరక అయిపోవుచుండుట చేతను, ఛానల్సులో మట్టినిలువయుండి మెరకగుటచేతను, నీటిని నిల్వచేసి ఆకుమళ్ళు తడుపుటకు పాలములలో త్రవ్వబడిన చెరువుల సహా సరిగా నింపబడియుండుటలేదు. కాబట్టి కాలువలు త్వరగా త్రవ్వమొదలగు మరచుటలను చురకుగా జరుగుటకు ఎక్కువ మంది కూలివారిని పెట్టుటనందనియు అట్లుచేయనియెడల 20.6.24 తేదీవరకు ఛానల్సులోనికి నీరు విడిచిపెట్టనియెడల ప్రజలలో గోల ఎక్కువగుననియు జిల్లాసంఘమువారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

కాకినాడ పురపాలకసంఘము

ఉచితమునయు తృప్తికరముననియు తోచినయెడల కాకినాడ పురపాలక సంఘమువారు తమ కంప్రొట్యులను కో. ఆరేటివు తేరుకు యూనియన్లకు ఇచ్చుటకు చేసిన తీర్మానమునకు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. సంఘసభ్యుడగు దుగ్గిరాల నూర్యప్రకాశరావుగారు ప్రజోపయోగముగ పనుల నిమిత్తము ప్రజలిచ్చిన కంప్రొట్యులను కో. ఆరేటివు నెలలలో బ్యాంకులో ఫిక్స్డ్ డిపోజిట్టుగా నుండుటకును ని.సి.పాలిటీ వారు ఖర్చు చేసే ఆ వసరము వచ్చేవరకు బ్యాంకులోనుండి తీయకుండానుండుటకును ప్రభుత్వమువారి సొంక్కును పొందవలసినదని తీర్మానమును ముపాదించిరి. దానిని సంఘమువారు మోదించిరి. ఆప్రకారము గవర్నమెంటుకు వ్రాయుటకు తీర్మానించిరి.

కాకినాడ తాలూకాబోర్డు

14 వ తే ఉదయమున పెడపూడిలో కాకినాడ తాలూకాబోర్డు సమావేశమయ్యెను. సభ్యులందరూ హాజరైరి. 6 వ తేదీని సభ్యత్వమునకు రాజీనామాపెట్టిన ఆర్. వెంకటరాయణంగారు మాత్రము రాలేదు. ఆయన జిల్లాబోర్డునందు మాడ సభ్యుడగుచేత ఆధానముకానియ్యెను. ఆయనస్థానే దుగ్గిరాల వెంకటనూర్యప్రకాశరావుగారిని ఏకగ్రీవముగా బోర్డు వారు జిల్లాబోర్డుమెంబరుగా నెన్నుకొనిరి. ఈయన యిదివరలో అయిదు సం||లు జిల్లాబోర్డుమెంబరుగా నుండి ప్రజాపక్షపాతి యై ఆందోళనము చేసెను. ఇప్పుడు మరల వారు ప్రజలయిష్టమును దెలిసికొని ప్రజాలోభమునకై విశేషముగా పాటుపడెదరని నమ్మెదము.

నాలానామహమ్మదాల్ గారికి స్వాగతప్రము

తాలూకా బోర్డుయొక్క ప్రాసిడింగ్సులో నొక భాగముగా నాలానామహమ్మదాల్ గారికి ఈ బోర్డు వారు సత్కరించిన సన్మానవ్రతమును జిల్లాగవ

ర్నీ ప్రకటించుటకు ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించుచు యిది వరలోనే తెలియబరచిరి. అందు విషయమై, తాలూకా బోర్డువారు సమర్పించినచోటనే, సమర్పించినకాలమునందే, కాకినాడ పురపాలకసంఘమువారు, తాలూకా మహమ్మదాల్ గారికిని, చిత్రంజన తాలూకాగారికిని, సమర్పించిన స్వాగత వ్రతములను జిల్లాగవర్నీలో ప్రభుత్వమువారు ప్రచురించుచున్నరని, ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయుటకు బోర్డువారు తీర్మానించిరి.

ఒక సభ్యునికి అధ్యక్షాధికారముల నిచ్చుట

లోకల్ బోర్డుయొక్క 28 వ సెక్షను 3 వక్లాజా ప్రకారము ఈ బోర్డు అధ్యక్షుడు ఈ బోర్డులోని ఒక సభ్యుడైన దుగ్గిరాల నూర్యప్రకాశరావుగారికి తన అధ్యక్షాధికారముల నిచ్చెనని యిదివరలో తెలియబరచితిని. ఆ అధికారము నిచ్చుటను ఈ బోర్డువారు 29.3.24 తేదీని సమావేశమైనప్పుడు అంగీకరించియుండిరి. దరిమిలను 23.4.24 తేదీగల జి. బి. లో లోకల్ బోర్డుఅట్ట 28.(3) సెక్షను క్రింద అధికారములు ఒక సభ్యునికి యివ్వబడినప్పుడు అట్టివారి ఉత్తరములనై రాలకు ఆక్షేపణలేనట్లుగా ప్రకటించబడెను. అయినప్పటికి జిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటు అధికారములను ట్రాన్స్ ఫర్ చేయుటకు అంగీకరించుటలేదు. ఈ క్రింది రీతిగా ఈ తాలూకా బోర్డు వారు తీర్మానించిరి.

“ఇదివరలో ఈబోర్డువారు సమావేశమై, ఈబోర్డు ప్రసిడెంటును” నూర్యప్రకాశరావుగారికి ఇచ్చిన అధికారములను మంజూరి చేసియుండిరి. అదియే ఉచితమునయు తనకారణములతో జిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటుయొక్క ఆక్షేపణ లున్నట్లు కనిపించుటలేదనియు, ఈ రెండబోర్డులకుగల కార్యము అనవసరముగా నెనుకబడుచున్నదనియు ఈబోర్డువారు రద్దీప్రాయపడుచున్నారు. మరియు జిల్లా బోర్డు ప్రసిడెంటు ఈ బోర్డు వారి యిష్టమైయున్న దానిలో జోక్యము కలుగజేసికొని అభ్యంతరములు కలుగజేయుటకుగలది తమ అయిష్టమును తెల్పుచు ఈ అధికారముల దెలిగేమకు 28 (3) సెక్షను ప్రకారమున్నదని అభిప్రాయపడుచున్నారు. ఈ తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారికి పంపించుటకు ఈతాలూకాబోర్డు ప్రసిడెంటును కోరడమైంది.”

ఈబోర్డు వైసు ప్రెసిడెంటుతప్ప అందరూ ఈ తీర్మానము నంగీకరించిరి.

రామారావు పేటలో మద్దిరాలవారిసత్రమును నడుపుటకు దు|| నూర్యప్రకాశరావు గారిచే ప్రతిపాదించబడిన రూల్సును బోర్డువారింగీకరించిరి. 1 వ జూనునుండి అవి అమలులోనికి వచ్చుటకు తీర్మానించిరి. పెద్దాపురం మునిసిపాలిటీలో నున్న ఆస్పత్రివ్యయమునుగూడించి ఈ తాలూకాబోర్డువారు 350 రూ. సాలీన యిచ్చుటకు కమిటీవారినిచ్చిన తీర్మానము ప్రకారమిబోర్డువారు రంగీకరించిరి.

ఆంధ్రగీర్వాణ విద్యాలయము - కొవ్వూరు

శ్రీరామ సామ్రాజ్యపట్టాభిషేకము

ఈ దినమునకు సత్సప్తాహ మహోత్సవము 33 దినములైనది. ఇంకను 16 దినములు కలదు. ఈ మధ్యను ఆ పరమ హంస సచ్చిదానందేంద్ర సరస్వతీస్వామిలవారు దయచేసి రెండు కోజుల తమవాగమృతమును వర్షించి కొవ్వూరు ప్రజలను సనాతనధర్మమునందు ప్రబోధించిరి. మరల సనాత ధర్మమును, వర్ణాశ్రమపద్ధతిపై సుప్రతిష్ఠితము చేయుట వారి యాశయము. అందుచే కాస్తరవుల యావశ్యకతను నొక్కిచెప్పిరి. సభాసదులు కొంద రచ్చటచ్చట వారిని ప్రశ్నించిరి. వారు వారికి ప్రత్యుత్తరములను బాగుగా నొసంగిరి. వారు కాకినాడనాథేశ్వరసభకు దయచేసినారు. 13 తేదీన శ్రీయంత చెలికాని గర్భారావుగారు దయచేసి విద్యాలయమును దర్శించి భజనకాలక్షేపముచేసి మరలిరి. ఆరాత్రియే రాజమండ్రి నుండి కొండ్ల వెళ్ళి ఖామరాజు భజనమేళనలో దయచేసి రాత్రి భజనచే కాలముగడిపిరి. ఈదినము శ్రీయంత వారిల శివావుధార్థుగారు దయచేసి వారి సహజవాగ్ధోరణిని యుపసంహరించిరి.

19 తేదీనాటికి శ్రీ గాడిచెర్ల హరిశక్తిస్వామిరావు పంతులుగారు, శ్రీ ఆంధ్రరత్న గోపాలకృష్ణయ్య గారును దయచేతురు. విచ్చిక్షలు శిక్షాశిల మీ యూరనడచగలరు. శ్రీ భోగరాజు కోడండరామయ్యగారు వారి కుడితావ్రానా నము నొసగ వాగానము గావించిరి. 28 తేదీన శ్రీ కాకినాడుని వాగ్ధోరణి వ్రత పంతులుగారి యగ్రామసభ్యులను నాంధ్రసారస్వత మహాసభ ప్రారంభమైన.

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆదిమాంధ్ర ప్రచారము

రాయుడుగంగయ్యగారి లేఖ

“ఆదిమాంధ్ర ప్రచారము - నాయకులకు విజ్ఞప్తి” అను శీర్షిక క్రింద ఈ నెల 8 వ తేదీ ఆంధ్ర ప్రతికలో మేమిరువురము వ్రాసిన లేఖను శ్రీరాయుడు గంగయ్యగారు 14 వ తేదీ ఆంధ్ర ప్రతికలో విమర్శించుచు “భద్రపరపాట” నియు పరమామణి మాడవనియు తమ తాతలెడల యాత్మకాంతి కై గంగయ్య గారికి వారి మిత్రులకు ఆతిథ్య మొసగిన కొంతమంది వ్యక్తులను పొగడుచు కొన్ని సంగతులు వ్రాయసాగిరి.

మావ్యాసమునందలి సారాంశమును పూర్తిగా గమనింప కయే “భద్రపరపాట”నిన్ని పరమామణి మాడవనిన్ని వ్రాయ సాహసించిన గంగయ్యగారి కలమున కంతకొండర మాడవని గట్టిగా వారికి చెప్పదలచుకొన్నాము.

అస్పృశ్యతానివారణకు బ్రాహ్మణులు కొందరు సమ్మతించియు అందుకే పనిచేయుటయు కలదు. దీనివలన బ్రాహ్మణులు చేయుచున్న మానవసేవకు సంకేతించి వారినేవలన మాకు గలిగిన యానందమును లోకమునకు తెలుపుచున్నామే గాని బ్రాహ్మణేతర విద్యావంతులను దేశ పరిస్థితు లాలోచించుచున్నచో రాదిమాంధ్రపాఠశాలలకు మహాసభలకు ధనసహాయము చేయుచు ఆతిథ్య మిచ్చి భోజనాదు లొసగుట లేదని మేము చెప్పితిమా? అట్లేన్నడు చెప్పము.

“పల్లెలందు బ్రాహ్మణులు యానందార్థమున అస్పృశ్యతా నివారణకు తలెత్తెనుగా నూరకున్నను కాపు, కమ్మమొదలగు బ్రాహ్మణేతరులు నివారణకంఠమాత్రము ఒప్పుకొనక అంటు తొలగిపోయినయెడల తమ కేవియో గొప్పముప్పు వాటిల్లు నని కూడ లోలోన భయపడుచున్నారు” యీమాటలు జనబాహుళ్యమునకు చెంది వారివారి చర్యలను తెలుపుచున్న జేగాని ఒక వ్యక్తికి చెందినమాటలు గావని తెలుపడుమండగా భద్రపరపాటనియు పరమామణి యనియు వ్రాసినవ్రాతాళు గంగయ్యగారి యభిప్రాయ మేమైయుండునో మాకు బోధపడలేదు.

“మా ఉప్పు, పులుకు తినే మాలవాడిని మేము అంటు కొని దగ్గరకు రానిచ్చిన యెడల మాకు వాళ్లు పాతేరుతనము చేస్తారా నెత్తిమీద యెక్కుతారుగాని” అని నూటికి తొందై తొమ్మిదిమంది కాపు కమ్మవారు మమ్ము డీకొనుచుండుటవలన నివారణకు ఒప్పుకొనక లోలోన భయపడుచున్నారనియు, ఆదిమాంధ్ర లాభికముగ నెంతదరిద్రులుగా నున్నారో బుద్ధిబలములో కాపు కమ్మవారు అంతబలహీనులుగా నున్నారనియు జనబాహుళ్యముయొక్క స్థితిని వివరించితిమేగాని ఆదిమాంధ్ర లయెడల సానుభూతి గనపరచే వ్యక్తులను గాని బ్రాహ్మణేతర సంఘమునుగాని దూషించియుండలేదు. అట్టి వివరీతార్థములకు మావ్యాసమునందు చోటు లేనప్పుడు గంగయ్యగారు అనవసరముగా మా మనసులకు నొప్పి గలుగజేసినందులకు విచారింపక, యీ మాయొక్క సమాధానమును గ్రహింప గోరుచున్నాము.

రాజమండ్రి } కునుమ భర్తన్న
16-5-24 } నీలం వెంకయ్య
(ఈ విషయమై దర్శన ఇంతటితో నాగిపోవును. ఆ. వ. సం)

తిరువణ్ణామల

శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరీ ధర్మ ఆంధ్రపాఠశాలయొక్క పంచమవార్షికోత్సవము 11.5.24 తారీఖు భానువారమున శ్రీయుత స్వామి వెంకటాచలంకెట్టిగారు యం. యల్. పి. అధ్యక్షత్వక్రింద జరిగినది.

ఉదయమున శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరీ అభిషేకమును పాఠశాలయందు సరస్వతీపూజయుజరిగినవి. పిదప రెండుఉపన్యాసములు జరిగినవి. అందు ఒకటి విక్టోరియా హిందూపాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయులు బ్రహ్మశ్రీ జి. వెంకటాచలయ్యగారు “విద్యను” గూర్చియు మరొకటి ఆయుర్వేదవిద్యార్థి బ్రహ్మశ్రీ జయరామయ్యగారు ఆయుర్వేదముయొక్క ప్రాముఖ్యమును గూర్చియు సువస్థపించిరి. ఇంతటితో ఉదయమువీక్షయములు ముగిసినవి. పిదప సాయంకాలము కుమారు రెడ్డి గంటలకు వైవార్తి అధ్యక్షత్వక్రింద శ్రీయుత పి. యన్. యం. శ్రీధర్గిరికెట్టిగారినిల పాఠశాలయొక్క యానందత్సరపు ప్రాగ్రస్తునిపార్వ చదువబడెను. పిదప నీయూరిలో వకలుగానంతు యన్.వి.విజయరాఘవాచారిగారివలన యాపాఠశాలస్థాపకులయిన శ్రీయుత పి. ఎన్. నునిస్వామి కెట్టిగారి సుగుణముల వర్ణించి అతని పటమును తెరచిపెట్టబడినది. తాలూకానకు తరుగుదలనసంభావ

లును ప్రహ్లాదచరిత్ర నాటక ప్రదర్శనమును చాలానందకరముగ నుండెను. పిదప అధ్యక్షునివలన బాలురకు ఆసేపుస్తకములు బహుమతు లొసగబడినవి. కడపట అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము నందుగల సారాంశము ఇట్టి ఆంధ్రపాఠశాల మనవారికిని యితరులకును యీ అరవదేశములో స్థాపించి నడపించుచుండుటవల్ల ను కీర్తిశ్రేష్ఠులైన శ్రీయుత పి. యన్. నునిస్వామి కెట్టిగారి సుగుణంబులకును సంకేతించెదను. తత్కాలము ఆంగ్లేయులచే నీయబడు విద్యనాకరీ చేయుటకు తగినవిద్యయే కాని చేరుగాదు. అట్టివిద్యాదిట్టమును మనదేశపాఠశాలయందు మార్పుకొందించి తగినట్టివిద్యాపాఠవిద్యను నియమించి మనదేశపు బాలురకు అట్టి విద్యను బోధించిన స్వేచ్ఛరాజ్యసిద్ధి అతిశ్రేష్ఠములో నేర్పడగలదు అనుచు విస్తారముగా ఉపన్యసించిరి. కడపట వందనోపచారము లతో 8 గంటలకు సభ ముగిసినది. (పురవాసి)

కాంగ్రెసుసంఘ ప్రచారము

(కళ్యాణదుర్గం)

కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు.

౧౧-౫-౨౪ తేదీన శ్రీ కల్లూరు ముబ్బరావుగారు శ్రీయుత సంకటి కొండాకెట్టిగారును ఆనంతపురంమండి మధ్యాహ్నము మోటారులో యీగ్రామమునకు వచ్చిరి. సాయంత్రము గో ఘంటలకు కాంగ్రెసుసంఘమువారివద్దమున నొక బహిరంగసభ ఏర్పాటుచేయబడినది. శ్రీ కల్లూరు ముబ్బరావుగారు స్వరాజ్యమునమే స్వరాజ్య మొందుకలయును అను విషయములగురించి 3 ఘంటలకాలము గంభీరముగ నుపన్యసించిరి. రావుగారు ఉపన్యాసమునందు చక్కని పద్ధతుల చెప్పచు సభికులయల్లము రంజిల్లజేసి ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానమునగల లోపములను పూర్వదృష్టివల్ల సర్వజనసామాన్యమునకు

స్వామి శ్రీధానందగారు

సహితము తెలియబట్టు వాక్రచ్చిరి. తరువాత పురజనులెల్లరు శ్రీయుత ముబ్బరావుగారిని మరొకదిన ముండి వుపన్యాసమొకటి వలయునని మేమొక సమ్మతించిరి.

౧౨-౫-౨౪ తేదీ వుదయమున కాంగ్రెసుసంఘము సమావేశమయ్యెను. జిల్లాకార్యముసంఘమునకు సభికుల నెన్నుకొనిరి. కాంగ్రెసుసంఘమునకు నూతన కార్యనిర్వాహకవర్గ మేర్పరచిరి. అది గాక యీక్రింది ముఖ్యతీర్మాన మొకటిచేయబడినది.

౧౧-౫-౨౪ వ తీర్మానము లోగడ ౧౯౨౧ వ సం॥ లో జాతీయపాఠశాల నిమిత్తము ఈగ్రామములో వసూలుచేసిన మొత్తమునకు జమాఖర్చుపట్టి చూపుచు ఖర్చు అయినది పోగా మిగతమొత్తమును యీజాతీయసంఘమునకు యివ్వవలయునని జాతీయపాఠశాల కోకాధికారిగానుండు మల్లారావు కండాచారం శ్రీనివాసరావుగారినిన్ని సదర్ పాఠశాలపాలకవర్గముగా నేర్పాటుచేయబడిన మతి యితరులను కొరడమైనది.

౧౨-౫-౨౪ మఱు సాయంత్రము గో ఘంటలకు బహిరంగసభ ఏర్పాటుచేయబడినది. గ్రామములోని చాలమంది సభికులదెంచియుండిరి. శ్రీయుత కల్లూరు ముబ్బరావుగారు స్వరాజ్యపాదకు అనవాయోగమే మార్గమునవిషయమునుగుఱించి వుపన్యసించుచు ఖర్చుధారకావశ్యకతను గుఱించియు గాంధీ మహాత్ముని ఉద్దమపరిత్రనుగుఱించియు అన్యధావాదాటితో 3 ఘంటలకాల ముపన్యసించిరి. అకాలీత్యాగకత్తి డొమకారణము డొమనివారణము మొదలగు విషయములగురించి ప్రజలెల్లరుకు తెలియబట్టు బోధపరచిరి. అటుతరువాత ప్రజల తెలుపుకొని శ్రీమద్బుర్రావుగారును శ్రీకొండాకెట్టిగారును ౧౫-౫-౨౪ తేదీ మధ్యాహ్నం మోటారులో బయలుదేరి పోయిరి.

ఆంధ్రసారస్వతి మహాసభ

(తరువ 1.

సప్తమాంధ్ర సారస్వతిమహాసభ కొత్తూరులో జరుగనున్నదని యందవకుతు తెలియును. అందుల కొక యాహ్వానసంఘ మేర్పడినది. శ్రీయుత కాశీనాథుని నాకేంద్రరావు పంతులుగారి వ్యక్తులుగ నెన్నుకొనిరి. ౨౪ మే నెల 28 తేదీన ప్రారంభించుటకు తీర్మానించిరి. కార్యకమలము ముగ్గురై టింతును.

కొత్తూరు } కురుగంటి సీతారామయ్య.
18-5-24 } కార్యదర్శి, సమానసంఘము.

గుంటూరు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘము

నూతనజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము ఈక్రిందివిషయముల నాలోచించుటకు గుంటూరులో స్వరాజ్య కార్యాలయమున యీనెల 28 వ తేదీ బుధవారమాడు మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు సమావేశమగును. సభ్యులెల్ల ౨౦ తక్షక దశాశాసన ప్రార్థింతులు. సామాన్యజాతి సంతరము కార్యసంఘసభకుడ జరుగును.

విషయములు

(1) జిల్లాసంఘమునకు నూతనోద్యోగులను, కార్యసంఘ సభ్యులను ఎన్నుకొనుట, (2) జిల్లా విచ్చిత్తు భటుసంఘమును తెలకొనుట (3) రాష్ట్రసంఘమునకు జిల్లాసంఘమువారు ఉపరిక నెన్నుకొనవలసిన 5 గురు ప్రత్యేక ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుట, (4) కోటకొండలో గడచి, కిరరాత్రినాడు ప్రజానీకరణ జిల్లాసంఘము తరపున చేయవలసిన ఖర్చులెల్లూను తెల్లలను వరికొంది సామ్యము మంజూరుచేయటం. (5) కాంగ్రెసుసంఘ సాంస్కృతికమున గాను జిల్లాను రెండుగా విభజించవలసిన శ్రీ బెల్లంకొండ రామకరావుగారు పంపినతీర్మానము (6) ఇతరవిషయములు.

అంచె శివయ్య,

వడ్లమూడి ముక్తేశ్వర ప్రసాదరావు,

కార్యదర్శి.

స్వరాజ్య కార్యాలయం, గుంటూరు. 17-5-24.

కృతజ్ఞత

రహురమి రెండు సంవత్సరములకు హెచ్చుగా అనంతపురము జిల్లా వెనుగొండ రేంజీ స్కూల్లోను డిప్యూటీ కలెక్టరుగానుండి ఉపాధ్యాయులకు చక్కని నీతిని బోధనావధతులను గజపురు సన్నార్దర్యకుడై విద్యాభివృద్ధికి మిక్కిలి పాటుపడుచుండిన మల్లారావు శ్రీ. వెంకటరామయ్యపంతులుగారు కృతజ్ఞులకు బ్రహ్మస్మరణ అయినందున వారికి కృతజ్ఞతా సూచకవందనము లిప్పించుటకు 6-5-24 తేదీ వెనుగొండ గోకెంట్లు గరల్ స్కూలులో సాయంకాలము 4 ఘంటలకు కొందరు ఉపాధ్యాయులు మతి పెద్దవనుష్యులుచేరిరి అసభకు. మ.రా. శ్రీ వెనుగొండ టి. శివశంకరముగారు అధ్యక్షులుగా నుండిరి. ఛామాపటును తీయించినపిదప దైవప్రార్థనతో వారంభించి సోమందేవల్లి రాత్రిపాఠశాలోపాధ్యాయుడు వి.నూర్య నారాయణరావు ప్రవచనరీతి వారికధ భక్తరసపూరితంబుగా సత్కాలక్షేప మొకగంట గడపి పిమ్మట అధ్యక్షుల అనుమతితో నొకరు పూటవాద్యము వాయించిరి. గరల్ స్కూలు ఉపాధ్యాయులగు మ. రా. తిప్పయ్య సుందరమ్మగారు సంగీతము చే సభను రంజింపజేసిరి. తరువాత సభాధ్యక్షులుగ టి. శివశంకరముగారు ఉపాధ్యాయ వృత్తినిగురించి చాలవిపులముగను ఉపమానయుక్తముగను మృదుమధురవాక్కులచే వక్కాణించిరి. వెంకటరామయ్యగారు రింతవఱ కొనరించిన విద్యాభివృద్ధి విషయము గుఱించి సంకేతించినచో గాక రాబోవు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు కూడ ఇట్టి కీర్తి వహించు రని నమ్మిరి. అంతట ఇరువురు ఉపాధ్యాయులు ఈసంఘముతరపున వెంకటరామయ్యగారికి కృతజ్ఞతా సూచకవందనము లిప్పించుచు వారి దయారసమును కొనియాడుచు కొన్నిమాటలచేతను పద్యముల చేతను వెల్లడించిరి. తరువాత వెంకటరామయ్యగారు ఉపాధ్యాయుల శ్రేయోభివృద్ధి గోరుచు ఈ సభాధిపతులగు టి. శివశంకరంగారికి మనఃపూర్వకవందనము లిప్పించిరి. అంతటితో సభ ముగింపబడియె. సర్వేశ్వరుడు ఈ రేంజీ కిప్పు డరబించిన మ.రా.శ్రీ. పి. వెంకటరావుగారి కీర్తి వెంపొందజేయుగాక. వీరి దయావీక్షణములు ఉపాధ్యాయులపై ప్రయవించుగాక!

భోమందేవల్లి పురవాసి

విదేశవార్తలు

భారతదేశ భవిష్యత్తు

సహకారము సల్పవలెననుట

ఉదారభావ మవసరము

లండన్, మే 16:—స్వామి చాళియనందు నువ్వయ్య సింఘు విల్లింగ్డన్ ప్రభువు ఇట్లు పన్నునీచెను:—భారతదేశమును గూర్చి కొన్నింటి చాలమంది అధికముగ నిరూపించుచు జూపుచున్నారు. అసలు పరిస్థితులందు చాల కష్టములున్నవి. బ్రిటిషుజాతి ప్రతిభయు, భారతజాతుల స్నేహమును ఈ కష్టములను తొలగించగలవను నమ్మకము గలదు. నా కెంతయు ఉత్సాహము గలదు. మనము ఉదారభావముతో పరిపాలన మొనర్చి, భారతీయులను సంపూర్ణ భాగ్యతకు తయారు చేయుచు ఆ చేయుటలో కష్టనిష్ఠులముల కోర్చుకొని న్యాయముగ ఆచరణను జూపుచు ప్రభుత్వోద్యోగములందు నిండు నమ్మకమును గలుగజేసి ప్రభుత్వోద్యోగంల (పబ్లిక్ సర్వీస్) కు భయములేదు, చాలకాలమువరకు ఉద్యోగములో ఉండవచ్చునను అభయమును ఇచ్చినచో నా ఉత్సాహము సాఫల్యతకు గాంచును. ఇంకను పెక్కు సంవత్సరములవరకు పరిపాలక, వర్తక, పారిశ్రామికాభివృద్ధి నిఖిలము భారత దేశములో బ్రిటిషువారుండవలెననియే భారతీయులు చాలమంది, ఎవరో అత్యల్పసంఖ్యాకులగు అతివాదులవారోత్పత్తి, ఆశించు చున్నారని నానమ్మకము.

సర్వోత్తమ గారి మరణము

చీనా విలేఖరి నొకరిని అరస్టు చేయుట

హాంకాంగ్, మే 17:—హాంకాంగ్లోనున్న రూటర్ విలేఖరి సర్వోత్తమ గారి మరణమునుగూర్చి నిజమును నిర్ధారణజేసుక రావలె నని చీనావిలేఖరి కుత్తువు నొసగెను. ఆ చీనావిలేఖరిని అరస్టుజేసిరి. సర్వోత్తమ గారిని ముందుటకు ప్రయత్నించి వ్యర్థులైరి.

శ్రీ శ్రీ ట్రస్టు షెండు సేనాని

హ్యూస్, మే 18:—మేజరు జనరలు షర్క్ చార్లెస్ ట్రస్టు షెండు గారు పరమపదించిరి. ఆయనకు రెండు పుత్రులు ముగ్గురు పుత్రులు ఉన్నారు. చికిత్స నిమిత్తము హ్యూస్కు వచ్చిరి. నిన్న రాత్రి గొంతుక పడిపోయినది. ఆర్థరాత్రి వృత్తి నొందెను. వార్షికులలో ఇతని గృహమున భూస్వామిత్వము కొంత అస్థిగతము గొంపోవుచున్నాడు. ఇతడు కుటుంబ ఆచారము సంతోషించుచుండెను. 1861 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 21 లేదని జనన మొందెను. రాయలు వాకాదళమున 1881 లో ప్రవేశించెను. యుద్ధానుభవము చాలకలదు. ఐరోపామహాసంగ్రామమున మొదట టెమియాలో పనిచేసెను. 1920 లో రాజీనామా నొసగెను.

సామాజిక

నాకా వేషానికి ధానము

ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయము

లండన్, మే 18 రాత్రి 9.50:—నాకావైమానికాభివృద్ధినిగూర్చి మంత్రివర్గమువారు చేసిన తీర్మానమును అంతమును అంగీకరించిరి. ఆమోదించుచున్నారు. పరిశోధకపని సంతను చాలవరకు ప్రభుత్వమువారే తమచేతిలోనుంచుకొనుట విశేషమైనది. ట్రైనింగ్ ఇంజనీరింగ్ లెల్లప్పుడును ప్రస్తుతమున్న నాకావైమానికాభివృద్ధి యథాప్రకారము చురుకు నిశ్చయించుట మరింత ముంపినది.

యుద్ధస్మారక చిహ్నములు

ఐరోపా మహాసంగ్రామమునపోరినవారులకు స్మారక చిహ్నముగ స్త్రీలు ఇంగ్లండులోను, ఇండియాలోను, బ్రిటిషు దొమినియన్లలోను అధినివేశములందును ప్రపంచమందంతటను నిర్మింపబడిన భవనములను ఆయాదేశపు గవర్నరుల సరము చేయుచును. జూలై 10 లేదని రిచార్డులో వికలాంగులైన వైద్యక సామికులను సార్వభౌమదంపతులు చూచెదరు.

బ్రిటిషు గవ్వయానా వలస

కార్మికసంఘమువారి ఆక్షేపణ

లండన్, మే 18:—బ్రిటిషు గవ్వయానాకార్మికులు పురమందరమున సమావేశమైరి. అధ్యక్షులైన (డిప్యూటీ మేయరు) (పురపాలక ఉపాధ్యక్షులు) వని తక్కువ, కార్మికులు ఎక్కువగా నున్నారనియు అందుచే పనిలేక ఆదనముగ నున్న కార్మికులపాధిని జూపకుండ మరికొందరిని వలస రానిచ్చుట విశేషమనియు తెప్పిరి. కార్మికనాయకుడైన క్రిబ్బింగారు పంచదారతోటలలో వారమునకు రెండుకోజులు పనిగూడ భారతీయులకు దొరకుట లేదనిరి.

కార్మికుల కోర్కెలు న్యాయ మైనవిని పురపాలకాధ్యక్షులనిరి. (లేడరు)

బ్రిటిషు గవ్వయానాకాల్పు

ను గూర్చి విచారించుటకు నియమింపబడిన దండనాధికారి కార్మికసంఘ మైనందులో నుండెననియు, ఎవరి పంచదారతోటలో కార్మికుల వేతనముల తగవు బయలు దేరెనో ఆతోటదారుల న్యాయవాదులతో ఇతనికి సంబంధముండుటచే న్యాయము జరుగదనియు అందుచే నిష్పక్షిక భావముగల వారిని విచారణకర్తలుగ నియమించవలెనని భారతదేశాధికారులన పచ్చునని జార్జిటౌన్లో నున్న బ్రిటానికపత్రిక వ్రాయుచున్నది. (లేడరు)

ఆమెరికాలో ధైర్యరత్న రిజర్వుబోర్డు అధ్యక్షుని కవు నిలువారు డోలరుతోనే వ్యవహరింపవలెనని గోరుచున్నారు.

ప్రషియా ప్రభుత్వము

బెర్లిన్, మే 19:—ప్రషియానుండి హానోవరులోనున్న ప్రషియా రాష్ట్రమును విడదీయుటకు హానోవర్ ప్రజలు నిరాకరించిరి.

ఆమెరికా వైమానికులు

పరమషిర్లో ప్రవేశించిరి టోకియోవార్తలు తెలుపుచున్నవి. ఈముగ్గురు వైమానికుల ముఖములు మంచుపడుట చేతను శరీరవాలము చేతను గాయములుపడెను. పరిశీలనలో మొదట విమానములో పోవుటకు వీరే ప్రధమములను పేరును సంపాదించిరి. తుపాకాగనుండుటచే వీరు కాంచుట దీర్ఘమున బలవంతముగ క్రిందికి దిగవలసివచ్చెను.

ఆర్థిక నిపుణుల నివేదికము

జర్నలలంగీకారము

జాతీయవాదుల ఆక్షేపణ

లండన్, మే 8 రాత్రి 11.35:—ఆర్థిక నిపుణుల నివేదికము నంగీకరించువిధానమును జర్నల్ జాతీయవాదులు ఆక్షేపించుచున్నారు. పిమ్మట అంగీకరించినపుడు, వానిని మార్పుచేసి ప్రయత్నించుటగూడ ఆక్షేపించుచున్నారు. ఎట్టివరకులు లేకనే మార్పుకుండగనే నివేదికమునంగీకరించవలెనని సోషలిస్టు క్రాస్టు సొసైటీ ప్రజాస్వామ్యవాదులు ఆమోదించుచున్నారు. దీనిని జర్నలుజాతీయవాదులు నిరాకరించుచున్నారే, వీరు నివేదికమునుగూర్చి రాయబారములను జరుపుటకు సంబంధించియున్నారు. నిపుణులు ఆలోచించక మరలపెట్టిన కొన్నరాజకీయ, మరితర కోర్కెలను నెరవేర్చినచో నిపుణులనివేదికమును జాతీయవాదులలో అంగీకరించెద మనుచున్నారు.

వచ్చేవారము ఆయాపత్రికలువారు రాయబారమును ప్రారంభింపవచ్చును. జాతీయవాదులవిధానమును సాగించుటకు ప్రభుత్వమునేర్పాటుచేయుటయే లేక నిపుణులనివేదికమును ఎట్టివరకులు లేకనే త్రివిధస్థాయిలో ఆమోదించుటకు జాతీయవాద ప్రతిపక్షులకవకాశము నిచ్చుటలో స్పష్టముగ లేలును. అప్పుడు జర్నల్ జాతీయవాదులు తీవ్రముగ ఆక్షేపించెదరు.

జాతీయవాదులు తమకోర్కెను సాధించలేనిచో వారు ప్రతిపక్షులతోనే నివేదికమును విశేషాదులుగూడ అంగీకరింపకుండగ చేర్చుప్రయత్నించెదమని భయపెట్టుచున్నారు.

మ్యాసిడోనియానమస్య

స్వాతంత్ర్యమునకై పోరాటము

లండన్, మే 18 రాత్రి 7.50:—మ్యాసిడోనియా విప్లవకారులు వియన్నాలో రహస్యముగ సమావేశమై మ్యాసిడోనియాస్వాతంత్ర్యమునకై పోరిన సంపాదించగలమని చర్చించుచున్నారు. ప్రస్తుతము లేమవిప్లవపద్ధతులను మానుకొనుటకు నిశ్చయించిరి విదేశములందు తమ స్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి ప్రపంచప్రచారమును సల్పుటకు ఏర్పాటు చేసికొనిరి. త్వరలో అలగ్జాం ద్రాపుగారు లండన్ కే ఆమెరికాకుగూడ పోయెదరనుచున్నారు. ఇతరనాయకులు ఇతరయూరపియనులు దేశములకేగెదరట.

ఈసభగూడిన పరిస్థితులనుజూడ బల్గేరియా మ్యాసిడోనియనులు సమిష్టిచర్యను దీసికొనెదరని తోచెను.

విదేశాంగవేత్తలు సాయుధకర్తవ్యము మంచిది గాదనుటచే సమయమింకను రాదను కారణముచే ఇంకను పోయత్వములను జేయుట మంచిదని నాయకులు గొప్పించిరి.

కాని రాబోవు యూగోస్లావియా ఎన్నికలలో అల్లరులు జరిగిన, మ్యాసిడోనియానాయకులు అప్పుడు నివారించుటకు పూనుకొనలేరు. ఇప్పుడుగూడ వీరు తీవ్రముగ విధానము నవలంబింపవలె ననుచున్నారని తెల్పుచున్నారు.

ఈజిప్టు సెన్యము

కేయిరో, మే 18:—యుద్ధములకి ఇట్లు చెప్పెను:—ఈజిప్టు సెన్యములో నున్న సర్దారు ఈజిప్టు ప్రభుత్వోద్యోగి యుద్ధములకి తాబేదారుడు, యుద్ధములకి జవాబు చెప్పవలెను. ఈజిప్టు సైన్యాధిపతి విదేశీయుడుగ నుండుట ఈజిప్టు రాజ్యప్రతిష్ఠకు విరుద్ధము. ఇంతయు పూర్వము జరిగెను. ఇప్పుడు దీనిని మనము అంతరింపజేయవలెను. మానాను సర్దారు కాయ్రును ఈజిప్టు శ్రేయస్కరముగాడు. దీనిని తొలగించుటకు చర్యను దీసికొనవలెను. ఈ విషయమును గూర్చియే ప్రధానామాయుడు గూడ ప్రస్తావించెను. ప్రస్తుతపరిస్థితులు ఇంకొండు చెల్ల గూడదు. వీనిని అంతరింపజేయవలెను. సైన్యములయు ఈజిప్టు సంబంధించియే యుండవలెను. ఈ కార్యము నిమిత్తమే మనమువరకు పనిచేయుచున్నార మనిరి.

నవపరిహార సమస్య

పార్లమెంటు లండన్ లో తెల్లయములు సంప్రదించిన సభకుల ప్రకారమే నీవీరు ముస్సోనీ, ద్యూనిస్, హౌమస్సు గార్లు నవపరిహారములను గూర్చి చర్చించిరి.

ప్రెంచి వైమానికుడు

దోయిసి గారు క్యాటల్ తేరిరి.

కార్మిక ప్రభుత్వ సమర్థనము

లిబరల్స్ తో కలియుటలేదు

లండన్, మే 16:—రాత్రి 11.35 కార్మిక ప్రభుత్వము వారు ఆధికారమును స్వీకరించినదాదినవారు కేసిన పను లన్నిటిని సింహావలోకనము గావించుచు ముఖ్యముగ పనిలేని వారి కష్టములను తొలగించుటకు గూర్చి సోషలిస్టు గారు వ్యక్తికరించిరి. కష్టము లేకుండ కాలపరిస్థితులందేని దొరకిన భనము మీద పన్నును వేయుచున్నారనిరి. మెకన్నా పన్నులను తొలగించుట తప్పని పత్రాలు గ్యూమెట్టుల లేవనిరి. వారాపత్రికలతో భయపడి జాతీయవాదులుగాని తమస్థాయిలను గాని విధనాడ దలచు. న్నలే వదిలి. ఆర్థిక ప్రయోజన నికల్పుటకుజేసిన సహాయమును పోకిరి. కాని లిబరల్స్ తో కలిగి యింకను కలియుట గాని జంగవదిరి. (జాన్ క్లైవ్)

రిడింగు ప్రభువు

ఈ సంవత్సరము రిడింగు ప్రభువు ఇంగ్లండుకు పోవుట పడుదు. సెలవుపట్టుచు ఈ సంవత్సరంంతయులో పుగ అంగీకృతము కాదనుచున్నారు. ఆక్షేపణగూడననుచున్నారు. అందుచే రిడింగు ప్రభువు ఇంగ్లండుకువచ్చిన ఉద్యోగమునకు రాజీనామా చేయవలసివచ్చును. అసలు ఈ విషయమై ప్రభుత్వమువారు ఇరవీ పుట్టించిన లేదట.

బ్రాహ్మణేతర పక్ష మునందలి

భేదములు

నాయకులకీలాపములు

సంగరసంఘపు సాంవత్సరకనమావేశము

దక్షిణ ఇండియా లిబరలు ఫెడరేషను, చెన్నపురి సంగర సంఘపు రెండవ సంవత్సరకనమావేశము సాంవత్సరమునందు 18 వ లేదే ఉద్దేశము జరిగెను. సర్ పి. త్యాగరాయ కెట్టిగార్లు అధ్యక్షతవహించిరి.

సాంవత్సరకనవేదికము

సాంవత్సరకనవేదికమును కార్యదర్శులలో నొకరగు కె. రంగయ్యనాయకుగారు చదివెరి. నివేదికమునందలి ముఖ్యము లగు లింగున ప్రకటింపబడినవి:—

స్వామి వెంకటాచలం కెట్టి, సదుల్లాబాదుషా సాహెబు గార్లు సంఘాభ్యర్థనమునకు రాజీనామ ఇచ్చిరి. ప్రస్తుతమున్న సభ్యులసంఖ్య 101. ఎన్నికలవిషయమై అధికము ప్రచారము సులభమునందుటచే కడచిన సంవత్సరమునందువలె సంఘము వారు ఒహిరంగసభలను ఉత్తనాసములను జరుపజాలకుండిరి. బ్రాహ్మణేతరపక్షమునందే విభేదము లేర్పడుటచే ఎన్నికల సమయమున ప్రచారము మిగల కష్టముగ నుండెను ఈ కారణము వల్లనే ఎన్నికలయందు బ్రాహ్మణేతరపక్షమువారు కొంతవరకు అపజయమునకుడ కాలిరి. ఈ భేదములకుంట్టి న ఎంతవలకుబడి గలిగినవాడైనను బ్రాహ్మణుడైనను సామ్రాజ్యకాసనసభకు చెన్నపురి ప్రతినిధిగ ఎన్నికొనబడుట అసాధ్యమై యుండెడిది. ఇట్టివిభేదములు ఉద్వేగాభివృద్ధికిని, బ్రాహ్మణేతరల ప్రతిష్ఠకు ప్రతిబంధములుగ నుండునని అనుభవము వల్ల తెలిసికొనినపిమ్మట మాడ ఈ విభేదములు అంతమొందుకుట కొంచినయము. బ్రాహ్మణేతరులు వారిలో వారు లేగవులాడుకొనుమంద ప్రభుత్వమువారు తమ వైఖరిని మార్చుకొన్నారు.

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునకు నొబంధించిన

ప్రభుత్వపు టు తరపు

కడచిన కాసనసభయందు బ్రాహ్మణేతర ప్రతినిధుల కృషివల్ల ప్రభుత్వమువారు బ్రాహ్మణేతర హక్కులను అంగీకరించుచు ఒక ఉత్తరవును ప్రకటించిరి. ప్రస్తుతము ఈ ఉత్తరవు చివీ కాగితిమైనది. బ్రాహ్మణేతరల హక్కులను ప్రభుత్వమువా రిప్పుడు ఆదరించుటలేదు. గా. జి. ఎ. నక్షేకం గారు ప్లేటుకొన్నిలు సభ్యులుగను సర్ శివస్వామిఅయ్యరు పి. వి. విశ్వకాశక్రొగార్లు సామ్రాజ్యకాసనసభాసభ్యులు గను ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి. నిప్పుజాతుల ప్రతినిధులు ఈసభాసములకు నియమింపబడనందులకు చింతిల్లకలసి యున్నది. విశ్వవిద్యాలయముల మహాసభకు ఇయ్యపురు బ్రాహ్మణులు ఈ రాష్ట్రపు ప్రతినిధులుగ నియమింపబడిరి. బ్రాహ్మణేతరులను విద్యావిషయములందు అధికము అనుభవముగల వారను అగు డి. బి. ఆర్. వెంకటరత్నం నాయకుడు, ప్రాఫ్ సర్ రత్నస్వామి, ప్రాఫ్ సర్ కాండేరు, రంగనాథం, కోటి లింగం, రామలింగారెడ్డిగార్లు హక్కులను ప్రభుత్వమువారు పాటించరైరి.

స్వరాజ్యపక్షమువారు

ఇంతేకాదు. బ్రాహ్మణేతరులలో భేదము లేర్పడిన సందుమాదునీ స్వరాజ్యపక్షమువారు చెన్నపురి కార్యరేషనును స్వాధీనపరచుకొనుటకు యత్నించుచున్నారు. ప్రస్తుతము మద్రాసు కార్యరేషనునందు రిగురు బ్రాహ్మణులు సభ్యులుగనున్నారు. ఈ ప్రయత్నములు బ్రాహ్మణుల సంఖ్యను హెచ్చించుకొనుటకై గావించబడుచున్నవి. బ్రాహ్మణేతర సంఘమునందే దురుయించిన భేదములవల్ల ఇట్టి విపరీతపరిస్థితు లేర్పడుచున్నవి. కావున బ్రాహ్మణేతరులందరు తమ భేదములను మరచి డాక్టరునాయరు, త్యాగరాయ కెట్టిగార్లచే ప్రారంభింపబడిన ఈ ఉద్యమము చక్కగ అభివృద్ధి చెందునట్లు దీక్షతో పాటుపడకులయు నని సంఘము వారు బ్రాహ్మణేతరులను కోరుచున్నారు. ప్రస్తుతము కొన్ని రాజకీయ కక్షలకు చేరినవారు ఇంగ్లాండునకు రాయబారములను పంపియున్నారు. బ్రాహ్మణేతరపక్షమువారు మాడ ఈ సమయమున ఇంగ్లాండున కొకరాష్ట్రభార మంపుట అవసరము. అందులకై కొంత ప్రయత్నములుమాడ జరుగుచున్నవి.

ఈ ఉద్యమము దక్షిణఇండియా యంత కాక భారత భేదముండలేదను వ్యాపించుచున్నది. ప్రస్తుతము మనము మన

సభలు జరుపుటలో కాలముగడవుచున్నా మేగానీ సామాన్య ప్రజలయందు ప్రచారము సలుపుటలేదు. అయినను ఈ ఉద్యమము చక్కగనే వ్యాపించినది. ఉద్యమము ఉన్నతాదర్శములకలై ధర్మబుద్ధిమైయుండుటయే ఇందులకు కారణము. నివేదికమును సభవారు ఆమోదించవలయునని శివరామ వివాసగు రుపపాదించుచు సభ్యులసంఖ్య స్వల్పముగ నున్నందులకు చింతిల్లిరి. బ్రాహ్మణేతరులు ఎట్టి భేదములను పాటించక కలసి పనిచేయవలయు నని చెప్పిరి. నివేదికము ఆమోదించబడెను.

అధికారసభ్యులు

పిమ్మట అధికారసభ్యుల ఎన్నికలు జరిగెను. సర్. కె. వి. రెడ్డినాయకుగారు అధ్యక్షులుగ ఎన్నికొనబడిరి.

రెడ్డినాయకుగారు సభ్యులు కారనియు వారిని ఎన్నుకొనుట తప్పనియు కొందఱ ఆశ్చర్యించిరి. కాని త్యాగరాయ కెట్టిగారు ఇట్లుచెప్పిరి:—మనము వారిని ఇప్పుడే సభ్యులుగ చేర్చుకొనవచ్చును. రెడ్డినాయకుగారిని సభ్యులుగ చేర్చుకొనలయునని నే నుపపాదించుచున్నాను” వరదరాజులనాయకు గాడ త్యాగరాయ కెట్టిగారిని ఆశ్చర్యించుచు సభ్యులుగ చేరలేల చినవారు ముందుగ దరఖాస్తు పంపుకొనవలయు ననియు ఇట్టి తీర్మాన ముపపాదించుట నిబంధనలకు విరుద్ధమనియు రెడ్డి నాయకుగారు సభ్యులుగ నుండుటకు ఇష్టమున్నదో లేదో ఎవరికి తెలియవలయు చెప్పిరి. ఇట్లు కొంతకాలము జరిగిన పిమ్మట త్యాగరాయ కెట్టిగారి ప్రోత్సాహముపై అందఱు తమ ఆశ్చర్యాల నుపసంహరించుకొని రెడ్డినాయకుగారు సభ్యులుగ నుండవలయు నను తీర్మానమును ఆమోదించిరి. పిమ్మట రెడ్డి నాయకుగారు అధ్యక్షుడుగ నుండవలయు నను తీర్మానము ఆమోదించబడెను. మహమ్మదు ఉస్మాను, సల్లా గురుస్వామి కెట్టి, నారాయణస్వామి కెట్టి, తనికాచలం కెట్టి, వరదరాజులు నాయకు, పి. నక్షేకమొదలి, యస్. వి. రామస్వామిమొదలి, రత్నస్వామి, పి. రామనాథను, శివరామమీనను గార్లు ఉపాధ్యక్షులుగ ఎన్నికొనబడిరి.

వీరందఱు ఉపాధ్యక్షులుగ నుండుటకు అంగీకరించిరాయని సభ్యులలో ఒకరు ప్రశ్నించిరి.

అధ్యక్షుడు:—ఇష్టము లేనివారు రాజీనామ ఇచ్చెదరు. మునుస్వామినాయకు:—వారు నారాప్రతికలకు పెద్ద జాబులు రాసి ఇబ్బందులను కలుగజేయవచ్చునకదా.

కె. రంగయ్యనాయకు పంజల సుబ్రహ్మణ్యం కెట్టిగార్లు కార్యదర్శులుగ ఎన్నికొనబడిరి.

సర్ పి. త్యాగరాయ కెట్టిగారి ఉపన్యాసము

అధ్యక్షుడుగ త్యాగరాయ కెట్టిగారు సభను ముగించుచు ఈ క్రిందివిధమున ఉపన్యసించిరి:—సాంవత్సరక నివేదికమును మీరందఱు వినియున్నారు. డాక్టరు నాయకుగారు ఈ ఉద్యమమును ప్రారంభించినది మొదలు నేను వారిలోకలసి పనిచేయుచుంటిని మనదురదృష్టమువల్ల వారు త్వరలోనేమరణించిరి. భారమంతయు నాపైబడెను. ఒకమనిషి ఎట్టిపని చేయజాలడు. భేదము లేర్పడినవికాని స్వల్పవిషయముల కీ భేదము లేర్పడినవని చెప్పవలసియున్నది. కాని మనమిత్రులగువారు ఈచిన్న భేదములను కొండంతలుగ జేసిరి. రెండుమాడు సంవత్సరములనుండి బ్రాహ్మణేతరఉద్యమము క్రమముగ వృద్ధిచెందుచుండెను. తమ పలుకుబడి తీజింపుచున్నందులకు బ్రాహ్మణులు భయపడిరి. బ్రాహ్మణేతరులఅభివృద్ధిని ప్రతిఘటించుటకై మనలో మనకు భేదములు కలుగునట్లు వారు పనిచేసిరి. ఇట్లు భేదములను కలుగజేయుట వారు తరతరములనుండి నేర్పినవిద్య. విషము వ్యాపించినది. మనకు నష్టము కలిగినది. కడచిన జానుమాసమునకు బ్రాహ్మణేతరుల అభివృద్ధికి ఎట్టి ఆటంకము లేకుండెను. తమ క్షితికి భంగము కలుగునని బ్రాహ్మణులు ఆంగ్లేయులు భయపడిరి. నేను బ్రాహ్మణులను మా షిండుటలేదు. తరతరములనుండి వారు అనుభవించుచున్న అధికారములను కాపాడుకొనుటకై ప్రయత్నించుట వారిధర్మము.

“పాలిటికలు” బ్రాహ్మణులు

కాని ఎల్ల కాలము బ్రాహ్మణులే ఉన్నతస్థానములందుండి ఇతరసంఘములవారిని అణగద్రొక్కుటకై ప్రయత్నించుట ఎంతమాత్రము ధర్మము కాదు, న్యాయముకాదు. ప్రభుత్వమును నిర్వహించుచున్నది చదువుకొన్నవారే కాదు. వరకులు, భూస్వాములు, కార్మికులు వీరందఱు మాడ ప్రభుత్వనిర్వహణమునకు తోడ్పడుచున్నారు. పన్నులు చెల్లించుచు ప్రభుత్వమువారిని నిలుపజెట్టుచున్నవారు వీరే. ఇట్టిపరిస్థితులలో అధికార మంతయు అల్పసంఖ్యకులకు ఒకసంఘమువారిచేతియై డుండు

టను భగవంతుడు మాడ ఓర్వజాలడు. (వినుడు, వినుడు. నవ్వు) బ్రాహ్మణుల పలుకుబడి అంతమొందుకాలము వచ్చినది. కాని మనము కోరుచున్నది ఆది కాదు. మనము వృద్ధి చెందవలయునని మనము కోరుచున్నాము. బ్రాహ్మణులపట్ల క్షేమముతో ఈ ఉద్యమము ప్రారంభింపబడలేదు. బ్రాహ్మణేతరుల ఉద్దేశించుటకై ఈ ఉద్యమము ఏర్పడెను.

నిజముగ బ్రాహ్మణులకును మనకును ఎట్టి తగవులేదు. రాజకీయవిషయములందు జోక్యము కలుగజేసికొను బ్రాహ్మణులకు వోట్లుఇయ్యవద్దు అని నేను చెప్పియుంటిని. బ్రాహ్మణులతో మనకు తగవులేదు. నార్తల్లపూరు మానకు సత్తులు. రాజకీయవిషయములందు జోక్యము వుచ్చుకొను బ్రాహ్మణులనే మనము ప్రతిఘటింపవలసియున్నది. మనలను అణగద్రొక్కి అధోగతిపా లొనర్చినదివారే. ఈ ప్రయత్నమునందు మనము కొంతవరకు విజయము గాంచితిమి. ఈ భేదములు మనలో ఏర్పడకుండిన ఇంకను అధికము విజయము కాంచియుండెడివారము.

దీనివలన యేమియు ప్రమాదములేదను విషయ మెల్లరకు జెల్లినదే. కొన్నిపరిపాలన కాళులను మార్చియు మంత్రుల కెప్పుటచే వారు స్వతంత్రముగా పరిపాలింపజాలకుండురు. వారు జేయవలసినవిధులపైని ఉద్యోగ నియామకములందును, గవర్నరుగారికి అధికారము గలదు. మంత్రులను తనయిష్టము వచ్చిన రీతిని ఆచరింపవచ్చున గవర్నరు నిర్బంధింప వచ్చును. మధ్యరాష్ట్రములలోవలె ప్రజాయత్తకాళులను తానే స్వయముగా పరిపాలింపవచ్చును. మరియు మంత్రులను కాసనసభలలోని ప్రధానులగువారి నే నియమింపవలెనను నిర్బంధములేదు. గవర్నరు చెప్పచేతలలో మెలంగు నెవరినైన నియమింపవచ్చును. సంస్కరణ కాసనములయొక్క ముఖ్యధికర మేమన నివిలు సర్వము యెక్కువస్వాతంత్ర్యము కాసనసభకుమైనను. ద్వంద్వప్రభుత్వము పోయినను ప్రజాయత్తకాళులపై మంత్రులకు అధికారము గవర్నరు గారు దయవలచి యిచ్చినచో గలుగును. ద్వంద్వప్రభుత్వము తొలగిపోయినను గవర్నరుల అధికారములు తగ్గ నని చలంపను.

రాష్ట్రస్వతంత్రపాలనము

రాష్ట్రస్వాతంత్ర్యమిచ్చినను అన్నికాళులు బాధ్యతాయుతప్రభుత్వమునకు విధవరు పబడవు. ముఖ్యమైనవాటిని కేంద్రప్రభుత్వమునకు ఒప్పగించుటయే లేక కఠినమరతులపై ప్రజాయత్తము జేయుటయే జరుగును. కేంద్రప్రభుత్వమునుమాడ బాధ్యతాయుతప్రభుత్వముగా జేయుదురని చలంపనిండు. అప్పుడైనను పిలువసర్వము ఉద్యోగలవిషయమున మనము జోక్యము కలుగజేసికొనకూడదు. అట్లగుచో లాభమేముండును. వారిసంఖ్య అధికము జేయబడును. మంత్రులవలెను పోటీ అధికమగును. అధికారులుమాత్రము యెప్పటివారే. అందుచే ఉద్యోగనియామకముల విషయము మనము చర్చించ వనవరము లేదు. చాలమంది తమస్థితి నెరుంగక బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము గావలెనని మెలబెట్టుచుండురు. అన్ని ఉద్యోగములపైని సంపూర్ణాధికార మియినది బాధ్యతాయుతప్రభుత్వము నిష్పలమగును. మరియు సైన్యము నాకాదశకాళులపై సధికార మియితున్నచో లాభముండదు. విదేశములతోను, స్వతంత్ర రాష్ట్రములతోను సంబంధములు గలుగజేసికొను అధికారము గూడ నుండవలెను. స్వరాజ్యప్రభుత్వమునకు అధికారమొసంగకుండినచో విదేశీయు లధికారమునందున్న సైన్యము, స్వతంత్ర రాష్ట్రములను ప్రక్కలోబల్లెములవలె నుండును. దొంగినియును స్వాతంత్ర్య మనుదానియం దీయధికారము లొసంగబడును. మనకు సైన్యమును నా కాద శ కు ను సంరక్షిం గు సా మ ర్థ ముగ్గ లే ద ను ట వ్య ర్థ వా ద మగును. మనదేశమునందలి మహారాష్ట్ర మహామృదీయ వీరల పరిత్రులను జూచినచో అప్పుడు సైన్యములెంత చురుకె గలిగియుండెడినో స్పష్టము కాగలదు. నాకాదశములు గలిగియుండుటచేతనే భూద్దీవులు విదేశవ్యాపారముజేసి చలంపరాజ్యముల స్థాపించి యున్నారు. భారతదేశము చాలనాకలను కొని చిరుముత దన కీక్షయొసగి పరిపాలింప గలుగును. ధనము గలిగియుండుట, సైనికుల శిక్షణ యొసగుట యీరందఱు కార్యములు జూపాను, వీనాపంటి చిన్నదేశములే జేసికొనగలుగుచుండ మనము జేయలేకుండుమగుట సహేతుకము గాదు. కావున మనదేశీయు లెల్లరు స్వరాజ్యమననేహా గ్రహించు కొని దొంగినియును స్వపరిపాలన గోరుటయందు అణునూత్రమైన నెనుకర్మకుండు రని గోరుచున్నాను. ఆత్మ విశ్వాసముగలిగి కృషి జేయవలెను.

(నక్షేమము)

అంధకారము

1924 వ సం. మే నెల 20 వ తేది

మంగళవారము

ద్వేషగీతము

జన్మనుకమమునం దంతఃకలహము తెలుల ప్రబలమో విజరింప నవసరములేదు. బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖులలో తగాదాలు పెరిగెను. మద్రాసు శాసనసభ ఇరుకత్తుములవాడికి సమర రంగ మయ్యెను. ఒకంపై నొకరు నిందారోపణలకు గడంగిరి. ఒకరి నొకరు దూషించిరి. రహస్యశ్రేణులను యెరుకజేసిరి. ఉద్యోగములకును అధికార పదవులకును ఎట్టిపోటీ జరిగెనో బయల్పడెను. దుర్మార్గుడుగు బ్రాహ్మణు నావల ద్రోచినను, బ్రాహ్మణేతరులలో సఖ్యము గుదురలేదు. సమరసభా మేల్పడలేదు. కేవలస్వార్థంతోచే ప్రేరేపితమైన యుద్ధము మేదియైనను షట్టి యవధానము లోను గాకి లెప్పడు. జన్మనుకమమునకు మొదలును రాజీయకార్యక్రమ మేదియు గనపింపలేదు. స్వరాజ్యాదర్శమును జేరుట కేయే మార్గముల నవలంబించవలయునో సూచితము గాలేదు. ఇప్పుడును వ్యవహార మదేవిధముగ నున్నది. స్వరాజ్యసంపాదనము కష్టమై ఆతురముగాని, ద్రోహని గిన్నపి. కడు. జాతీయనిర్మాణము విషయమై అలోచనయేలేదు. కిద్దరు కట్లు ఇసుమం తయు కష్టమానము గనపించదు. సర్వమిథ్యాగి రాయశెట్టిగారు ఎక్కడివరే ద్వేషగీతమును పాడుచున్నారు. బ్రాహ్మణుని బహిష్కరించుటయే వీరి ప్రధానోద్దేశ్యము.

దక్షిణభాగము లిబరలు ఫెడరేషనువారి సభ మొన్నటిదియు త్యాగరాయశెట్టిగారి అధ్యక్షత క్రింద జరిగెను. జన్మనుకమమునం దంతఃకలహములు ప్రబలమని శెట్టిగారింగిరించెదరు. కాని శెట్టిగారు వీరిని చులకన జేయుచున్నారు. బ్రాహ్మణులయొక్క కలహములను ప్రేరేపించుచున్నారని వీరినమ్మకము అన్నిటికీని బ్రాహ్మణునే కారణభూతునిగ జేసిన, అతినిని మరింత దూషించవచ్చునుగదా. శెట్టిగారియెత్తు ఇదియే. కాని శెట్టిగారిపై బ్రాహ్మణేతరులలో నాగ్రహము ప్రబలుటకు, కారణ మింకొకటి లేదా? బ్రాహ్మణులు తెలుల యాదించిన, బ్రాహ్మణేతరులకుల యాదెదరింపట వారిగౌరవమునకు తగి యున్నదా? రామలింగారెడ్డి, నటేశు, రామలింగ శెట్టి, న్యాయవేంకటాచలం శెట్టిగార్లు మున్నగువారు త్యాగరాయశెట్టిగారు నిరంకుశత్వమును బయల్పరచి యుంటేదా? రాజకీయవ్యవహారములను కదిపకరించుటకు, జాతీయ ప్రధానాధికారముగ బట్టుకొని లాభదాయక మని, రామలింగారెడ్డిగారు ప్రకటించుటకు, బ్రాహ్మణమాయయే కారణమని చెప్పవచ్చునా? రెడ్డిగారు అంతటి విచక్షణ భూత్యులా?

జమీనునిన, జన్మనుకమమునకు విశాలాదర్శము లేదు. ఉదారమగువడతుల నవలంబింపలేదు. దేశమంతయు స్వాతంత్ర్యభావభరిత మైనపుడు, జన్మనుకమము ఎదురీదు చుండెను. స్వాతంత్ర్యమును తో చేతులగలిపెను. నిర్బంధవిధానమును సమర్థించెను. రాజకీయసిద్ధాంతములయెడ, ఇంకను నెక్కువకావలయునని ప్రవర్తించవలెనని, చెట్టిగారు

కోరియుండిరి. అధికారవర్గమునకు ప్రక్కతాళము వైచుచో, తహకదవులను నిలుపుకొనవచ్చునని వీరు భావించిరి. బ్రాహ్మణుని బహిష్కరించుటయే గాక, స్వరాజ్యాదర్శమును గూడ నిరసిం చిరి. ఇప్పుడు సయితము, రాజకీయబ్రాహ్మణునిపై చెట్టి గారు తమ ఆగ్రహమునంతను వెడల్పగక్కుచున్నారు. బ్రాహ్మణునినుండి రాజకీయబ్రాహ్మణుని వేరు జేయుట, చెట్టిగారి అపూర్వకతభక్తు కదర్శము. కీనియర్థమేమి? ఉద్యోగములనుండియు, గౌరవపదవులనుండియు బ్రాహ్మణుని తొలగించిన వీరికబాలు ను. తమ మఖ్యాతయము, సంఘసంస్కరణ మని యు, రాజకీయవిషయములు రెండవస్థానము నాక్రమించు ననియు, జన్మనుకమమునకు లిదివరకు చాలుచుండెడివారు. ఇప్పుడుటలగాక, రాజకీయ పదవులనుండి బ్రాహ్మణుని తొలగించిన చాలు ననియు, అన్నిలాభములును బ్రాహ్మణేతరులకు లభించిన సరిపోవుననియు, త్యాగరాయశెట్టిగారి ప్రసంగము చెలుపుచున్నది.

సాంఘికముగ వీరి కెట్టిసంస్కరణ మవసరము లేదు. నిమ్మజాతుద్ధరణము, వీరిదృష్టిపథము నాక్రమించుటలేదు. బ్రాహ్మణులను బ్రాహ్మణేతరులను గలసి నిమ్మజాతుద్ధరణమునకు బూనుకొనగూడదా? అందుకై తమ శక్తిని భారపోయగూడదా? బ్రాహ్మణుని మూలద్రోయవలయునను కట్టుదలలో, నిమ్మజాతుల నుద్ధరింపవలయునను కట్టుదల అణుమాత్రమున్నను జన్మనుకమము కొంత మే లొనర్చెడిది. బ్రాహ్మణుని నూరక నిండించి ప్రయోజనమేమి? బ్రాహ్మణేతరులలో చేజిక్కిన కతవులను స్వీకరించుటకయినను అంతలేని తగాదాలు ప్రబలియున్నవి. మృతినెడవులకై ప్రబలిన బీద్రసంకంభమే, యిండుకు నిదర్శనము. బ్రాహ్మణుని ద్వేషింపుడున కేకచే, త్యాగరాయ శెట్టిగారు మరల జన్మనుకమములో సంఘభావము కుదుర్చుటకు యత్నించుచుండవచ్చును. కాని, ఈ కేకయొక్క ఉపయోగ మంతరించినది. ఇయ్యది మరల నుత్సాహము గలిగించుట దుర్లభము. హిందూదేశమున కిప్పుడు స్వరాజ్యము గావలయును. అయ్యది బ్రాహ్మణస్వరాజ్యము గాని బ్రాహ్మణేతరస్వరాజ్యము గాని గాజాలదు. హిందూరాజ్యము గాని, మహమ్మదీయరాజ్యము గాని గాజాలదు.

అట్టిస్థితిలో అన్నిజాతులమధ్య ఐక్యమత్వమును గుదుర్చుట, నాయకులవిధియై యున్నది. నిమ్మజాతుల నుద్ధరించి, హిందూమహమ్మదీయకలహముల నంతరింపజేసి, అన్నిజాతులమధ్య దృఢముగ నైకమత్వమును స్థాపించుటమూలముననే స్వరాజ్యసిద్ధికి మార్గమేర్పడునని దేశారాధనతత్త్వం లండరును నమ్ముచున్నారు. మరల ద్వేషగీతమును బాడుట కిదియో నమయము? ఉత్తరహిందూస్థానమున బంశునది నాయకులు, త్యాగరాయశెట్టిగారి దృష్టిలో తలచును గలవారు. వీరు ఉరక వాగదరట గాని, పనిజేయరు. వివేకమంతయు జన్మనుకమ నాయకుని యందే మూర్తిభవించియున్నదిగాబోలు. గాంధీ, లజపతిరాయ, దాసు, మున్నగు బ్రాహ్మణేతరప్రముఖులువీరియే చేతగానివారు. వీరు ద్వేషగీతమును పాడజాలరు. స్వరాజ్యము, స్వాతంత్ర్యమని విలపించెదరేగాని, బ్రాహ్మణులపై దండెత్తరు. ఇట్టివారిపై త్యాగరాయశెట్టిగారికి నిరభయభావ ముండుట వింతగాదు. సామ్రాజ్యశాసనసభ్యులు, స్టేటుకొన్నిలు సభకును బ్రాహ్మణేతరులను ప్రభుత్వమువారు నామినేటు జేయలేదని, కార్యదర్శులగు రంగయ్య నాయుడుగారు విచారకడీరి. ప్రభుత్వనియామకము

తవరికి చేజిక్కినది విచారించుట, ప్రజాప్రముఖులకు గౌరవము గాజాలదు.

అత్యధికసంఖ్యాకు లగు బ్రాహ్మణేతరులను నామినేటు జేయలేదని వగచుట, ప్రాస్వద్యప్తిని సూచించును. దక్షిణభాగము లిబరలు ఫెడరేషనుకు కార్యనిర్వాహకవర్గము నెన్నుకొనుటకుగూడ, విచిత్రకదర్శి యవలంబింపబడెను. అధ్యక్షుడొకకి, సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారిని సూచించిరి. ఈ సంఘమున వీరు సభ్యులయినను గారట. అందుచే నాక్షేపణ బయలుదేరెను. త్యాగరాయశెట్టిగారి కప్పటికప్పుడు నాయుడుగారిని సభ్యునిగ జేర్చి అధ్యక్షుడ వని వారి కిర్పించిరి. జన్మనుకమ భారమంతయు వీరిపైబడినది. జన్మనుకమ వీరికమీద నెటుల నడిపించెదరో చూడవలయును. ఉపాధ్యక్షులుగ నియమించబడిన వారిలో, నటేశ మొదలిగారుగూడ గలరు. వీరిదివరకు జన్మనుకమమునుండి చీలిపోయిరి. ఇట్టిసందేహము గలిగియే కాబోలు, ఉపాధ్యక్షుల నామములను సూచించక ముందు వారియంగీకారము గైకొనబడెనా యని సభ్యులొకరు క్షేపించిరి. ఇప్పుడు తేకున్నచో, వారు పిమ్మట రాజీనామా నియమించునని, త్యాగరాయ శెట్టిగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి నాశించెదవారిండుతును కొరమాలిన గౌరవపదవులను ఉద్యోగపదవులను ఆశింపక, జాతీయభావప్రవర్ధనమునకు తోడ్పడుట శ్రేయస్కరము. ద్వేషగీతముల కికమీద బ్రాహ్మణేతరులు చెవియెక్కుండురుగాక! ఇంతవరకును గలిగిన యెడబాటును తొలగించి, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సంఘభావమునకు పాలుబడువా రెల్లరును ధన్యులనుటకు సంది యములేదు.

తంజావూరు మండలసభ

తంజావూరు మండలసభ కధ్యక్షత వహించి, యన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు తమ స్వాభిప్రాయములను వెల్లడి జేసిరి. వీర యభిప్రాయములు, మూడవమార్గము బట్టుచున్నవి. కాంగ్రెసులో నీరు పడుముల సిద్ధాంతములే ప్రజల మనములను చీక కుపరుచుచుండ, అయ్యంగారి ప్రత్యేకాభిప్రాయములను గూర్చి విచారించుటకు ప్రజలకు ఓపికగాని, కుతూహలముగాని పొడమునని తోచదు. తా మేపక్షమునకు జెందినవారము గామని, అయ్యంగారు జెప్పినను, వీరి యభిమానము స్వరాజ్యపక్షమువారి కే ప్రకటించుచున్నది. అవసరమగునపుడు కార్యక్రమమును మార్పుచుండవలెనని వీరు గోరుచున్నారు. ఇందుల కేకత్తుము వారును అభ్యంతరము జెప్పజాలరు. కాని చీటికి మాటికి కార్యక్రమములను మార్చుగోరుచు సత్వరకార్యసాధనమున కడ్డుగలిగించుచుండుట మాలిము, సమంజసము గానేరదు. సంలిలము రాజీనామా జేసికొనుటవలన, ప్రయోజనము లేదని అయ్యంగారు తలచుచున్నారు. స్వరాజ్యసందర్భవముకొరకై ప్రజలలో ఐకతాపము గలుగవలెనని, అయ్యంగారి తలంపు. ప్రతిప్రదేశమునందును స్థానిక నాయకు లుద్భవించి కృషిసలుపుట యవసరమని, వీరుగావించినసూచన యోగ్యముగ నున్నది. స్థానిక నాయకు లెక్కడివారకక్కడ పాలుబడుచో, పునర్నిర్మాణ మతిత్యంబో జరుగుననుటకు సరియము లేదు. సంపూర్ణ స్వరాజ్యపాలనచే నినుమంతియు లిగింపగూడదనియు, ఇందువిషయమై రాజీ జరుగ గూడదనియు అయ్యంగారి తలంపు. అందుచేకమీ

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్ముని వుజానిధి

అక్షరపాఠముల సమర్పించవలెను

20-5-24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుదు

ఇదివరకు 26528-5-10
ఘంటశాల (దివితాలూకా) ఈసం
వత్సరము స్వరాజ్యము వచ్చు
వరకు అన్ని వర్ణములవారు కలసి
యిచ్చ నిర్ణయకొనిన వార్షిక
విరాళములు 300-0-0
(వారములు రేపు ప్రకటింపబడును.)

మొత్తం. 26828-5-10

కోకాభిమాని కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు
పంతులుగారికి చేసిన వసూళ్లు
ఇదివరకు 13060-0-5
యామా-రామనరసయ్య, సూర్యవళి
పేట, నల్లగొండజిల్లా, నైజాం 11-4-0

మొత్తం. 13071-4-5

పూజానిధికి సమ్మతించుచు చిరునామా: కా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 తింటుకెట్టిపేటి, మద్రాసు

మనులవలనగాని, రాంతుటేలు సమావేశముల
వలనగాని ప్రయోజనము లేదని మీరు హెచ్చించు
చున్నారు. నిర్మాణకార్యక్రమమువలన లాభము
గలదని దోచినవ, అందువలన స్వరాజ్యము సిద్ధించు
నను సమ్మతియు అయ్యంగారికి గలుగలేదు. పోనీ
స్వరాజ్య సిద్ధికి శాసనోల్లంఘనము
నయినను మీరవలంబించెదరా?
ఆవిషయమై మీ మానము వహించిరి. ఇక జేయ
దగినపని యేమి? స్థానిక సంఘములను వశపరచు
కొనవలయునట. స్థానిక సంఘములను వశపరచుకొని
నిర్మాణ కార్యక్రమభివృద్ధికొరకు మీరు నువ్వయోగిం
చుటచే కొంతలాభముగలిగినవ, ఇందుమూలమున
సర్వాధిపతి గలుగుననితలచుట భ్రమదప్ప వేరే
గాదు. శాసనసభలలో సంపూర్ణ ప్రతిష్టంభనము
జరుగవలెనని మీరు గోరుచున్నారు. ఒకమారు సహ
కారము, పేరొకమారు ప్రతిష్టంభనము జరుగుట
వలన లాభముండదని, మీరు సూచించిరి. లజపతీ
రాయి, శాస్త్రి మున్నగువారు ఇంగ్లండుకు రాయ
బారముపోయి వేడుకొనుట, గౌరవప్రదముగాదని
అయ్యంగారు భావించుచున్నారు. స్వరాజ్యపక్షము
వారికి, కాంగ్రెసుసభ మాండేటు నియమలయినని
అయ్యంగారు రాశించుచున్నారు గాని, శాసనసభా
ప్రవేశము పసికొదనపక్ష మున్నంతవరకు నిట్టి
కార్యము సాధ్యపడదు. ఐతమర్థముకొరకై, శా
సనసభా ప్రవేశమున కడ్డుగలిగించుకుంటుకు కాం
గ్రెసుసభ వారింగీకరించినంతమాత్రమున, శాసన
సభా ప్రవేశము నామోదించుటల భావింప వీల
లేదు. ప్రతిష్టంభనమున్నను, శాసనసభలను ఖాళీగా
నుంచుటయే శ్రేష్టమని అయ్యంగారు భిషాయపడు
చున్నను, వీతో నేకీభవించువారు రరురుగ గలరు.
కాంగ్రెసునందు పున్న నిర్మాణము జరుగవలెననియు,
రాజకీయ ప్రచారకులు, నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వా
హకులు, వాంటీరులు, కార్మికులు అను నాల్గు శాఖ
లు ఉపలెననియు, కాంగ్రెసు తీర్మానములలోగొన్ని
సిఫార్సులు గను, కొన్ని విధులుగను నుండవలెననియు
అయ్యంగారు చెలిపిరి. అయ్యంగారు ప్రసంగము వారి
సూక్ష్మబుద్ధిని సూచించుచున్నను, అసహాయోద్య
మ భివృద్ధికి ప్రోద్బలము గలిగించునని దోచదు.
ఇప్పుడు గలుగవలసినది కార్యోత్సాహము. అవ
లంబింపవలసినది కార్యదీక్ష. స్వతంత్ర కార్యక్రమ

మభివృద్ధి జేందుకొలదియు, భావ్యభివృద్ధిసాధనలు
వాని యంతట యవియే గోచరించును. సిద్ధాంత
ముల నల్లుచు వేచియుండుకొలదియు, పలువిధము
లగు త్రోవలుగనుపించుచుండును. అన్నియు ఆకర్ష
వంతముగనే జూపును. ఒకమార్గము ద్రోక్కిన
వేరొకమార్గమువంకకు బుద్ధి మరలుచుండును.
సందేహభావము లగుకొలదియు, ప్రజల కార్యక్ర
మ నన్నగిల్లుచుండును. అందుచే స్థానిక సంఘమును,
ఆత్మవిశ్వాసమును గుదురుట అత్యంతావశ్యకము.

వ్యాతంత్ర్యనిరోధము: మరలయొక నిదర్శనము
మైకాకావతివము, సేరనుగుచున్నదిని బజ
వాడ కుల్లిగ్రాఫ్ యుద్యోగి కేసు నిదర్శనమున
వెల్లడి యయ్యెను. జమ్మలమడుగు గ్రామమున
నుచితకవనిమందిరి మొకటిగలదు. కొందరు పౌరులు
చందాలనిచ్చి యామంకింమును పోషించుచుండె.
స్వరాజ్య, అమృతబజారు, ఆంధ్ర దిన పత్రిక
లీ మందిరునునకు దెప్పిపబడుచుండెను. ఇటు
లుండ, పోలీసువారు సభ్యుల పేర్లను,
జవాను పేరును కార్యార్థి పేరును వ్రాసికొనిపోయి
రట. అప్పటినుండియు చందాదారులగు ప్రభుత్వో
ద్యోగులు సభ్యులుగ నుండ వెరచిరి. అధికారులను
సమాధానపరుచుటకు గాబోలు, అమృతబజారు
పత్రికగూడ నిలిపి వేయబడెను. దీనికి బదులుగ
హిందూపత్రిక దెప్పింపబడుచున్నది. అయినను,
అనుమానముమాత్రములేదని తెలియుచున్నది.
ఇతర వార్తాపత్రికల దెప్పించువిషయమున గూడ
భయము వదలలేదు. బెజవాడ నిదర్శనము, సభ్యు
లను మరింతభీతానహుల జేయుచున్నది. జాతీయ
పత్రికలనుచదువుటయినను వీలులేని దుస్థితియై
దెంచినది. జన్మస్వాతంత్ర్యనిరోధము రానురాను
ఆతియించుచున్నది గాని, తగ్గుటలేదు.

144 వ శ్లోకము
తంజావూరుమంకలసమావేశమును, మిరాసీ
దారుల సమావేశమును, మన్నానుగుడిలో జరుగు
చున్నవి. పోలీసుఅధికారు లెప్పటివలె 144 వ
శ్లోకము ప్రయోగమున కారంభించిరి. సత్యమూర్తి
గారిపై శ్రీముఖము తయారుచేయబడెను. కాని,
వీరియుక్తనానము ముగియుచుండగ, నిషేధపు

టుత్తరువు జారీచేయబడెను. ఆలోపుగనే జరుగ
వలసినపని మాత్రము జరిగెను. మరికొందరునాయ
కులపైగూడ నిటులనే నిషేధాజ్ఞ ప్రయోగింప
బడెను. వాగ్బంధన మొనర్చినమాత్రమున లోపలి
రెలంపులు మారునా? మిరాసీదారులు రిసెటిల్
మేటు సూచనల సంగీకరించెదరా? నిర్బంధము
లను ప్రయోగించుకొలదియు, వారినిశ్చయ మింకను
బలపడును. వట్టిదేశమున ఇంతకుమున్ను రాజ
కీర్ణు. దోశినము మందగించియున్నచో, మిరాసీ
దారుల కోర్కెలను తృప్తికరించి, వారిపై నిర్బంధ
పరంపరలను ప్రయోగించుటవలన రాజకీయం
దోశినము చురుకుగ జరుగగలదు. వెరుకటిలోటు
పూర్తిగాగలదు.

గాంధీ పూజానిధి

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము-బందరు
ది 1-5-1924 తేదీ మొదలు 15-5-1924 వరకు యీ
జిల్లాలో వసూలు

త ర క టూ రు	
జక్కా ధర్మారాయుడుగారు	రూ 20-0-0
అల్లాడ వీరరాఘవులునాయుడుగారు	12-0-0
తురిగా నాగభూషణముగారు	8-0-0-0
ని దు మో లు	
శ్రీమతి రామస్వామి గారు	8-0-0
నిదుమోలు సత్యవారాయణమూర్తిగారు	1-0-0
,, శ్రీమన్నారాయణమూర్తిగారు	1-0-0
మాదిరాజు ఆంజనేయలుగారు	1-0-0
ఒకభక్తుడు	1-0-0
మ యో గ్గు లు	
ఒకఅభిమాని	10-0-0
చందన శుబ్బయ్యగారు	2-0-0
సమ్మెట కామస్వామిగారు	2-0-0
దేవకొండ నరసయ్యగారు	1-0-0
సమ్మెట నాగభూషణముగారు	4-0-0
,, వా. కొ. వీరయ్యగారు	1-0-0
ప రు చు ట్టు	
కాక వెంకటసుబ్బయ్యగారు	5-0-0
చంద్రాల	
అడుసుమిల్లి వెంకట్రామయ్యగారు	20-0-0
నిమ్మగడ్డ శేషయ్యగారు	15-0-0
అడుసుమిల్లి రామయ్యగారు	10-0-0
బొబ్బా సత్యవారాయణగారు	5-0-0
అడుసుమిల్లి సూర్యవారాయణగారు	5-0-0
ఒకఅభిమాని	5-0-0
అక్కూరి వెంకటచలముగారు	5-0-0
కొల్లూరేటి శ్రీయ్యలక్ష్మయ్యగారు	5-0-0
అ. లింగారాయుడుగారు	4-0-0
గూ డూ రు	
మోటుమట్టి గంగయ్యగారు	1-0-0
కొ రి మె ర్ల	
కరిపినేని రాజయ్యగారు	11-0-0
కరిపినేని చిననాగయ్యగారు	5-0-0
తా డే ప ల్లి	
నూర్పనేని వెంకటప్పయ్యగారు	10-0-0
మైనేని వెంకటసుబ్బయ్య, రామకృష్ణయ్యగార్లు	8-0-0
కొ డా రి	
తుమ్మల బసయ్యగారు	20-0-0
గుమ్మడి శేషయ్యగారు	5-0-0
తుమ్మల జగన్నాథముగారు	5-0-0
,, వెంకటలక్ష్మముగారు	5-0-0
,, వెంకటసుబ్బయ్యగారు	5-0-0
పు రి టి గ డ్డ	
పరుచూరి లింగయ్యగారు	20-0-0
మ ల్ల వో లు	
గుండు పున్నయ్యగారు	4-0-0
,, రామశాస్త్రిగారు	2-0-0
,, లింగయ్యగారు	1-0-0

చక్క-వారు	5.0-0
తాజేపల్లి పెదనాగభూషణముగారు	2.0-0
గుజరు గోవిందరాజులుగారు	2.0-0
కారుమూరి సుబ్బారావుగారు	8.0-0
బూసంకొట నాగప్పగారు	1.0-0

మంత్రిపాలెము

చిగులూరి చినశంకయ్యగారు	100.0-0
కొండపల్లి రామయ్యగారు	1.0-0
,, అమయ్యగారు	1.0-0
,, నాగయ్యగారు	1.0-0
యీ పిచ్చయ్యగారు	1.0-0
కొండపల్లి లక్ష్మీపతిగారు	2.0-0
యీ శ్రీరాములుగారు	1.0-0
యీ పెదకొటయ్యగారు	1.0-0
యీ చిన్నకొటయ్యగారు	1.0-0
యీ రంగయ్యగారు	2.0-0
యీ స్వామి కొ. రామస్వామిగారు	1.0-0
యీ రామస్వామిగారు	2.0-0
యీ రత్నం గారు	1.0-0
గొన్నాపర్తి నూర్యకారాయణగారు	1.0-0
అలమూరు బ్రహ్మయ్యగారు	1.0-0
శీరంకి రామస్వామిగారు	0.8-0
జంపాని శంకట్రాముడుగారు	0.8-0
యీ గురప్పగారు	0.8-0
యీ గంగులుగారు	0.8-0
యీ ముసలాయగారు	0.8-0
శీరంకి శంకటస్వామిగారు	0.8-0
యీ కొటప్ప - రు	0.8-0
పామర్తి సోమామగారు	0.8-0
జంపాని రామలింగంగారు	0.8-0

కాజి

రామిరెడ్డి పెరుమాళ్ రెడ్డిగారు	10.0-0
,, కాజిరెడ్డిగారు	15.0-0
కట్రపు కాజిరెడ్డిగారు	10.0-0
మర్రివాడ నాగిరెడ్డిగారు	5.0-0
కోరుకుడి శ్రీరాములుగారు	1.0-0
సర్వా మృత్యుంజయుడుగారు	1.0-0
విక్రావూరి శంకటచలముగారు	1.0-0
పిళ్ళిఅమ్మని	1.0-0
శేనులికంటి కుటుంబరావుగారు	2.0-0
మర్రివాడ కాజిరెడ్డిగారు	2.0-0
చేకటి చక్కయ్య కొ. కాజిరెడ్డిగారు	5.0-0

త్రుటికడ

శేనువాడ సుబ్బయ్యగారు	2.0-0
పగుమూరి రామకృష్ణయ్యగారు	2.0-0
నాడళ్ల యజ్ఞయ్యగారు	1.0-0
కొల్లి సుబ్బయ్యగారు	1.0-0
మండల కొటయ్యగారు	1.0-0

కాజి

కట్రపు శంకయ్య - రు	25.0-0
రామిరెడ్డి పాపయ్యగారు	5.0-0
చేకటి రామయ్యగారు	8.0-0

బత్తినపాటి పాలెం

తాతా పీరాస్వామి, తాతా రత్నయ్య, బత్తిన శంకటస్వామి, తాతా చింతయ్య కొ. పీరా స్వామి, బత్తిన లక్ష్మన్నగార్లు గ్రామము తరపున యిచ్చినవొక్కము	50.0-0
--	--------

కొమారు

రావి లక్ష్మయ్యగారు	2.0-0
కుమ్మల సో. కొ. శ్రీరాములుగారు	2.0-0
కొమారు నాగభూషణరావుగారు	1.0-0
మేకా పిచ్చయ్య కొ. శంకట్రాముడుగారు	5.0-0
మేకా శంకట్రామిగారు	4.0-0

త్రుటికడ

నాడళ్ల లక్ష్మయ్యగారు	25.0-0
,, కొండయ్యగారు	5.0-0
యాదవరెడ్డి పుష్పయ్యగారు	2.0-0

కాజి

గొన్నాపర్తి రామయ్యగారు	4.0-0
------------------------	-------

గుడివాడ సభలు

పథమాంధ గోరక్షణసభ

ఈసభకు అధ్యక్షులుగా ఎన్నుకొనబడిన శ్రీమాన్ సేతులాల్లి మేఘజీగారి కన్వెన్షన్ గా సంఘ
టచే మైదరాబాదు సనాతనధర్మము పరి అధ్యక్షులుగా బాగీదారు శ్రీమాన్ వామన రామచంద్ర
నాయకుగా రెన్నుకొనబడిరి. ఈసభ గుడివాడలో ఈనెల 20 వ తేదీని జరుగును.

శ్రీ శ్రద్ధానంద స్వామి

శ్రీశ్రీయ ఆంధ్రదేశ అస్పృశ్యతానివారణ సభాధ్యక్షు లగు స్వాములవారు 24 వ తేదీకి గుడి
వాడ చేరెదరు. ఈసభ గుడివాడలో ఈనెల 24 వ తేదీనే జరుగును

చతుర్థ ఆదిత్యధనసభ

ఈసభ గుడివాడలో నీనెల 25 వ తేదీని ఎన్. జేవేంద్రుడు (ఎం. ఎల్. సి) గారి అధ్యక్షత
క్రింద జరుగును.

మంద శంకయ్యగారు	1.0-0
మంద వెం. కొ. శంకయ్యగారు	2.0-0
మంద నాగయ్యగారు	1.0-0
వర్రివాడ పుష్పయ్యగారు	4.0-0
పాలీలు అందరు	5.0-0
తాజేపల్లి భూషణయ్యగారు	2.0-0
గొడవర్తి సుబ్బయ్యగారు	8.0-0
,, వరదయ్యగారు	0.4-0
పువ్వాడ అమయ్యగారు	0.8-0
రామిరెడ్డి పట్టాభిరెడ్డిగారు	10.0-0
మంద సుబ్బిరెడ్డిగారు	2.0-0
మర్రివాడ శంకయ్యగారు	1.0-0
యెండుూరి శంకయ్యగారు	0.8-0
మామిడిపాటి రత్నయ్యచెట్ల శంకట్రామయ్యగార్లు	1.0-0
గొన్నాపర్తి చినకాజిరెడ్డిగారు	1.0-0
మైలవరపు శ్రీరాములుగారు	2.0-0

గుంటకాల

ఈ గ్రామములో అన్ని వర్ణములవారుకలసి ప్రతి
యింటను ప్రతివారయొద్దను కనూలుచేసి గ్రా
మ శైత్రవార్లద్వారా యిచ్చిన మొత్తము } 800.0-0
11.5-12.0

ఈ మొత్తము మాజిల్లా కార్యస్థానములో నిలువయున్నది.
మా. కృ. జి. కార్గ్రెసు } బొబ్బిల శంకట శేషయ్య,
అధ్యక్షు బందరు, } చె. వేం. సరసిహమ్మ,
2.18-5.12.24. } కార్యదర్శులు.

బాబరు అకాలీకేసు

సెషన్సువిచారణ 26 వ తేదీని ప్రారంభమగును

లాహోరు సెంట్రలు జయిలులో బాబరు అకాలీ
కేసులో 91 మంది ముద్దాయిల కేసువిచారణ యీనెల 26 వ
తేదీని ప్రారంభమగును. ఫిర్యాదీలపక్షమున దివాను బహదరు
పిండిరాసుగారును ముద్దాయిలపక్షమున లాలా రఘునాథసా
హెగారును వాదించెదరు. (ఆ. ప్రె)

బందరు

బందరు, గొడుగుపేట వ్యాపారి ఆగ్రహారములో వేం
చేసియున్న శ్రీమంజునాయకవారి ఆలయములో శ్రీనృసింహ
జయంతి మహోత్సవము మామూలు ప్రకారము జయప్రద
ముగా జరిగినది. సహస్రనామార్చన, బ్రహ్మ శ్రీ, వేదమూర్తి
లైన అద్దెపల్లి యజ్ఞబ్రహ్మశాస్త్రిగారిచే ప్రహారవర్త్ర పురాణ
కాలక్షేపము జరిగినది. (ఒక విలేఖరి.)

లాహోరు యెన్నుక విలేజును

లాహోరు, మే 19:—శ్రీరసాచార్యుల యొక శాస్త్రీ
లాహరుకుపై వాదించురాం వెటిక యొక్క కేటీవన్ గు
బంధమున పాక్ష్యములో కొంతభాగము మే 29, 30, 31 తేదీ
లలో కొంతకొంత యెన్నుక కమిషనుచే రికార్డుచేయబడును.
తిరిగి సేవిచారణ జూన్ 9 వతేదీనండి లాహోరులో ప్రారం
భింపబడును. (ఆ. ప్రె)

భారతమహామదీయసభ

లాహోరుగ్లోబుధియేటరులో 24 వ తేదీని జరుగును.

గ్లోబుధియేటరులో 2000 మందికి తావుకలదు. సివిల్
లైసులలోని బంగళాలలో ప్రతినిధులను ప్రేక్షకులను భోజన
మునకును బసలకును ఏర్పాటుచేయబడెను. అచట నింతవరకును
ఎవరికిని ప్లేగువ్యాధి సోక లేదు. ఈనెల 22 వతేదీ ఉదయమునకు
మాలానా వహమ్మదాలీగారును 23 వ తేదీని జిన్నాగారును
వచ్చెదరు. భారతమహామదీయ కార్యసంఘసభ 28 వ తేదీ
మధ్యాహ్నమున, మహాసభ 24 తేదీ ఉదయమున ప్రారంభ
మగును. (ఆ. ప్రె)

‘మార్షింగు స్టార్’బోటు ప్రమాదము

కొచ్చి, మే 19:—వర్తమాన ‘మార్షింగు స్టార్’ అను
బోటుకు జరిగిన ప్రమాదము, ఈ పా ను గా ను ప్ప ను
కాయపు ప్రతి పా ల మ గా ను ప్ప ను నాదికలు
ప్రమాదము కలుగుటచేత జరిగినదిగా, “లిల్” అను బోటు
లంగరు వెసికొని పోయి, “మార్షింగు స్టార్” ప్రయాణము
జేయనియ్య, “లిల్” గలక కమిషనుకు వచ్చి రక్షించుట
చే ఎత్తువరుచి దృక్పథ దెడిగా రెడిచు, వివరములను
తెలియుచున్నది. బోటిను కమిషనుకు పట్టుకాదుక, ప్రధాన
యంజీన వలె అయ్యదుగారును వెటర్నీ ప్రమాదము జరిగిన
చోటికి పోయిచూచిరి. నానికలు ప్రామాణ్యంతో అశద్ధ
చేయుటలవనే బోటు |రె. కి. వై. కే.మో కన గొనటకు
జేయుచున్న విచారణ అభ్యర్థి గాంగునున్నది. రివిన్యూ
ప్రభుత్వై యుండిరి కొంతమంది ప్రమాదమున పాక్షకులను
కూర్చింపుయింక, నానికలును ఒకటి కడుపునాడును అట్టి
వాతావరణములో ప్రయాణము చేయుటకు తాము బాధ్యు
లము గామని చెప్పుచున్నార. (ఆ. ప్రె)

పూనా గుట్టపువందెములు

తులసీదాసుని గుట్టములపై రిజినాల్డు

అకేయూర్లు స్వాచేయును

తె నూనా, మే 19:—కడదిగ సురక్షితులను
తెనక నూనాలో జరిగిన జంభానా సభలలో వజ్రవందెములలో
గజపావన రిజినాల్డు అకేయూర్లు కచ్చే పూనా గుట్టపువందె
ములలో గోడల్ దాగు కుమారుడని మే సీ నానుగుట్టములపై
స్వాతితేయమును నిజమింపబడెను. (ఆ. ప్రె)

ఇండియన్ సివిలుసర్వీసు

పరిక్షా ఫలితములు

—కొచ్చి, మే 19:—ఈదిగ సుర సావరింపబడిన కొంత
అభ్యర్థులును 1924 సం॥ జనవరినెలలో అప్రూబులులో జరిగిన
యంజీనున్ సివిలుసర్వీసు పోటీరీక్షలో ఉత్తీర్ణులై రెని కథి
కాయలు ప్రకటియిరి:—హెచ్. వి. కరదరాజు అడ్వొకేట్,
కె. చంద్రశేఖర వివాళా, కె. యస్. నా.యా, యస్. జె.
బాల్కార్, డి. యస్. ఝా. (ఆ. ప్రె)

త్యాగరాయశాస్త్రిగారు బ్రాహ్మణేతరులందరు విక
సత్వముతో కలసి పనిచేయుచుండవలయు ననియు బ్రాహ్మ
ణులు చేయుటకు తోచిన భేదములు వృద్ధియగునట్లు
ప్రవర్తించుటకును చెప్పిరి.
అంతటితో సభ ముగిసెను.

బ్రాహ్మణేతరుల విభేదములు

మ దాను మొయిలు

శాసనముతో లేక దుఃఖముతో బ్రాహ్మణేతరులు మెన్న
సమావేశమై తమయందేర్పడిన భేదములగురించి చింతిల్లిరి. ఈ
భేదములవల్ల తమ పక్షపు ప్రతిష్ఠ తీసివేసెననియు, ప్రతిపక్ష
లు లాభము చెందిరినియు వారు గ్రహించిరి. తమ అధికారము
అడుగంటుచున్న ఈ సమయమున 'నిజముగ మాకు బ్రాహ్మ
ణులపై ఎట్టి ద్వేషము లేదని' బ్రాహ్మణేతర నాయకులు చెప్ప
చున్నారు.

రాజకీయ విషయములందు కుట్రచేయు బ్రాహ్మణులంద
మాత్రమే వారి క్రతువులు, రాజకీయవిషయములందు ఎట్టి తోడ్క
ము కలుగజేసికొనక తనపని తాను చూచుకొను బ్రాహ్మణుని
మిత్రునిగ వారు అంగీకరించుచున్నారు. అధికారమునందున్నంత
కాలము బ్రాహ్మణులపైగల ఈ ప్రేమ ఏల ప్రకటించబడ
లేదో? కష్టకాలము రాగానే బ్రాహ్మణేతరులవైఖరి ఈవిధముగ
మారివది. నిజముగ మొదటినుండియు బ్రాహ్మణులను క్రిందికి
తన్నవలయునని బ్రాహ్మణేతరు లుద్దేశించుచుండిరి. బ్రాహ్మ
ణేతరులపైభేదమునున్నంతకాలము రాజకీయవిషయములందు
తోడ్కము పుచ్చుకొను బ్రాహ్మణులు, ఇతర బ్రాహ్మణులు
అనుభేదమును ఎప్పుడు వినియుండలేదు. ప్రభుత్వోద్యోగము
లందున్న బ్రాహ్మణులు తమమిత్రులకు బంధువులకు ఉద్యో
గము నిచ్చుచుండిరినియు, పురోహితులను బ్రాహ్మణులు
చదువురాని బ్రాహ్మణేతరులను అలాగడొక్కటచుండిరినియు
అధికారముదాంధులగు బ్రాహ్మణులకుపదప్రవృత్త్యను కలుగజేయ
వలయుననియు చెప్పబడుచుండెను. సంతాపము మానచు ప్రేమ
ను వికసింపజేయును. ఇంతయు బ్రాహ్మణేతరులకు వచ్చిన
కష్టకాలమునకు ఫలితము.

కాని ఈమార్పు సుభద్రామతము. రాజకీయవిషయములను
సాంఘిక విషయములను ముడిపెట్టుట సక్రమపరిపాలనమున
కును ప్రజాత్మ పరిపాలనాభివృద్ధిని భంగకరముగ నుండును.
పూర్వపు అధికారము ప్రతిష్ఠ మరల సంపాదించుకొనుటకు
బ్రాహ్మణేతరులందరు వికసత్వముతో కలసి పనిచేయుచుండు
నని నాయకులు కోరుచున్నారు. బ్రాహ్మణేతరులందు విభే
దము లుదయించుటచే సామ్రాజ్యకానసభ, ప్లేటూకాన్సిలు,
విశ్వవిద్యాలయముల మహాసభలకు ప్రతినిధులను ప్రభుత్వము
వారు పేర్కొను సంవర్ధమున తమహక్కులు పొటించబడ
లేదు. బ్రాహ్మణేతరులు అల్పసంఖ్యాకులు కాదు. రాష్ట్రము
నందు వారి సంఖ్య అత్యధికము. ఆయినను
నామినేషనుద్వారా సామ్రాజ్య కానసభప్రతినిధులను వారు
సాందగ్యముచున్నారు. ఇది వారి దుర్బలత్వమును ప్రకటించు
కొనుచున్నది. బ్రాహ్మణేతరు లెందుకు అధికముగ సామ్రాజ్య
కానసభకు ఎన్నుకొనబడలేదు. స్థానికకానసభ ఎన్నికల సం
వర్ధమున అధికముగ శ్రద్ధతో వారు పనిచేయుచుండిరి కాబో
లు. రాష్ట్రీయ కానసభయందు తమసంఖ్య అధికముగనున్న,
ఆ బలమును పయోగించి తమ పక్షము వారే
సామ్రాజ్యకానసభకు పేర్కొనబడునట్లు చేయవచ్చునని
తలంచిరి కాబోలు. అట్లయిన ఈపక్షమువారికి ఆకాభంగము
గలుగుట న్యాయమే. వారు అలంబించిన విధానము ప్రజా
యత్రపరిపాలనామూలములకు విరుద్ధముగ నుండెను. ఎన్నికల
యందు అభ్యర్థులగు నిలచి విజయము గాంచజాలని సంఘము
వారికి ప్రాతినిధ్యము కలుగజేయుటకై ఈనామినేషను పద్ధతి
వీర్చడెను. కావున బ్రాహ్మణేతరుల నామినేషనుద్వారా సభ్య
త్వమును అభిలషించుట క్రమముకాదు. వారు చక్కని నిర్మాణ
ముతో పనిచేసియుండిన తప్పక విజయము గాంచి యుండెడి
వారు, నిర్మాణము లేకుండెను. తగవులుండెను. అపజయము
కలిగెను.

ఈ విభేదము లెట్లు వీర్చడెను? ఇంకను ఆభేదములు అంత
మొందుకుండుటకు కారణమేమి? అధికారల అవరోధము వృద్ధి
చెందదులను రాజకీయపక్షము వికలము వృద్ధి చెందజాలదు.
ఈపక్షమునకు చేరినవారికి సమముగ ఉద్యోగములు గౌరవము
లు పంచిపెట్టువలెననుటకు ఈవిభేదము లేర్పడెనని కడవిన
కానసభ సమావేశము స్పష్టపరచెను. ప్రభుత్వోద్యోగము
లందు బ్రాహ్మణేతరులకు సరియగు ప్రాతినిధ్య
ము కలుగజేయుట ఈపక్షమువారి ఉద్దేశము. అందరకు తృప్తి

కలుగువిధమున ఏనాడును దైనను సరే ఉద్యోగము లియ్యజాలదు.
ఈపక్షమువారికి ఈఉద్దేశ మున్నంతకాలము ఆకాభంగము
కాంచువారనేకులుండురు. విభేదము లుదయించుచునే యుండ
గలవు. కావున ఈపక్షమువారు తమఉద్దేశములను విధానమును
మార్చుకొనవలెను. ఇతరసంఘముల అభివృద్ధికి భంగకరముగ విధ
మున నామినేషనులవలని లాభములు ఇతరప్రత్యేకసౌకర్య
ములు తామే సాంపదయునని కోరకూడదు. సర్వత్ర నిష్పక్ష
కన్యాయత్రేవత్వములు ఆచర్యముగ నుండవలెను. ప్రజా
సౌఖ్యము అనగా సర్వప్రజల సౌఖ్యము వాంచితార్థముగ నుండ
వలెను.

గుంటూరు అన్నదానసమితి

ప్రతినిధులైన మేమ పాతగుంటూరునందలి కుంజిగ్రుడ్డి
వారలకెల్లరకు అన్నదానము కావించుచున్నాము. 20-5-24
తారీఖున ముగ్ధుల వార్షికోత్సవమున భాగం ద్విజనులెల్లరు
ను మీ అక్షదినము కార్యాలయమునందకు సాక్షాత్తు 4-30
గంటలకు విచ్చేయవలయును.

అన్నదానసమితి.

అన్నదానకార్యాలయము స్థాపించి 1923 పాతగుంటూరు.

సంస్కృతవిద్యార్థులకు గొప్పపాఠశాలోపేక్షములు

భారతీయలసహిత మహా శాలా సంస్కృతపరీక్షలు

ఉయ్యూరు (కృష్ణజిల్లా)

జగత్ప్రఖ్యాతపండితులు, సంస్కృతభాషాధ్యక్షులగు
అను, అనుకూలభాని శ్రీకాశీకృష్ణచార్యులవలెనగు బాల
బోధిని, క్రియాధర్మముల నాధారము చేసికొని, ఈపరీక్షలు
రాజ్యపు నవరాత్రులు లో జరుగును. పరీక్షాస్థానములు
ఉయ్యూరు, బందరు, తెజనాప, రాజమండ్రి, కాకినాడ,
హైదరాబాద్, అనంతపురములందు ఏర్పరచబడినవి. అగ్రస్థాన
మున నుత్తీర్ణులగువారికి రెండువరసలబంగారుపతకమును, వ్యిదీ
యస్థానమున నగువారికి మరియొక బంగారుపతకమును యివ్వ
బడును, ప్రవేశదరమును ఒక రూపాయతో దరఖాస్తులను, 18
సం॥ వయస్సులోపు బాలురు, బాలికలు భాద్రపదపూర్ణిమలో
పున పంతుకొనవచ్చును. వివరములు ప్రత్యేకము ఈక్రింది చిరు
నామమే వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

గాయత్రి అనంతరామకర్త

భారతీయలసహిత, ఉయ్యూరుపాట్లు, కృష్ణజిల్లా.

శ్రీకాశీ

(బ్రహ్మశ్రీ) జంధ్యాల వెంకట శివకవులలో నొక్కరును
బ్రహ్మశ్రీ తిరుపతి వెంకటకవుల కిష్టమును జంధ్యాల వెంక
ట కర్మగారు ఈవైధి బంగారముగ వారమునాడు, స్వర్ణముల
యిరి, కర్మగారు తెలుగులో చక్కగా కవిత్వము వ్రాయగల
వారు. కొలదిదినములక్రిందనే వీరు ఉత్తరదక్షిణ దేశయాత్రల
ను సమగ్రముగా తేసి అచ్చటి విశేషములను విపులముగ
చర్చింపుచు నొకగ్రంథమును వ్రాయవారంభించిరి. వీరియ కాలము
రణమునకు చింతింపుచు వీరికుటుంబమునకును వీరి జంటకవులగు
శ్రీశివనామిని గారికిని మానవసహాయులని తెలుపుచున్నాము.

నందూరి శివరావు,

గుడివాడ.

ఇంటూరు

మాగ్రామ ప్రామాణ్య కార్యదర్శియగు నిరంతర ప్రజా
క్షేమాభిలాషియగు మాగ్రామధ్యక్షునియగు నగు కన్యా
లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు యామధ్యాన్నము ౧౨
గంటలకు పరలోక ప్రాప్తి నొందిరి. శ్రీవారి కుటుంబమునకు
మాసానుభూతిని దెల్పుచు వారి యార్థకుల కాంతి నొసగ
గలయునని శతశ్రీవందన (బ్రాధించుచున్నాము.

దావులూరి రాఘవయ్య చౌదరి

గంధాలూరి కార్యదర్శి, ఇంటూరు.

అమెరికను కాంసలు

రంగూను, మే 19:—రంగూనులో నున్న అమెరికన్
కాంసలు కేన్సుమోటి గారు కేప్టెన్ ట్రాన్సుఫర చేయ
బడిరి. వీరి తరువాత సి. కె. మైకుకాంగు దిగిబడిరి గారు
ఆ కవి కవులు. (ఆ. వె)

మిల్లువస్త్రములు

మహాత్ముని యభిప్రాయములు

మిల్లు బట్టలగుట్టి మహాత్మునవశీనన పత్రికలో
వ్రాసిన వ్యాసమునకు అనువాదము:-

భిక్షుయొక్క స్థానమును మిల్లు బట్టల కిచ్చుటకై
జాతీయోద్యమమునందు ప్రయత్నము జరు
గుచున్నది. ఆనగా ప్రజలందరికి ఖర్చు నందలి తహస్సమును గు
ర్తింపలేవనుటకు, ఖర్చువ్యయము మిల్లులపై ద్వేషముచే జనించిన
దిగాదు. హిందూదేశమునందలి పేదల యుపయోగార్థము ప్రా
రంభింపబడినది. స్వరాజ్యసంస్థాపనకై ఖర్చువ్యయము జరుగు
చున్నది. స్వరాజ్యమునకు ఖర్చు మానవునికి ఆర్థికనీతిని, ఆది
తేనిచో భారతదేశము జీవించువలెను. జీవములు గోల్పోయిన
దేశమునకు స్వరాజ్య మేరీతిగా వచ్చును. పట్టావాసుల మగు
మనకు గ్రామస్థులబాధలు తేయవు. ఆర్థికనీతిని గ్రామజీవితముల
నెరిగినవారు గుర్తింపగలుగుదురు. భారతదేశముయొక్క వా
రుధ్యము తీసివేయవలెను. దీనిని కాపాడుటకు ఖర్చు నిర్మా
ణయొక్కటయే సాధనము. హిందూదేశమునందు ధనము సమృ
ద్ధిగాలేదు. అందుచే చాలమంది శనిలేనివారుగా నున్నారు.
పట్టుములలో నిచ్చుకూలి చాలకున్నది. 7 లక్షలగ్రామములు
స్వేచ్ఛను బడయనున్నవి. అందరి ప్రజలకు వారిస్వగ్రామములలో
నే పనులు గలుగవలెను. ఇది రాట్నమువల్లనే సాధ్యమగును. అం
దుచేతనే రాట్నమును నేను 'అన్న పూర్ణ' యనుచున్నాను. మన
ము జేయవలసినది ప్రచారము మాత్రమే. పనిచేయుటకు సంసి
ద్ధులుగా నున్నవారు అనేకులుండినగా యిది సాధ్యముగాదు.

మిల్లుబట్టలతో పోటీలేదు.

మిల్లులు బాగుగ సంస్థాపించబడినవి. వాటికోసకు పనిచేయు
టకై వాలంటీరు లనవలెను. ఇండియన్మిల్లులు విదేశ వస్త్ర
ముల వ్యాప్తిని తగ్గింపగలవు. అవి స్వరాజ్యమునకు దేశక్రేయ
మును యెక్కువగా జూచుకొనవలెను. తమబట్టను ప్రత్యేకముగ
దానిగా జేయయత్నించినచో ఎక్కువబట్టలను విక్రయింపగలవు.
ఖర్చు బట్ట మిల్లుబట్టతో పోటీ చేయుటలేదు. ఇప్పటికి
కోటిరూపాయల కద్దులైన తయారజేయలేదు. అట్టియొక
పోటీయొక్కదో ఖర్చు యింకను స్థిరముగా పనిచేసినగాని తిరిగి
పూర్వపు ఔన్నత్యమునకురాదు. ఇట్టిస్థితిలో ఖర్చును మిల్లుబట్ట
లను సరిపోల్పుటకు యెంతమాత్రము విలులేదు.

కాంగ్రెసుప్రచారమంతయు కేదవారివగ్య జరుగుచున్న
ది. కాంగ్రెసుసంస్థపరిజుష్టానే నిలచియున్నది. కాని యింకను
కాంగ్రెసుమొర కేదవారిలకు చేరలేదు. అందుచే కేదవారిల
నలాగడొక్కట ఆసంగతిని గుర్తింపకున్న వారలకే యిష్టము
ప్రబోధము జేయవలసియున్నది. కాంగ్రెసువారు కేదవారిల
కొంత కద్దు ఉచ్చమును సాపించిరి. కావున, కాంగ్రెసు
వారికిని, కాంగ్రెసు మొరవలిన ప్రజలకును మిల్లువస్త్రములు
విస్తర్జీయములు గా నుండునని నాతలంపు.

మిల్లుబట్టకు కద్దు శత్రువుగాదు

ఈకార్యమునందు నేను మిల్లు అధికారుల సహాయమును
గోరుచున్నాను. వారు మిల్లువస్త్రములను కట్టుటమారి కద్దు
ధరించి కేదవారియొడ సావధూతిజాపవలెను. మిల్లుబట్ట కద్దు
దనకు శత్రువుగాదు. ఇప్పుడు రెంటికిని హిందూదేశమునందు
తావుగలదు. దేవుని దయచలన హిందూదేశమంతయు ఖర్చు
భారమునకు గడగినచో, మిల్లుఅధికారులు విదేశములకంపి
తమబట్టను కెల్లగొట్టవచ్చును. వారిధనార్జనమున కెన్నడును
లోటులేదు. ధనావశ్యకత యెప్పుడు ఉండును. గొప్పవారికి
తావు దొరకకపోదు. వారిమనసు మారినకాలము. వారికప్పుడు
మానవజాతీయందు ప్రేమ ధనార్జనవాంఛకన్న అధికముగా
నుండును. కేదవారిలకుగూడ లాభకరముగ నుండును.

ఖర్చు బాగుగ అన్నిచోట్ల వ్యాపించినగాని యిలాభ
ముకలుగదు. ప్రతియంటును ఖర్చు నింపిచేయ యత్నించు ప్రజ
లు తాము వేరొకవస్త్రము ధరించుటకు తలపడవలెనని చెల్లినవిన
వలెను. ఈవిషయము నందరును బాగుగ గుర్తింపవలెను. దీనిని
యింతవరకు గమనింపకుండుటచేతనే కద్దువ్యాప్తి బాగుగ
జరుగలేదు. అందువలన కొన్నిరాట్నములు మొదట పనిచేసి
యిప్పుడు నిద్రబోవుచున్నవి. దీనికి ఫలితముగా ప్రత్తినిలవ
యందు లేక మంచినూలు రాకున్నది. చాలమంది బయటకువచ్చి
నపుడు మాత్రము కద్దు ధరించి యిండ్లలో పిదేశవస్త్రములతో
మిల్లుబట్టలతో వాడుచున్నారు. స్థిరస్వభావము కురువనన్నట్లు
మిల్లుబట్టలను వివరి కద్దుననే గుర్తింపవలెనని పదిసారులు దెప్పిన
లాభముండదు.

బుద్ధ బయల్పరి

జువలూ వార్షిక కోతనము

మహాత్ముని ప్రభుత్వ సామర్థ్యము

మరికొన్ని వివరములు

ఈ సభ జువలూ యీ నెల 18 వ తేదీ సాయంకాలము మహాత్ముని మందిరమునందు జరిగినది. ఆ సభకు మహాత్ముని ఉపస్థితి వహించెను. ఆ సభకు చాలమంది వచ్చిరి. లాలూ భాయి శ్యామలూ, దేశ్ బందుచిత్తరంజనదాసు కే. నటరాజు, ఎన్. ఏ. బ్రెట్టిగార్లు మున్నగు ప్రఖ్యాతులగుడ పలువురు వచ్చిరి.

మహాత్ముని ప్రస్తుతము బుద్ధుని మతమునే వ్యాపింప జేయుచున్నాడు గాన నీసభకన్నతమహిమములకు మహాత్ముడే అర్హుడని నటరాజు గారు పాపాడించిరి. పిమ్మట నడుము మొదలు మోక్షార్థములకు మాత్రమే వ్యక్తమునగుచున్న గాంధీమహాత్ముడ గ్రాసము సద్గతించి యిటు లుపన్యసించెను.

ఉపన్యాసము

“ఏ సత్యముకొరకు గౌరవముగలది జీవించి తనజీవితము నర్పించిన దానిని వ్యాపింపజేయుటకే నేను ప్రయత్నము చేయుచున్నాను. కావలసిన సన్నిధి కన్నతమనిగా ఏర్పరచియుండుటనే నేను తలంచెను.

బౌద్ధమతము హిందూమతమునకు దొక భాగమేగాని క్రొత్తమతము కాదనియే నానమ్మకము. హిందూగ్రంథమునకు గౌరవము నూతనవ్యాఖ్యాన మొనరించినదిగాని. క్రొత్తమతమును కల్పించలేదు. జీవితమును చేయుచుగాని జీవహింస చేయుట దేనునదియే హిందూధర్మమునకు సత్యార్థమని బుద్ధుడు బోధించెను. యజ్ఞమునకు యితరప్రాణులను బలియిచ్చుటగాదు స్వార్థమును జరిగియిచ్చుటయే నిజమను యజ్ఞము. అని బుద్ధుడు బోధించెను. ఇది నేపథ్యమున హిందువు లు తలచిరి. ఉత్తమము న హింసాధర్మము ను బుద్ధునివలన హిందువులు గ్రహించినను బుద్ధుడు వేదములను మాపించెనను సహజవలన హిందువులు బౌద్ధమతమును నిరసించిరి. బౌద్ధమతము వేదవిరుద్ధముకాక క్రొత్తమత మని వారు తలచిరి. బుద్ధుని నీతిని దేవులవలనబడినదనియు నీతియు దేవులవలన కాననని నిరసించుట యిప్పుడు కొంతకే పద్ధతియైపోయినది. అనగా నేను ప్రజలుప్రేమను కనికరమును అధికముగా సభ్యునించినచో ప్రపంచ పద్ధతిగతికి వచ్చుననుటయే గదా? అనగా అధర్మమునే విజయములుగనని చివరకు తేలుచున్నది. బుద్ధుని నీతిని గ్రహించుటవలన మనదేశమునకు దుష్టి నీతికలగలేదుగాని ఆ నీతిని సరిగా అవరించు పోవుటవలననే దుష్టి నీతి కలిగినదని నాకు గట్టి నమ్మకము కలదు. పోలోహితులు ఎప్పటివరకే ప్రవక్తను త్రోసివేచ్చిరి. వేదము నిష్పవాక్కు గాన నది నిరంతరమును సత్యమై వ్యాపించుచు వృద్ధిచేయుచు ప్రతిస్థానించుచున్నవలెను. పోలోహితుడు భావములను పరిత్యజించి వాక్యములనే పట్టుకొని ప్రాకూడముగాను మనమందులకునిరా తనొంద నక్కరలేదు. బుద్ధుడు చేయవలసినసంస్కరణ ఏమిటని ప్రజలకునుసరిగా గ్రహింపగలిగియుండలేదు. అనంతము విశ్వ జీవితమున 2500 వత్సరము లధికకాలము కాజాలదు. ఆకృతి లో క్రమపరివర్తనము జరుగుచున్నపుడు భావాచరణములలో మాత్ర మేలగుగూడదు. అమృతవర్షము జరుగుకాలమునకు గడచిపోలేదు. వ్యక్తులవలనే జాతులగుడనదివ ర్తించును. ఇన సామాన్యమునకు దకారణముగా నాకస్మికముగా పరివర్తనము కలిగి వారుద్ధరింపబడుట ఏక్షణమునదైన జగదవర్తనము నమ్మకము నాకుపూర్తిగానున్నది. ఆకస్మికముని మనతేలతోచునని భగవంతు డెంతకాలమునుండి సంకల్పించుచున్నాడో మనమెందుగజాల పోవుటవలననే. అత్యద్భుతతమయిన కాలమువరకునగోచరము లగుగ్రాహ్యములుగానేయుండును గాని అవి ప్రజలకుగపనిచేయుచునేయుండును. అగోచరముగనుహిత క్రియందు సంపూర్ణవిశ్వాసమును కలిగియుండుటయే మతము. ఆదిమృత్యుప్రాప్తినకాలమునకలవరమును కలిగించెను. భావికాలమునగుడనటులే కలవరమును కలిగింపగలదు. దృశ్యములను తిరస్కరించి ప్రేమసత్యములకే అంత్యజిజ్ఞాసము కలుగనని నమ్మవలెనని బుద్ధుడు బోధించెను. హిందూ మతమునకును ప్రపంచమునకును బుద్ధుడు కలిగించిన గొప్పలాభమిదియే. బుద్ధుడు బోధించిన విషయముల నన్నిటిని స్వయముగా ననుష్ఠించుచునేయుండెను. కాననే వానిననుష్ఠించవలసిన రీతినిగూడ మనకొరకు నేర్పెను. ఉత్తమముగ ప్రచారము గ్రంథప్రకటనము గాదు. విశ్వమానవకోటి

తంజావూరు జిల్లా మహాసభ

మన్నార్డుడి

శ్రీ ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారి ఆధ్వర్యమున

మన్నార్డుడిలో 18 వ తేదీన జరిగిన తంజావూరు జిల్లా మహాసభకు అధ్యక్షత వహించిన శ్రీమాన్ ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారి ఉపన్యాసమునందలి ముఖ్యభాగములు.

స్వరాజ్యభావన

ఎల్లప్పుడును స్వరాజ్యమునే ఆదర్శముగా నుంచుకొని దానియర్థమును బాగుగ గ్రహించి దాని కొరకై మనము జేయవలసినదేమో తేయరానిదేమో గుర్తించుట మనవిధియైయున్నది. అనగా కాంగ్రెసు సభకు ప్రజలలో బాగుగ పలుకుబడియుండి భక్తిపూర్వకముగా అన్వేషణకలిగి పని జేయు ప్రచారకులసంఖ్య తినిదినాభిన్నమై యుండునలెను. కాంగ్రెసు అధికారము ప్రజలపై అధికమయినచో, మనము స్వరాజ్యమునకు అర్హులమని చెల్లజేయువచ్చును. కాంగ్రెసు పరిపాలనవలన వైషమ్యము లభింపమై ప్రచారకుల ఉత్సాహము పోయి, అనుచరులసంఖ్య తగ్గినచో మనము స్వరాజ్యమున కసర్దులమని జెలియును. మనకార్యక్రమము ననుసరించువారు చాలమందియుండుటయే మనయ్యవ్యమమునకు బలము. ఒకకార్యక్రమము జరుగవలెనుగా నెరవేర వలెనన్న క్రమముగా పనిజేయువారి సంఖ్య హెచ్చుచుండవలెను. ఒకసారి దీనిననుసరించువారు మరల విడిచి పోకుండ జూచుకొనవలెను. ఈవిధముగా జూచినచో మనసంఖ్యలు, కార్యక్రమముగూడ లోపములు గలిగియున్నవి. నేను కానసభల బహిష్కరణవాదినిగాను, ప్రవేశవాదినిగాను. ఆ న వ శ ర ము గా కార్యక్రమము ను మార్చుటగాని తేయుచో నది అ వ స ర ము గు న పు డు మార్చుటగాని యనివేమని నాకు దెలియును. స్వరాజ్యపక్షము ధైర్యము కలది కాంగ్రెసుసభ్యులలో ప్రతిమూలభావ మేర్పడుటయు, ప్రస్తుత కార్యక్రమము పనికి రాదనియు, ప్రస్తుత సంస్థాపనము అసమర్థమైనదనియు రుజువుచేయుచున్నవి. స్వరాజ్యమునకు ఆర్థిక బలములేనన్న నాయకులు ప్రచారములు ఒండొండల భావముల చెల్లజేసికొని కాంగ్రెసుసంస్థలకు సంబంధించిన వారందరికి సదుపాయముగానుండునట్టి కార్యక్రమము నేర్పరచుకొని ఒక్కరిలోనే అధికారములేయు నుంచుకొను దురలవాటును బాపవలెను. ఇరుపక్షములూ రాజీవరచుటగుర్చి ఒకసంగతికై పెదను. అంతలేకుండ నెల్లప్పుడును రాజీనామాలు కుదుర్చుచుండుటవలన సరియైనసంస్థాపనము జరుగనేరదు. భేదాభిప్రాయములు ఒడచుచున్నచన లగుపడుటకేడనే కార్యక్రమమునందు తగిన సర్దుబాటులేననే, వైషమ్య లభింపమై యుపపక్షములేర్పడి కలహమునకు దిగకమునుపే క్రమ దీసికొనవలెను. పిమ్మట నామ మాత్రమునకు యరువురను సఖ్యతగా నుండుటకు సమన్వయముగడుపుటకు ప్రయత్నించిన లాభముండదు. అంతకల హములను తెరచాటుగా నుంచుచే స్వరాజ్యఆదర్శము స్పష్టముగా గోచరింపవలెనని నాతలంపు. వ్యక్తిత్వతంత్ర్యమునే వేదాంతమునందు వాంఛ యధికమగుచుండుటచే స్వరాజ్యమునందు వాంఛకగున్నది. కావున యెట్టి లోపములు లేక, యెల్లప్పుడును అభివృద్ధి మార్గమునే నూచించుచు అపజయమునకుగాని నిర్బంధమునకుగాని వెనుక ప్రజాభిమానము బలయవలెనను కోరికపై నాధార పడునట్టి స్వరాజ్యవాంఛ గలిగియుండవలెను. విశ్రుల యెంతో

ఎటుల మెలంగవలెనని మనము కోరుదుమో అటులే మనలో ప్రతివ్యక్తియును నడుచుకొనుటయే ఉత్తమప్రచారము” అని మహాత్ముడు ముగించెను.

పిమ్మట ముని జీ న వి జ య, లాలూ భాయి శ్యామలూ గారు ధృవస్థానించిరి. దేశభంధు దాసుగారు లేవగానే కరతాభివ్యంతులు చెరిగినవి. అహింసయే బుద్ధ మూర్తియై అవతరించిన ప్రతిబాలుడును చెప్పగలడు. రాజుకు విందుచేయుటకు గౌరెలమందను తోలుకొని పోవుచుండగా బుద్ధుడుమాచెను. వానిపై నత్యధికమగు కనికరము కలుగుటచే బుద్ధుడు రాజుడకే గౌరెలమ చంపక తమచంపితనలెనని రాజును కోరెను. ఈ కథలోనే బుద్ధుని జీవితపరస్థితులంతయు నిమిషి యున్నదని దాసుగారు ముగించిరి.

ప్రాధానము కొశాగిగా రధ్యతునకు వందము లర్పించిరి. బౌద్ధసంఘమువారు పాశ్చాత్యులను ప్రకటించెదరని తెలిపిరి. ఆంధ్రులుగాని సంకేతమును ప్రాధానము. కృపాలనీ గారు వివరించిరి.

శివలనగాని, శత్రులనిరసమువలనగాని, సంపాదనాధలవలనగాని, సంపదలవలనగాని మన దేశాభిమానము యెప్పుడును తక్కువ గాకుండదు. ఇహలోకమునందు సౌఖ్యము పరలోకమునందలి ముక్తియు మనము స్వరాజ్యము. సాధించుటయందే ఆధారపడి యున్నవని నమ్మవలెను. మనకు పరిపాలన ఒప్పగించినచో జేయలేకుండుమా? ప్రస్తుతపరిపాలనాయంత్రమును నడుపుచున్నదెవరు. భారతీయులే కారా? అంగ్లేయులగు ఓమరుసీరులు ప్రభు. త్వవిధానమును తయారుజేసి యివ్వగా, వారి క్రిందియున్నో కలందరు దానిని అమలుజరుపుచున్నారు. పరిపాలనాయంత్రము అమర్చబడియున్నది. దానినడపించుటకు మేధాశక్తి నుపయోగింపవలెను. ఆపని మనము జేయగలుగుదుము. మన శృంఖలముల క్రెంచుటకు జేయవలసినదేమన, విదేశీయ అధికారులకు ఉద్యోగతరులగుడ లాంగ్రిపోవునట్లుజేయువత్తువారే రోగమువలె మనల నాక్రమించుకొనియున్న యీ బానిసస్వభావమును రూపుమాపవలెను సత్వరస్వరాజ్య ప్రాప్తికి హిందూదేశములోని పరిస్థితులు నేడు చాల అనుకూలముగా నున్నవి. ప్రతి గ్రామము నందును ఒక రోగి యిద్దరో స్థిరముగ నాయకత్వము బూని బాధ్యులను వహింపవలెను. సద్భావసంపద దేశాభిమానము సామాన్య సామాన్యము, క్రైస్తవము యందుల కవసరము. మనము వై వారలను, విదేశీయులను నాయకత్వము వహింపజేయుచున్నాము. ఇది వివాదకరము. ఎక్కడిక్కడ నాయకుల నేర్పరుచుకొనవలెను ప్రచారముగాని, స్థానిక కా.సంస్థలుగాని ప్రస్తుత సమస్యను పరిష్కరింపజాలవు. సమర్థమైన స్థానిక నాయకత్వ మేర్పరుచుకొనుటచే నన్నివిషయములు పరిష్కరింపబడును. ప్రజల విశ్వాసమునకు పాత్రయై వారిని తాను జెప్పునట్లు జేయువారిగా జేసికొనగల్గు నాయకులకు పంచాయతీ సేవలందుటయే స్వరాజ్యము. ఆనాయకులకు తన ఫలములను పూర్తిగా సంస్థాపింపబడి తన స్థానే చేరికకు అంత యధికారమును చెలాయించుటకు సిద్ధముగా నుండి న గాని స్థలాంతరమునకు బోగూడదు. స్థానిక నాయకుడు తమకుతోచినరీతిని బుద్ధి సామర్థ్యముల నుపయోగించి కార్యసాధనము. జేయుచుండవలెగాని ఆ. భా. సంఘము వలనో రాష్ట్రసంఘములవలనో ఉత్తరువులకై యెదురుజూచుచుండగూడదు. ఆనెపముజెట్టి పనిజేయక ఊరకయుండరాదు.

స్వరాజ్య మరతులు తగ్గించగూడదు

భారతజాతి కోరవలెను గూర్చి అందరు యేకాభిప్రాయము గలిగియున్నారు. కాకినాడ సభలో కొందరు కాంగ్రెసు క్రీడును సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము గోరనట్టిదిగా మార్చవలెనని జెప్పిరి. కాని యీ విషయమున కాకినాడ సభా తీర్మానము నంగీకరించినచో సంపూర్ణమైన దొమినియను స్వ ప రి పాల ము న కు తక్కువయగు దానిని దేనిని అంగీకరింప గూడదు. మన దేశ నిష్పాదు రాష్ట్రస్వాతంత్ర్యముగాని కేవలప్రభుత్వమునందు బాధ్యత గల రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యముగాని అంగీకరింపదని నేజెప్పగలము. రౌండుటేబులు సమావేశమవలన సంస్కరణల విధానమునందు మరియొక మెట్టు నధిష్ఠింపవచ్చుననెడు ప్రయత్నముల కంగీకరింపరాదు. అట్టిప్రయత్నములు జేయువారి పిచ్చియాలోచనలప్రకారముది లాభకరమనియే దలంచెదరు. స్వరాజ్యము సాధించుటకు యిదియేమంచి ఆనుకూలసమయము. ఇప్పుడుగాని స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రత్యేకముగాగాని యితరులతోగూడి గాని సంస్కరణల కంగీకరించి పనిజేయదొడంగినచో 1919 సం॥ నుండి మొన్నటియెన్నికలవరకు విలవారులట్లు తగినట్లే విరును స్వరాజ్యసంస్థాపనకు ప్రతిబంధకముల కలుగజేసినవారగుదురు.

ద్యంప్రభుత్వము నిష్పాత్యము గూర్చి కొందరు ఉపన్యసించుచుండును.

సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునకు సంబంధించిన ఉత్తరపును ప్రభుత్వమువారు పాటించుట లేదని చెప్పబడినది. ఈ విషయమై శాసనసభవారు తగువిధమున పనిచేయుదురు.

అభినందనములు

చెన్నైపురియందు మంత్రివర్గమువారు సంస్కరణములను వివిధమున నిర్వహించిగో ఎల్లరకు తెలియును. ఇతరరాష్ట్రములందు అపజయముగాంచిన సంస్కరణములు ఈ రాష్ట్రమునందు పూర్ణఫలము లొసగెను. ఇందులకు కారణమేమి? ఉత్తరహిందుస్థానమున పూర్వ ములలాడుచు పనిచేయని వారిసంఖ్య అధికము. మనరాష్ట్రమున ఉదేశము లేక శాంతముగ పనిచేయువారున్నారు. దాసు నెహ్రూ మహాత్ముగాంధి గార్లు ఏమిచేయుచున్నారో మీకు తెలియును. ఈ రాష్ట్రమున ఆజపముసాగదు. ఎందుకనగా వారికన్న మనము నిదానము గలవారము.

గుడివాడసభలు

ఈనెల 24, 25, 26, తేదీలలో గుడివాడలో జరుగును
వీనినిగూర్చినవివరములు పెద్దఅక్షరములలో జేర్చాక
ప్రకటింపబడెను నిన్ను జాతులయందును అన్యతానివారే
దామనందును గోరక్షణమునందును అభిమానముకలవారందఱును
ముఖ్యముగా రాగోరెదమని కాన్కరర్పి నేడు గుడివాడనంది
తంతివార్తనంపెను.

ఓడ కూలీల సమ్మెను విచారించుటకై చేసినసభ

ఈనెల 19:— సమ్మెనుగిరి పరిశాంతి సభ
వసతి ప్రకటించిన తరువాత తేదీరాత్రి 9 గంటలకు గుడివాడ
మందిరమున ఓడకూలీలసమ్మెను విచారించుటకు, పరిష్కారము
జేయుటకును ఒక సభ జరిగెను. జాతీయవాది డాక్టరు కె.
యం. రావు అధ్యక్షతనసంపాదించెను. 1500 వంది ఓడకూలీలు
కభకు వచ్చిరి, ఇన్నిదిశములనుండియు సమ్మె జువించుటకు
ప్రయోజనము లేకపోయెను గాను కార్యము కలిగినంత ప్రజే
శింపబడినది కలహితముయందు యం. డాక్. సి. వారాయణ
రావుగా కుపస్థానించిరి. "రంగును మొయలు సంపాదకుడు"
డాక్. సి. వాస్ట్లగారును, రంగును డెయిలీ న్యూస్
సంపాదకుడు డై. డి. మోతాలాగాను ఎ.ఎ. డాక్.
త్యాగిగారును ఉపాధ్యక్షమున కుమార్తె మును అరయు
మందుని చెప్పి కార్యముల జరిపి సలహా చేయిచ్చిరి.
మేజ్ట్రీలపై కార్యము చెప్పినది నివేదించుటకు విని
విచారించుటకై కార్యక పీఠేపై లభి ప్రతిభును ప్రజల
నుండి చేర్చుకొనటకు వీలై పంచాయతీసంఘము నోకదాని
శాసనపు మని ఓడకూలీ సేర్పరయి యామనము కలిపాడు
జేయఁడు, = కిసాన్లకు నివాసము యజమాను లిచ్చి హామీ
లకు అంగీరించి పనిలో ప్రవేశింపునని కార్యకలను హెచ్చరిం
పును ఒకటిరూప మాత్రానింపబడెను. ప్రస్తుతపు మేజ్ట్రీలు
గాక యింకయు ప్రతిదినము ఏదోకొనివాండ్లు ఎచ్చ జేర్చుటకు
జీతములెవో నిజమింపబడెనని యాతీర్యము వి. వి. డాక్.
డాక్. కంపెనీ ప్లానింగ్ యజ్ఞమును నూచించెను. డాక్. యే.
డాక్. త్యాగి, మహమ్మద్ ఉస్మాన్ ఖాన్, ఎ. వారాయణ
రావు (యం. డాక్. సి.) డాక్టరు సి. వాస్ట్ల, "రంగును
డెయిలీ న్యూస్" సంపాదకుడు డి. మోతాలా, "రంగును
మొయలు" సంపాదకుడు డాక్. సి. వాస్ట్ల, "సర్వవై
మాని" సంపాదకుడు ఎ. ఆర్. త్యాగిగారు, కే. పులియమన
కార్యకలను పరిశ్రమయినపుడు వారిజేతముల కరణముందు
దని యజమానులను స్త్రీవైద్యులను కేసుకొనుటకు లూయీ
వీధి కేంద్రము వచ్చుటకు అభిమానిత్యానింపినది. (అ.వె.)

వైకం సత్యాగ్రహము

సత్యాగ్రహశాంతిజపము

వరదశక్తికపు పుత్రులకును డాక్టరు యం. వారాయణ
గారి నిరోధముకల నందునని జిల్లామేజిస్ట్రేటు మరయు
ఉత్తరువును పంపెను.
సత్యాగ్రహమును ముగించి కా గ్రామమున వైకంమంది
కడలిపోవుటకు దైవసహాయమును కోరుచు ప్రార్థనారకరా
యలులకు సగృహీతపుటను ప్రార్థనాసోద్యమమును కొనక
ప్రత్యేక జపాగ్రహముల నిర్వహింపబ్బెను.
వైకం ప్రభులు ఆ లీలకు విశ్రయించుకొను మే
చ్చుధరణాప్రార్థననున్నది ఆ లీలకు ముగిసినది సుఖా
భ్యుదయము తెలిసిరి. అధ్యక్షుడు పద్మలక్ష్మి సుమతిని ఏ
టు నిపుడు చేసెను.
జి. కే. మాధవగారో జేవాలయములోకెల్లి ప్రాజ
చేసి యింకను కేసుచేసి ఆయనకు కొట్టాం తీసికొనిపోయిరి.
ప్రవేశించి చెరసాలలోరాకీయ వైదీల కెల్లి యి
బ్బందులను లేపు. వారికి పుష్పములను వార్తాపత్రికలను
గూడ నిచ్చుచున్నార. వైకంసత్యాగ్రహము ప్రారంభింపబడిన
నిన్నుకు సుఖామనందలి తియ్యల కందరిని మాతశోత్సాహ
ముకలిగినది. కొందరు జేవాలయముల నిర. నోత్తముకలిగి. ట్టు
సత్యాగ్రహము లేవనెడు చేయగూడదని మాధవగారు దనిరి.
ప్రభుత్వమువారికి విన్నవించుకొనిన ప్రతిభులలో
నొకరు వైకంకు వచ్చిరి. దొరకనమువారింకను ఏమియును
నిర్వహణలేకలేదు. వారుగా ఆరాధించి పరిష్కరించెదమని
తెలిపినది ఆరడు నడిచెను. (అ.వె.)

రంగును ఓడకూలీల సమ్మె

సమ్మె తీరిపోయినది. మనుష్యులు పనులలో ప్రవేశించుచున్నారు

ఈనెల 19:— 18 రోజులైన తరువాత ఓడ
కూలీల సమ్మె తీరిపోయినది. ఏమైనా లండనుకు వెళ్లి
వరకులను కొకయే కచ్చి బజారు పరిసరమున చేరు
చున్నారు. 15 వందలమొక్కల కూలీలను కలిగియున్న 80 పా
డకా యెవ్వరు 80 కిలోలపై పనిజేయుచున్నది. పోలీసు
వారిరక్షణ యింకను జరుగుచునే యున్నది. వసతి 20:30
ప్రవేశించివారికి రాత్రి ఒక గంటయే వగలు ఒకగంటయే
విశ్రాంతి నిచ్చెనని అనుచున్నారు. సమ్మెనుముగించు
చేర్చుకొనిన ప్రార్థన కూలీలను ఏమి చేయవలెనో యింకను
లేల్చుకొనేరు. వారిని కంపెనీ జేమనుపుడు కి రోజులు
కూలీల నియమని, కార్యకమన్యకు విచారించుట కేర్పడి
కవిటికో వి. వి. డాక్. యాన్. కంపెనీ కార్యకాళా
నూపర్చుంటు కట్టెను జోపు చెక్కనని తెలియచున్నది.

పంజాబుగవర్నరు

మంత్రులు వీడ్కోలు మిదొనర్చుట

ఈనెల 21:— పోవుచున్న పంజాబుగవర్నరు సర్.
ఎడ్వర్డు మార్షె గారికి పంజాబుమంత్రులు ఫలిహౌస్సేకు
చాందీవోల వందుగాడ్ల కడదిన రాత్రి సెటిల్మెంట్లలో
వీడ్కోలు మిదొనర్చిరి. రాజకరింపి కార్యనిర్వాహక సభ
సభ్యులకును కేరీ చతుర్వారీ సెటిల్మెంట్ జేరెను సర్క్లార్
జేబుమొదలు ప్రమాణము 82 మంది ఆఫీసులను పంపిరి.
ఆయనరాజ్యమును కలగరిలెని చెప్పుచు వాడయెదెద
పంపాలనలో ముఖ్యమంత్రులను చెప్పి 1919 లో వార్షిక
లాన్సెయిల సమధించిన పంజాబు 1924 లో కాలియరమ
నెటకు కరణము కరీ. ఎడ్వర్డుగారి పంపాలనావిధానము పని
మి యాన్ ఫలిహౌస్సేకు గాదు చెప్పిరి. నిత్య
ప్రార్థనయిన పరిష్కరించబడలేదు. నిత్య సంఘము యొ
క్క జే. మను సుధంకము కాని యెటు ల క్య
వహించును పరిష్కారము చేయుటకు కన్నురుకు ఉపాధ్యక్ష
కుడును యచ్చుంకెయే యున్నాడు. అలీలు యితగిష్క
ప్రార్థన పొందుతు. తొను సెటిల్మెంట్లకు వచ్చియెవల అ
ట్టిరని ప్రభుత్వమువారు అంగీరించరలెక. ప్రార్థనము
అ జరుపబడుచున్నది. పంజాబు లొంకరలోనే కావచ్చును.
యియు ప్రార్థింపబడుచున్నది. పంజాబుగవర్నరు
కావలెను కారణము కరణము గాని రాజ్యకరింపబడిన పర్లె
లొని రయిత్యాగ్రహమున పంజాబు గ్రామములకెల్లె చెప్పు
చు. పట్టణములలో మహాపరివారు హిందూ మహమ్మదీయ
భేదములను దెలుపు కన్నురుగారు పని చాలించుకొని
ను రాజ్యనివిధానములో అభివృద్ధిపై పాటుకడి పాటుకు
చేసెదని తాను నమ్ముచున్నాని ఫలిహౌస్సేకుగారు చెప్పి
వచ్చిరి.

రయియెయొక్కయు నిన్నులకుల యొక్కయు వా
మనులను కరించి కిరణముగా ముట్టడి యజమానులయ్య సం
స్కరణములన్నియు మీరేయెయెను నుండి కేర్పరకధికు
కొనలెని చందీవోల వందుగాదు చెప్పిరి.

కరీ. ఎడ్వర్డుమార్షెగారు ముప్తముగాను మాన్యము
గాను జవాబుచెప్పి ఒక్కసారి ఒక్క మేను ఒకచెను. గాని
పంజాబు ఆకాశమంతయు కాంతిలోనే ముగింపుకు చెప్పి
ను. క్యంసామములను విద్యా విమయమును ఒకచాతి కృత్తి
కొండకు అక్రికపనిమని చెప్పెను. ఇది పంజాబుకు కావలసిన
వి. మంత్రులు మిక్కిలిపాటుకుదుమండి గాని ద్రవ్యము లేక
పోవుటలను కన్దబడుమండిరి. ఇకమందట్టిదియిందే ముడదని
అను చెప్పెను. (అ.వె.)

బోర్నివికు కుట్ర కేసు

చెరి నాలుగేండ్ల కలివెక్కు వేయబడెను
బోర్నివికు కుట్రకేసులో కాన్పురులో సెషన్సుజడ్జి
హెచ్. యి. హోముగారు నేడు తీర్పు చెప్పిరి. ముద్దా
యాల కందరిని చెరినాలుగేండ్లు కలివెక్కు విధించెను (అ.వె.)

స్వామి శ్రద్ధానంద

నేటిదినము ఉదయం చెన్నపురికి వచ్చిరి

నేటిదినము ఉదయం తిరువాండ్రుము ఎక్కువగినులో చె
న్నపురికివచ్చిరి. ఎక్కువగిన్నేమనవద్ద వారికి స్వాగతముచ్చుటకై
ప్రముఖులనేకులు వచ్చియిండిరి. టి. ప్రకాశంపంతులు,
యోమూలుమనీషు, రవిగయ్యవాయును, చక్కెరకెట్టి, చదివా
రాయణకెట్టి, కె. భాస్కరం, పెంకటరంగంవాయును, గూమినీ
పూర్ణలికమ్మగార్లు స్నేహనువద్ద స్వామిగారికి స్వాగతముసగిరి.
వీరు నాలుగుదినములు చెన్నపురియందుండెదరు. శేపు
ఉదయం 7.80 గంటలకు యామినీపూర్ణలికమ్మగారిచే స్థాపిం
పబడిన హిందూయనశిశురక్షణాలయము (1.10 అలంగాత్వల్లి
వీధి తిరువలిక్కెట్టి) ను చూచెదరు.

నగరకార్యము:—మేనెల 17 వ తేదీలో అంత

మొందినవారమున మహాధికము కి మందికి సోకెను. ఒకరుమర
ణించిరి. కలరా ఒకరికితగిలెను. ఇతరజ్వరములవల్ల 22 రు మర
ణించిరి. అని మద్రాసుకార్యోదేమను హెల్తుఆఫీసుప్రకటించు
చున్నారు.

ఒక విచారకరముగు మరణము:—

నేటిదినము ఉదయం మాంబలముస్నేమనవద్ద ప్రమాదమువల్ల ఒకవిచారకర
మగు మరణము సంభవించెను. 60 సంవత్సరములయసుగుల
స్త్రీ సైదాపేటనుండి మాంబలమునకు టిక్కెట్టుతీసికొనెను.
మాంబలమున నిలుపని తిరువాండ్రుముఎక్కువగినులో ఆమె
ఎక్కెను. బండి మాంబలంస్నేమనకు వచ్చుసరికి బండిపోవు
తున్నను వృద్ధురాలు బండినుండి క్రిందికిముకునెను. బండినిలి
చెను. ఆమెకు బలమగుగాయములు తగిలెను. కొంతకాలమునకు
ఆమె మరణించెను.

బీచినభ-శ్రద్ధానందస్వామి వారి ఉపన్యాసము:—

శేమిళ్, ఆంధ్రజిల్లా కార్యగమసంఘముల యజమా
న్యమున శేపు సాయంకాలము తిరువలిక్కెట్టి సముద్రతీరమున
6 గంటలపాఠంగసభ జరుగును. శ్రద్ధానందస్వామివారికి సన్మానక
పత్ర మొసంగబడును. స్వామివారు ప్రస్తుతపరిస్థితులనుగూర్చి
ఉపన్యసించెదరు. మాలాశా యోమూలు మాస్సేనుగారు అధ్య
క్షులుగా నుందురు.

రాకపోకలు:—

రా. బి. గోపాలస్వామి అయ్యం
గారు పి.టి. శ్రీనివాసాచారిగారు నిన్నరాత్రి మెట్టపాలెం మె
యిలలో పోయిరి. సామాన్యకాసనసభా సమావేశమునకు
నిన్నరాత్రి రంగస్వామి అయ్యంగారు సిద్ధుకు వెళ్లిరి. లాహో
రునందుజనగనున్న మస్లింలీగుసమావేశమునకు అల్లూహమీదు,
హఫీ మహమ్మదుగార్లు నిన్నరాత్రి చెన్నపురినుండి ప్రయాణ
మైరి.నిన్నటిదినము రంగునునుండి ఆగ్రాస్థిమరువచ్చెను. సివిలు
జస్టిసుకవిటి సభ్యులకు సర్ టి. దేశికాచారి డాక్టరు డి.
సాజగార్లు అస్తీమరునందు వచ్చిరి. దేశికాచారిగారు నిన్నరాత్రి
తిరుచినాపల్లికి వెళ్లిరి. ఆగస్టు 17 వ తేదీ వీరు పాట్నాకు
వెళ్లెదరు. తెప్పినెంట్టు మెకలుగారు నేటిదినము ఉదయం కొ
ళంబునుండి చెన్నపురికివచ్చిరి.

పి. వి. భార్గవు వదిలివేయబడెను.

ఈనెల 19:— కన్నడికార్ల సంబంధమున పి. వి.
భార్గవును ఆంగ్లముండియను తనకు గుర్తించుటకు తగినాం
దునిచ్చుటకు చూరాదిత్యాగిమిదొనర్చిరి కవరీతమునడెను.
(అ.వె.)

ఇండియను షెర్యూ మరీసిండి కేటు

ఆర్కాటు శ్రీనివాసాచారివీధి బెంగుళూరుసిటీ
ఈకంపెనీవాడు మంగళద్రవ్యములను క్లాసునీయుగా
ను చాలవచ్చుకొనుగాను కేమారుచేయెదరు. వీరివంపిన మం
దింకపు కేటులను (అగరుకేటులు) యిందు: డి.ఎ. అననువాని వం
టిని) మేకులకొంటివి. ఇదిచాలావారుగానున్నది. ఒకకెట్టిలో
144 కేటులనుకొంటి. కెట్టికెల ఒకరూపాయి మూలకే. వీరివద్ద
నికకు అంబరు జవ్వారి కేమురు పునుకు మరాలు లక్ష్మీవల్లెల
కు వేరువేరు రకములకేటులను మంగళద్రవ్యములను పొడి కానుకెల్ల
ల వాకులపొడి కానుకముకై మందిగంధపుకెట్టులు అగ్రకపులు
సంతులు ముగ్గునుకొన్నియును కొనుక్కు. కలయవారు కె
ఉకవాళామిద్రాముకలెను.

విశ్వవిద్యాలయముల సభ

రాజకీయ నిధి ప్రారంభించెను.

నిన్న (19 వ తేదీ) ఉదయమున సిద్ధూలో భారతరాజన సభా మండలిరచన విశ్వవిద్యాలయముల సభను రాజకీయ నిధి ప్రారంభించెను. ఇండియా బిర్యాదేశములలోని వివిధ విశ్వ విద్యాలయముల ప్రతినిధులు 52 మంది వచ్చిరి.

సభ ము కురియుచున్నను ప్రేక్షకుల స్థానములన్నియును నిండిపోయినవి. సర్ ఎడ్వర్డు మెక్లాగను, సర్ మఫీ, భారత సేనాని, సర్ నరసింహేశ్వరశర్మ, సర్ యిమ్మెను, సర్ బ్లాక్లెయి, బట్లరు సర్ విల్సన్, మజాతియా గార్లు మున్నగు ప్రముఖులు పలువురు వచ్చిరి. చాలమంది భారత పాశ్చాత్య ప్రతినిధులు కూడ వచ్చిరి. సరిగా 11 గంటలకు రీడింగ్ ప్రభువు వచ్చి ఉపన్యసించెను. ఈ క్రింది ప్రతినిధులు వచ్చిరి.

కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము

భజలహకు (మంత్రి) సర్ సీలరత్న సర్కారు, సర్ సేరంబచంద్రమిత్ర, దీవరెండు అర్కహార్త గార్లు.

బొంబాయి

సర్ సెటల్వాడు, సర్ లాలుభాయి పా, ప్రొఫెసరు వి. జి. కేలు, గార్లు.

మైసూరు

ఎస్. సుబ్బారావుగారు.

పంజాబు

సర్ మెయిసార్డు మియాను పబ్లిహుస్సేను, ఉల్లూ, మంచల్లూ, ప్రొఫెసరు కాశ్యపగార్లు.

పాట్నా

సుల్తాను అహమదు, లాంబర్డు, సర్కారు, బోరసు, సాహెబగార్లు.

ఓస్సానియా

నవాబులు నవాబుజంగు బహదరు మనూదుజంగు బహదరు గార్లు.

చెన్నపురి

రివరెండు మెక్స్వెయిలు, టిటిలు పాయిల్స్, డిల్లీ బి మెన్లర్ రామచంద్రారావు, జి. వీ నక్షత్రం గార్లు.

అలహాబాదు

డాక్టరు ధారు, డాక్టరు ప్రసాదు, ప్రిన్సిపలు భువ్, ప్రొఫెసరు కాసంబు, డాక్టరు భట్నగరు, ప్రొఫెసరు శేషాద్రి గార్లు.

లక్నో

డాక్టరు భాలు, రాహుకుంద ముఖర్జీ, గార్లు.

రంగూను

ఏ. కాండెలు, ఓమెనుగార్లు.

అలిపూరు

డాక్టరులు జయనీయ అహమదు, హైదరు, ట్రియసు, గార్లు.

డక్కా

హరటాగు, ముజుందారు, ఖోషగార్లు.

ఢిల్లీ

డాక్టరుగోరు, ప్రొఫెసరు ఖుబురాం, చబలను, గార్లు.

నాగపూరు

హంటరు, లూప్టెనిం, మదను (మేయో కళాశాల అబ్జర్వర్) గార్లు ప్రతినిధులుగా వచ్చిరి. విద్యావిషయక ఫిర సంఘసభ్యులు 5 గురిలోను సర్ సర్వాధికారి, మాల్వీ మహా ముదు యాహుగా రిద్దరు మాత్రమే వచ్చిరి. పండిత మదన మోహన మహా పా వ్యా (కా శ్రీ) డాక్టరు సిద్దికు (ఓస్సానియా) రివరెండు ఎంగు (డిల్లీ) గార్లుగూడ వచ్చెదరని తెలియుచున్నది. సర్ అకుతోపము ఖర్జీ డాక్టరు వరంజీగార్లు రాలేదు. రాజకీయ నిధి కమిషన్ గు ఖర్జీ తలకాసంసంఘసభ్యులును కూర్చుండిరి. రీడింగ్ ప్రోక్లెస్, పరజాబుగవర్నరు రాలిన్నమప్రభుదంపతులునున్న గూడగూడ వచ్చిరి. రాజకీయ నిధియంపన్యాసము ముగిసినపిమ్మట రెండగం టలపై సభ జరిగినది. సభాచర్య రహస్యముగా సుంచబడెను. విద్యార్థుల ఉపదేశకసంఘములకు బదులు విశ్వవిద్యాలయసంఘ ముల సేర్వకరవలెను. ఆ సంఘములలో విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధులును కాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ ప్రతినిధులును సభ్యు లుగా సుంపదెనని హరటాగు (డక్కా విశ్వవిద్యాలయము) ఖోషా మహాదించిరి. ప్రభుత్వప్రతినిధులు సభ్యులుగా సుంపద గూడనని చాలమంది వాదించిరి. చాట్లర్ల జరిగినది. ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు సుంపదగూడనని సవరణ సాగినది. సవరింపబడిన తీర్మా న హామోదించుడెను. ఆనూకూలు 18 మంది, ప్రతినిధులు 10 మంది, ప్రొఫెసరు సి. వి. రామనుగారు నిన్నవచ్చిరి. సా యంకాలము ప్రతినిధులును సర్ నరసింహేశ్వరశర్మగారును కలిసి కూర్చుండి ఛాయాపటమును తీయించుకొనిరి. (ఆ. పే.)

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము

మెట్రిక్యులేషను కరీక్ష

1924-మార్చి ఏప్రిలు

మొదటితరగతి—12
రెండవ తరగతి—9
మూడవతరగతి—1 7 14 21 అండు 24

బి. ఎ డిగ్రీకరీక్ష ఏప్రిలు 1924

రెండవ భాగము గూపు (2 వ)

మొదటితరగతి—181 1616
రెండవతరగతి—86 88 95 97 104 122 126
130 967 1284 1379 1606 1619 1628 1636 1637 163
2176.

మూడవతరగతి—85 67 92 93 96 101 108 105
106 109 110 112 113 114 118 119 120 121 124 125
127 128 129 133 134 135 137 139 141 145 147 148
151 152 153 159 161 164 166 168 169 170 172 174
176 178 179 180 961 966 968 969 971 972 973 975
1031 1032 1033 1034 1036 1038 1378 1380 1382
1383 1387 1389 1390 1392 1394 1604 1608 1610
1615 1517 6121 1622 1624 1626 1627 1634 1635
1638 1640 1641 1643 1644 1648 1649 1651 1652 1945
1946 1947 1948 1949 1954 1955 2174 2180 2181.

గూపు (3)

మొదటి తరగతి—218.
రెండవ తరగతి—219 227 229 230 233 234 235
242.

మూడవ తరగతి—217 220 221 222 223 224 226
229 231 232 236 238 239 240 243 244 245 246 247
248 249 250 251 253 255.

రెండవభాగము గూపు

మొదటి తరగతి—272.
రెండవ తరగతి—266 289 308 325 332 339.
మూడవ తరగతి—257 258 259 260 262 263
264 265 267 268 269 270 271 275 277 279 279
280 281 295 283 284 285 286 287 288 290 291
292 294 295 296 297 298 300 301 302 303 304
306 307 310 311 312 313 315 317 319 320 321
322 323 324 326 327 328 329 330 331 333 334
335 336 337 338 340 341 342 343 348 350 351
352 354 355 356 976 977 978 979 980 117
1400 1401 1402 1403 1404 1405 1406 1407 1409
1410 1412 1413 1414 1983 2194 2195

బి. ఏ. హానరు

డిగ్రీకరీక్ష మార్చి 1924

బ్రాంచి 1-గణితము (మాధుమాటిమ్మ)
మొదటితరగతి—17 26 151
రెండవతరగతి—16 18 140 146.
మూడవతరగతి—2 9 19 21 24 30 138
141 142 143.

బ్రాంచి 4 మెంటలు మోరలుసైన్సు
మొదటితరగతి—74
రెండవతరగతి—64 69 72 75 76 77.
మూడవతరగతి 61 62 66 67 68 70 73.

ఎం. ఏ. డిగ్రీకరీక్ష మార్చి 1924

బ్రాంచి (మాధుమాటిమ్మ) గణితము
రెండవతరగతి—8
బ్రాంచి 2 మెంటలు మోరలుసైన్సు
రెండవతరగతి—10
మూడవతరగతి—15

సెనెటు హాను } జాను జి. మోన్స్మను బి. ఏ.
20.5.1924 } మాసేజరు యిస్. ఛార్జి

అలిపూరు బాంబుపాక్షరీ

విచారణ నిన్నప్రారంభమైనది

ఈ కేసులో యశోదరంజనపాలు, అననీకాంత భట్టా చారిగార్లు ముద్దాయిలు. పోలీసువారు మణికోలా బారక్సు లను సోదామాడగా ఆరుబాంబులు దొరకెను. అపుడాగిడిలో ముద్దాయి టిబ్బరును మరయొకడు నుండిరి. మాడనవాడు పాక్ పోయెను; అని పోలీసువారు తెలిసిరి. (ఆ. పే.)

నాభా అకాలీ కేసు

19 వ తేదీ విచారణ

నిన్న ఆర్డరు సాక్ష్యమిచ్చిరి. ఒక తుపాకీగుండు తన తొడకు తగిలెనని ఒకసాక్షి చెప్పెను. తనయింటితలుపు రెక్కకు గుండుతగిలెనని అర్జనసింగు (జయబా) అను సాక్షి తెలిపెను. రాత్రివేళ అకాలీలు పోలీసులును సైనికులను తలపడుటచే అకాలీలు గురుద్వారమును వదలిపోవలెనని నే నాజ్ఞాపించితినిగాని అ ఖండపాశమును త్రిణకాలమైన నావలేదు. అకాలీలు గ్రంథసా హేబునవారిని మోయనపుడు కాళ్లకు జోళ్లనువోడుగొనియే యుండిరి. అది గొప్పతప్పు అని నాభా సహాయోద్యోగి సర్దారు గురుదయాలసింగుగారు తెలిసిరి. (ఆ. పే.)

ఇరిగేషను బిల్లు

సెలెక్టు కమిటీ సమావేశము

జమిందారుల రైతువారి భూస్వాములపక్షపు న్యాయ వాదులను ఇతర సాక్షులను ఇరిగేషనుబిల్లు సెలెక్టు కమిటీవారు విచారించిరి. 18 వ తేదీతో ఈవిచారణ ముగిసెను. 19 వ తేదీ మధ్యాహ్నము చిత్తును పరిశీలించుటకు సెలెక్టు కమిటీవారు సమా వేశమైరి.

కర్ణ రోగములను పూర్తిగా పోగొట్టునివారిని

నేను బాధపడుచుండిన చెవి సంబంధమైన చిక్కురోగమును గురించియు తిరునల్వేలిజిల్లా, కష్టా పురవాసియును, ప్రస్తుతము చెన్ననగరము, ఆర్మీని యకవిధిలో, నా గల భవనమునం దున్న పండితస్వామి ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు చికిత్స చేసి నావ్యాధిని పూర్తిగాబోగొట్టిన విషయమును గుఱించియు కొన్నివిషయములను ఈదిగువ తెలుపు చున్నాను.
14 సం॥రములకుమునుపు నావెద్దత్రడికి కోపము వచ్చి నాచెవిపైన తీవ్రముగా చేతితో కొట్టెను. అందుచే నాఎకమచెవిలో సెప్పిఎక్కువగా నుంచె ను, చక్కగా వినబడకుండెను. కొన్ని బోషధములను ఉపయోగించుటచే కొంచెము వాసియైనది. అయి నను అప్పడప్పుడు నొప్పివచ్చుచుండెను, చక్కగా వినటకు వీలైనదికాదు. కొంతకాలము క్రిందట ఎడిమవైపు ముఖము వాపుగాను, చెవిలోసెప్పి యు నుండెను. నేను మిక్కిలి వ్యాకులముగానుంటిని. కొన్ని రాత్రులు నిద్రలేకనేగడపితిని. స్వల్పకాలము మాత్రమే పండితులవారు చికిత్సచేసి నాబాధలన్ని టని బోగొట్టెనని మిక్కిలి సంతోషముతో. తెలుపు చున్నాను. పండితులవారు యదారవాదులు, విక్కిలిశైధ్యతో పాటుపడెదరు. వారు రోగిని పరి త్సించుటకు రుప్ 5/లను పుచ్చుకొనెదరు. వారు ఏ వ్యాధికిగాను పూచీసియును. వారి చికిత్సలన్నియు అల్పద్బుతము, శాశ్వతము. వారు అనేక కఠిన వ్యాధులను బాగుచేయుటను నేను స్వయముగా కూచితిని. వారు తీసుకొను మొత్తము చాల అధి కము, అయితే అందులో ఆశ్చర్యమేదియు లేదు.
కె. టి. కోమకమేశ

క్యూ, చెవిన్యూ సెలెట్టుకేలు,
మద్రాసు, 8-8-28.

(తరుణ (15))

6వ ఆంధ్ర ఆయుర్వేద సమ్మేళనము

(నెల్లూరు స్వకీయ విలేజ్)

ఈపునము 14, 15, 16 తేదీలయందు 6వ ఆంధ్ర ఆయుర్వేద సమ్మేళనము జరిగెను. పురమంజరము ప్రేక్షకులతో నిండియుండెను. ఆంధ్రమండలము అన్నిటినుండి ప్రతిభలు లనే కులు విచ్చేసియుండిరి. ఆయుర్వేదవైద్యాభిమానులు, మండల వాసులు నగు శ్రీమతులు శేఖరి సుందరరామిరెడ్డి, గునుపాటి యేనాదిరెడ్డి, మేదివోలు చెంగయ్యపంతులు, పానకా గోపంద రెడ్డి (జిల్లాబోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటు) బెజవాడ వంద్రశేఖరరెడ్డి, మున్నగు ప్రముఖులును, మండలనాయకులను అనేకులు సభకు విచ్చేసి, జేతనవైద్యవిధానమున కెక్కుడు ప్రోత్సాహము గలిగించిరి.

ప్రస్తుతము చిత్తూరుపురవాసులును, సుప్రసిద్ధ ఆంగ్ల ఆయుర్వేదవైద్యులు నగు శ్రీయుత దంటు సుబ్బావధానులుగారు, ఈపునమునకు 15 దినములక్రితముననే విచ్చేసియుండి, మండలము నందలి ఆయుర్వేదవైద్యాభిమానులతో సంప్రదించి, ఆయుర్వేద వైద్యమునకును, ఆంగ్లవైద్యవిధానమునకు గల వ్యత్యాసములను, అనుభవపూర్వకముగ తెలిసికొనియుండ విషయములను గూర్చి పురమంజరమున నెల్లూరు ప్రొగ్రెస్స్ యూనియన్ వారి యాజమాన్యమున మూడుఉపన్యాసములు సంగియుండిరి. పురవాసులు వీరు ఉపన్యాసమును వినుట కెంతయో ఉత్సాహముతోనుండిరి. శ్రీయుత దంటు సుబ్బావధానులుగారు పండితులకును, పాఠకులకును చక్కగ అర్థమగునట్లు ఉపన్యసించుచు, పురమంజరము ఆయుర్వేదవైద్యాభిమాన వాతావరణముతో నింపిరి.

దీనితోడగ సమ్మేళనము, ప్రదర్శనములగుడ జరుగునందుటచే పురజను లనేకులు ఆయుర్వేదవైద్యముతో వివిధ ప్రాంతములనుండి విచ్చేసియుండు పండితుల ఉపన్యాసముల విని లాభపడుటకై వచ్చియుండిరి.

13వ తేదీ సాయంకాలము సమ్మేళనాధ్యక్షులు శ్రీప్రతివాధ భయంకర కృష్ణమాచార్యులుగారు (ప్రదర్శనాధ్యక్షులు శ్రీయుత నోరి రామకృష్ణులుగారును, విచ్చేసియుండ స్వాగత కారిణీభవారును మండల ఆయుర్వేద సభ్యులు మున్నగువారు రైలుస్టేషనుయొద్దకు వెళ్లి అధ్యక్షులను పూలమాలాం కృతుల నొనర్చి మేళవాయిద్యములతో సుత్సవమున తోడ్కొనివచ్చిరి.

14వ తేదీ ఉదయం 8 గంటలకు సభాప్రారంభ మయ్యెను. స్వాగత కారిణి సంఘాధ్యక్షులు శ్రీయుత బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు, బి. ఏ. యమ్, యల్, సి గారు తమ స్వాగతోపన్యాసమును చదివిరి. ఇందు వీరు సంగ్రహముగ ప్రస్తుత ఆయుర్వేదవైద్య సిద్ధిగతులు తాము కాపాడవలయును జేతనవైద్యాభివృద్ధికై సలపు ఆందోళము, మున్నగు విషయముల చక్కగ విశదీకరించిరి.

స్వాగతోపన్యాసము

అంత నోరి రామకృష్ణుగారు, ప్రదర్శనాధ్యక్షులు తమ ఉపన్యాసముతో ప్రదర్శనమునందు అనేక మూలకముల దివ్యవృక్షములును ముమారు 200 మొక్కలను యుండెను. ధన్వంతరి గోసాలాచార్యులు మున్నగువారి పటములతో నలంకరించియుండెను.

మధ్యాహ్నము సమ్మేళనము ప్రారంభింపబడెను. అధ్యక్షులతోపన్యాసమును శ్రీయుత ప్రతివాధ భయంకర కృష్ణమాచార్యులుగారు చదివిరి. ఈ పత్రికయందు పూర్వమే ప్రచురింపబడియుండెను ప్రతిదినము సాయంకాలమును ఆయుర్వేద వైద్యములలోని కొన్ని ముఖ్యవిషయములగుర్చి కొందరు పండితులు ఉపన్యసించుచుండిరి. 15, 16 తేదీలయందు కొన్ని తీర్మానములు చర్చించుటయందు కాలముపుచ్చిరి.

అనకాపల్లి వ్యవసాయ పాఠశాల

ఈనెల 15 వ తేదీ అనకాపల్లిలో వ్యవసాయ పాఠశాల మొదలుపెట్టబడి, విద్యనాందిపాఠశాల నిమిత్తము మారిన ముగా నిర్మించిన భవనమునందు స్వకృతచేత ఉపాధ్యక్షులు వారి వైభవముగా జరిపబడెను.

ఈశాఖపట్టణజిల్లా వాస్తవ్యులును, నలు విద్యార్థులకును రుజువు కల్పించు పాఠశాలను, వ్యవసాయాభిలాషులును భారతీయసభ్యులును వక, గౌరవనీయులైన శ్రీ, శ్రీ శ్రీ భూపతి రాజు మొదలపతి రాజు, బి. ఏ. డి. యల్. గారు ఈ భవనమును నిర్మించి, గృహభారత మహోత్సవమున నిమిత్తముగా జరిపిరి. వ్యవసాయాభిలాష గలిగిన కృషిమణులకు, రుజువులకు తేగ్రామలో వ్యవసాయవిద్య నేర్పబడు యాభ్యు

క ఆ పు

కర్నూలు మండలి నందలి పత్రికాండ తాలూకా ప్రాంతమున తాలూకా ఇని రెంటిని కలపకు ముఖ్యస్థానములైన. కనుకనది నీలేక కట్టుకునుద్దలేక జనులు మిక్కిలి బాధనొందుచున్నార. బ్రతుకుటకు దుర్లభముగానన్నది. రెండుమూడు సంవత్సరములనుండి గూడ కర నేయని చెప్పవచ్చునుగాని అయిదే యీ సంవత్సరము మాత్రం చాలా క తీవ్రముగానన్నది. పంట అబ్బి గాలేవు. మాతాలూకా నందలి సంవత్సరమునకు మూడు పంటలు (అనగా మొగారిపంటయున్న రేడిపంటయున్న అనలకై గరగైరా పంటలున్న) వందలూ శంఖూరిగాలిడి కనుమా రేలాటిచింతలేక నుండేవారికి కక్కరము మిక్కిలి కష్టములపాలు కావలసివచ్చింది. పెద్ద పెద్ద రైతులందః యుగా ముగిసికొని యాముఖదశ్యమును తీర్చుకొనలేక కొందః యిండ్లుభూములను అప్పలకు జమకట్టింది గ్రామమువిడచుచు న్నార. కొందరు యెచ్చటనైనా బ్రతుకుటలేకననమ్మి గంజ కాచుకొని కడుపునొంతుకొని బ్రతుకుచున్నారు. జనలగతి నెట్లు యనవ పశువులగతి చాలావృత్తుగా యుండున్నది. మేరలేక యెక్కువగిరిదుల యెద్దులనన్నిటిని ఆర్థభరితుల విక్రయించుటకు సిద్ధపడినను కొనువారులేరు. సాధారణరైతులుగానన్న వారు కటికవాండ్రుల విక్రయించుకొని తామిళ్ళను యింక విందు కష్టములకాలక దానిప్రాణహింస నరకమును గూడ నొడిగట్టుకొనుచున్నారు. (అన్నియు మహానరకములేయని భావించు భగ్నాత్ములు నొక్కరైనను గాంధీగారు. ఇట్టి జీ హింసలకు నన్యస్థానమొచ్చు మాతాలూకాలో కష్టములగలిగి పంటలునుండి జమలుబ్రతుకుట నమ్మకములేదు. ప్రసాదవారం అనగా కత్తికొండ సంవత్సరమునకు ఒకటి రెండు యెద్దులనుగాని అవులనుగాని కొయ్యదీనుగా నేయున్నది. మహావృద్ధియును హిందువులు ఆనాడు మిక్కిలి హింసమును నైకొందురు. యేమిచిరము. కాలవైపరీత్యము చెప్పుటకు నలది గాకున్నది. కుడకు కొందః రైతులు (అనగా భర్త్యకర్తలును) క్రతుతముండు విషమసంకులను గ్రహించి కనికరభావముని కరొపకారాథ మిడంకరించును మూరమునుగ్రహించి కృషి తోనాస్తిత్వమును సర్వకార్యమును నమ్మకొని ఖండితముగా యిట్టి సరక కార్యములను మన మోటి వారు మాచిన చాలా పాపము గల జననిన్ని కలంది మృగామాదుకు వర్షము ఖండితముగారాడు. యింక వర్షములకొరకై మనమునీక్షించుకొని పంటలు వండించ లేకుని ద్విధమనుకూలై బావులు తొవ్వింపసాగిరి. నుమాకు కత్తికొండ, రామచంద్రాపురం, హోనూరు పుచ్చకాయలకుడ. పెద్దపూర్తి యిగ్రామాదులలో పెరకె యింకది ముఖ్యది బావులు మారినముగా క్రవించుచున్నారు. ఒక్కొక్కచాదికి 50, 60 మంది మాతీలకుంతున పనిజల్చుచున్నారు. అయితే గ్రామాదుల లో నీళ్లు తాగుటకు లేకపోయినను క్రతుతం క్రవించుబావులలో నీళ్లు మైకేవుచ్చిరి. (అయిన గ్రామాదులకు బావులుగూడ సమీపముగానే క్రవించినారు. ఇదిగాక బావులు క్రవించువారుగూడా కొందః భవంతులుగా నుండవచ్చును. కొందః విశేషభవములేనివారుగూడనుండవచ్చును. సాధారణముగా నుండు వారందః నకొరవారివద్ద అల్పగోరగా క్రతుతం మా గ్రామం(పత్రికొండ)యందునుండు ముఠా రాశి శ్రీ ఇల్లు యొక్కది గారగు కనాకీబాద్లవారు వారు జేరుగాకల్లి జమలవృత్తుల నెల్ల లికించి అల్పగోరనకారికడకి రుణములిచ్చిరి. ఈసంవత్సరమున కావొనర్చిక (అనగా కనాకీబాద్లవారు) మహోపకారము కడ క్లానునీయును. జనానుమాత్రము వర్షము బారాని తునోద్భవముచేసి బావుల క్రవించిండుటకు యాభగతికి ము హరినంకటముల నెల్ల గమనించి వారికిసంతోషములు గల లాగున జలవచ్చునీలము జేసిండుటకు యాభగతుని సర్వము ప్రార్థించెను. అయినభగంతుడు యీకరువుబాధలతోలొగి తొలగిగడలైన వర్షములిచ్చి కంటలుభాగ్యములిచ్చి వీరసాదయం దనుగ్రహముగలిగి సర్వభగ్యకార్యములయొకా సక్తికల జేతుకుయొని చేసెనున్నాడను

వనం శంకరశర్మ

పత్రికాంధ.

సాయపాఠశాలకు వందల మంది విద్యార్థులు మై. ప్రస్తుతము డి. ౧౩వనొండున్న వ్యవసాయవృత్తి లికి యొన్నరకత కానికి కెక్కింకు ప్రయత్నించి యాపాఠశాల దినదికాభివృద్ధి గాంచి కృషిముఖ్యతతోపమగుట్లు తెలుగుగు గాల్కే

రా. లక్ష్మీపతిరావు,

మకాం. అనకాపల్లి. ౧౯౩౪-౩౫.

సాధంగార్లు ఒంగోలు పట్టరాముల	దండమూరి రత్నయ్య గారు	౧	౦	౦
నూలుపరచిన మొత్తం వివరం.	గుంటుపల్లి లక్ష్మయ్య గారు	౨	౦	౦
ఒంగోలు	యీకోటయ్య గారు	౨	౦	౦
నేతి వెంకటసుబ్బయ్య	యీ సుబ్బయ్య గారు	౨	౦	౦
ఒక భక్తుడు	కొమ్మనేని రత్నయ్య గారు	౧	౦	౦
ఇటికాల నూర్యనారాయణ	రావూరి పెదశేషయ్య గారు	౧	౦	౦
కొండపి రామకృష్ణరావు	నిమ్మగడ్డ వీరయ్య గారు	౧	౦	౦
ముగ్గురు భక్తులు	మధిర వీరాస్వామి గారు	౧	౦	౦
పంచాంగుల నూర్యనారాయణగారు	నిమ్మగడ్డ హరిశ్చంద్రయ్య గారు	౨	౦	౦
టి. యి. శ్రీనివాసాచారిగారు	గుంటుపల్లి భద్రయ్య గారు	౨	౦	౦
ఒంగోలు వాసుదేవరావుగారు	పాండురు వీరయ్య గారు	౨	౦	౦
మల్లివరపు సుబ్బారావుగారు	దండమూరి అప్పయ్య గారు	౧	౦	౦
గొల్లపూడి కామేశ్వరశర్మగారు వగైరా	ముప్పాళ్ల సుబ్బయ్యగారు	౧	౦	౦
మంగళగిరి	చాగంటి పెదహనుమయ్య గారు	౨	౦	౦
అంచె శివయ్య, నందూరు వెంకటరంగా	శ్రీమతి బండారుపల్లి రంగనాయకమ్మ గారు	౩	౦	౦
చార్యులువగైరా గార్లుమంగళగిరితిరుణా	యీ హనుమంతరావు గారు	౫	౦	౦
లతో డబ్బిలలో వసూలుచేసిన తాలూకు	దండమూరి రామస్వామి గారు	౧	౦	౦
వోలివేటి వీరరాఘవయ్యగారి గుజార్లు	నరదా ముబ్బయ్యగారు	౧	౦	౦
వసూలువివరము	బండారుపల్లి చెంచయ్యగారు	౨	౦	౦
కుమ్మలగంటి కేశవరావుగారు	ముప్పాళ్ల పానయ్యగారు	౧	౦	౦
రాజుపాలెం లక్ష్మీనారాయణగారు	చాగంటి పుల్లయ్యగారు	౧	౦	౦
ముదికొండ వీరభద్రయ్యగారు	గుంటుపల్లి వెంకటప్పయ్యగారు	౧	౦	౦
కొత్త పెదవెంటల సుబ్బారాయుడుగారు	చాగంటి పిచ్చయ్యగారు	౧	౦	౦
బండారుపల్లి వెంకటసుబ్బయ్యగారు	రావూరి చినశేషయ్యగారు	౧	౪	౦
కొత్తపున్నయ్యగారు	పేరేచర్ల గ్రామస్థులు	౨౦	౦	౦
ఇనగల్లు	మాచిరాజు రామమూర్తిగారు మనియార్లరు			
కామరాజు రామయ్యగారు	ద్వారా రేపల్లెతాలూకా ప్రభువనభలో			
కొడికి పాపయ్యగారు	తిరువేంగళాచార్యులుగారు యిచ్చినది.	౨	౦	౦
యీ చెంచరామయ్యగారు	సమృద్ధిప్రకృతి దబ్బాలో వున్నది.	౦	౧	౩
వంగిపురం	మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారి గుజార్లుక్రింది			
వంగిపురం చలపతిరావుగారు	తప్పిలుప్రకారమైన వివరాలు.			
మద్ది రాధాకృష్ణయ్య, వజ్రాల రామరెడ్డి	తాడికొండ			
గార్లు ౩-౫-౨౪, ౪-౫-౨౪ న యీక్రింది	దొంతరాజు రామయ్యగారు	౩	౦	౦
తప్పిలుప్రకారము వసూలుచేచి యిచ్చినారు.	ఒక భక్తుడు	౫	౦	౦
పొన్నెకల్లు.	ఒక భక్తుడు	౨	౦	౦
గుర్రం రత్నయ్యగారు	వంగల సుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు	౧౦	౦	౦
దొంతిరెడ్డి రామరెడ్డి గారు	సోము వల్లయ్యగారు	౧౦	౦	౦
యేరువ బాలకోటిరెడ్డి గారు	వల్లపల్లి మృత్యుంజయఅయ్యవార్లంగారు	౫	౦	౦
పాలేటి సుబ్బయ్య గారు	గార్లపాటి హనుమంతరావుగారు సత్రేనపల్లి			
కొటారు రాఘవయ్య గారు	తాలూకాలో వసూలుపరచియిచ్చినది.	౪౦	౦	౦
పప్పుల బాపిరెడ్డి గారు	శ్రీకాకుళం పట్టాభిరాములుగారి గుజార్లు			
కొత్తమాను పేరయ్య గారు	చీరాల తిరుణాలలో డబ్బీలవసూలు.	౨	౦	౦
యీ సుబ్బయ్య గారు	బజారులో డిటోగారికి దొరినది	౦	౨	౦
గుర్రం క్రీష్ణయ్య గారు	రూపాయనోటు మారకం పట్టెంతాలూకు	౦	౨	౦
శ్రీమతి పొన్నెకంటి పేరమ్మ గారు	వల్ల ముల్ల ప్రసాదరావుగారి ద్వారా గొడ			
గ్రంథి అప్పయ్య గారు	నర్తి లక్ష్మీనారాయణగారు కుమారుని			
కంఠేరు	ఉపనయనసందర్భమున యిచ్చినకట్నం	౫	౦	౦
నిడుముక్కల వెంకటేశం గారు (పెండ్లిలో)	మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారు యీ క్రింది			
పట్టికొన్నల సుబ్బారెడ్డి గారు	తప్పిలుప్రకారం వసూలుపరచి యిచ్చిన			
పొన్నెకల్లు	మొత్తం.			
జంగ రత్నయ్య గారు	తెనాలి			
కోట రాఘవయ్య గారు	చుండూరు సాంబయ్యగారి కుమార్తెవివాహ			
వట్టుపల్లి చలయ్యగారు	సందర్భమున	౧౦౧	౦	౦
కోట రామయ్య గారు	ధూళిపూడి			
గొల్లవారిపాలెం	తల్లివర్తి బాపయ్యగారు కుమారుని వివాహ			
ఒక భక్తుడు	సందర్భమున తెనాలిలో యిచ్చినది.	౧౧౬	౦	౦
పడివరం	రేపల్లె			
పడివరం వెంకయ్య గారు	బోలికెట్టి బాపయ్యగారు కుమారుని వివా			
రేటూరి వెంకటప్పయ్య గారు	హ సందర్భమున తెనాలిలో యిచ్చినది.	౧౬	౦	౦
గరికపాడు	చుండూరు చినఅంకయ్యగారు కుమార్తె			
పోలికెట్టి రామయ్య గారు	వివాహ సందర్భమున తెనాలిలో యిచ్చినది.	౪	౦	౦
ధూళిపాళ రోకయ్య గారు	తెనాలి			
నకలా కోటయ్య గారు	బ్రహ్మాండ నరసింహంగారు వారియింట్లో			
బండారుపల్లి	కుభకార్యమందు యిచ్చినది.	౫	౦	౦
దండమూరి గోపయ్య గారు	మర్రిపూడి			
పొగు ఈశ్వరశర్మ గారు	మల్లాది వెంకటసుబ్బయ్యగారు కుభకార్య			
బండారుపల్లి పానయ్య గారు	మలో యిచ్చినది.	౫	౦	౦
చాగంటి రామయ్య గారు	నేథాంతం శంభుశాస్త్రిగారి గుజార్లు గుం			
గుంటుపల్లి వీరయ్య గారు	డవరపు సీతారామయ్య గారు కుమారుని			
ముప్పాళ్ల అప్పయ్య గారు	ఉపనయనసందర్భమున ముప్పాళ్లలో యిచ్చి			
	నది.	౫	౦	౦

మద్ది రాధాకృష్ణయ్యగారు యీక్రింది వారే

అవలన వసూలుపరచి యిచ్చినది.

పాస్వెకల్లు

నంద్యాల లక్ష్మీరెడ్డి గారు ౨ ౦ ౦

బందారుపల్లి

అగ్రానంతుల వీరరాఘవయ్యగారి ద్వారా

యీక్రింది తప్పిల్లుప్రకారం వసూలైనది.

అరేపల్లి

అన్నదానం చిదంబర అవిధాన్లు ౦ ౪ ౦

పొదిలవారిపాలెం

జవ్వది రత్నయ్య గారు ౦ ౪ ౦

చెరుకుపల్లి

ఒక దేశభక్తుడు ౦ ౦ ౦

మొత్తం ౨౦౦ ౯ ౩

నరసాపురం

తైలరోన్నతపాతశాల

మే 18:—మా తైలరోన్నతపాతశాల మూలధనము నిమిత్తము వాదనాపు పట్టిలు రెంటిని యిదివరలో వివాదాత్మక పంపియించిని. ఇప్పుడు తిరిగి యింకొక బాటితాను పంపగలిగి నందుకు చాలా సంతోషించుచున్నాను:—

శ్రీరాజా కలిండి కుమార లక్ష్మీనృసింహరాజు బహుద్రుగారు, మొగల్తుర్రు 500; శ్రీరాజా కె. అప్పల నరసింహరాజు బహుద్రుగారు మొగల్తుర్రు 500; పోలిశెట్టి జగన్నాథంగారు కొప్పర్రు 500; గ్రంథి వెంకటరెడ్డినాయుడు బియ్యం బియ్యం గారు కీర్తిశేఖరై న రామమూర్తిగారిపేరిట 500; నుదురుమాటి శేషయ్యగారు 150; పెనుమత్స్య రంగరాజుగారు వెంప 125.9.6; న కోదా పెంటు సాపేబుగారు 100; అనంతశెట్టి వెంకన్నగారు 100; అనంతపల్లి నరసింహంగారు 100; పెద్దావరామచంద్రరావు గారు పోలిసుబు ఇస్సెన్సెర్లు నెల్లూరుజిల్లా 100; వస్తాదు వెంకటస్వామిగారు 100; నిడమెలు లక్ష్మీనారాయణగారు 100; జువ్విపాపేబుగారు 50; సమం వెంకన్నగారు 25; తరువాత నింకొక ఆరుగురు ప్రాతవిద్యార్థులు అయిదేసి రూపాయిల చొప్పున రిజిస్ట్రేషన్ చేయించు కున్నారు. ఇంతవరకు పట్టిన్నటి మొత్తము 9900.9.6 లు మాత్రమే అయినది. అధనము ఇరులై లేక ఇరువైయ్యువల రూపాయిలైన యీ తరుణమున ప్రోగుజేసినగాని తైలరోన్నతపాతశాల తిరిగి పూర్వపుయున్నతస్థితికి రానేరదు. అనగా యిప్పుడు ప్రోగుజేసెడి ధనమువిదవచ్చు వడ్డీరలన పాతకాలకు ఏలేటను వచ్చు వత్తము పూర్వవలెను. అప్పుడు మూలధనము మూలధనముగా నిలిచియుండును. కాట్టి ప్రాతవిద్యార్థులు ఈతరుణమున మరవక వారి యథాశక్తిని తోడ్పడి పాతకాలను తిరిగి యున్నతస్థితికి రప్పించ వలెనని ప్రార్థించుచున్నాను. ఇంకను వందలకొలది ప్రాత విద్యార్థులు విగిలియున్నారు. ఈనెలాఖరువరకు ప్రాతవిద్యార్థులకు రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకొనుటకుగాను కమిషనరుగారు నెల వోసంగిరి గనుక పాతకాలమును మరువగూడనివారిని నేను ప్రార్థించుచున్నాను. (స్వకీయవిలేఖరి)

జయపూరు వివాహోత్సవములు

అతిథులను సత్కరించి యిండ్లకు బంపుట

నవ్యరచిత్రధులన వారము దినములకుండియు మహారాజు గారు యింటికినికి వారి ద్రవ్యముతోను ముంపుటయల తోను సాలతోను వచ్చుచి యిండ్లకు బంపుటయల గారు ముంపుట యింటికినికి వారి చాలమంది కొక్కక్కరికి 16/ చొప్పున యిచ్చిరి. జేటిమా బలరాంతురు ప్రతిఘటలు 15 ౦ తేదీన వెల్లిపోయిరి. ప్రాథమిక రామమూర్తిగారి కిచ్చిర బహు మూసలు కుమారు 10, 100/- చేయెను. కొంతవత్త వలన కొలఱున రెండుయెలుగు పిల్లలను, ఒక పులి పిల్లను, ఒక యెనుగు గుఱును, ఒక బంగారుపరికరమును బహూ చించిరి. రామమూర్తిగారి మనమృత యెర్పాటులకొరకై రాజాగారికి మరయుక చేయరు పాతలై కుండును. ప్రాథమిక రామమూర్తిగారు సామానులను మొదలగుచి నిదివరకే పం పిరి. వీరు దిశెంబరు నెలలో చెన్నపురికి జేరురు. ఇదిగాక వివాహసందర్భమున తిరిగి గావుతపాలు మొదలగు యెర్పాటుల న్నియు వచ్చిరి అతిథుల శిష్యియిబ్బందులు కలగజేయవలెన చాలా వాగుగనున్నది. (ఒకవిలేఖరి)

చిత్తూరు వార్తలు

మే 15 మనవురసాలక సంఘమువారు వీధులలో కాల్యుజుకట్టుటకు గాను గతకొంతలలోను పాతకల 50000/- యాభై నేలయ్యులు అప్పటిని దను మొత్తమును 30 కంటలతో తీర్చివేయటాగు తీర్మానమును పొందుచేసిరి. యాదివయసులో శిల్లుపేయర్లకు ఎంతయు అన్యాయములేదు. అప్పుటికివనుచు చేయవలె. అచాముః కున్న భద్రులకున్న విభద్రులుగా నింపవచ్చు. ప్రతివొండు ప్పు రెండుకట్టు ఆచారములలో 1/6 భాగమును శిల్పుపేయకల యెలుక తారణము చేరినే ఒకరివచ్చు మొత్తము ఆచారములలో 1/6 భాగమును ఎక్కడలేనిచి నుండు మొత్తము యిక్కడి యూరెన్ను నిమిత్తముగా శిల్పించిట్టుయితే ఈమొత్తమునకు కాబడినన్న కేయకూడదని నున్నించియున్నాడు.

ఈవద్దని అనుసరించియే చ-రా-రా-శ్రీ శ్రీముని సి. వీరస్వామయ్యంగారు వారు బి. ఎ. బి. ఎల్. ఎమ్. ఎల్. ఎ. కరుణేనుగా నుండినకాలములో అప్పటియకనే ఆచారములలో మిగుల పెట్టి మనయులతో సంకేతము గలిగించుట జంబా మానుపిడి బాలనుండం మొదలిడి ప్రాచ్యులవిధి గురప్పవాయు కువీడి పట్టుకొనిచిరులలో కాల్యులను కట్టిచియున్నాడు. ప్రక్కం చేరుకునేవారు ఆతిరు న చేయక అప్పుటికి కాల్యుల కట్టెలకు చేయడం ఎంతయు యుక్తముగా తోచలేదు. మఱియు, అప్పుటికినట్టుయితే దానిని తీర్చడమునకు వచ్చుట హెచ్చించబడుననే గాని వేరూర్లను ఏమియు కనుక దిలేదు. ఇప్పుడుపుడే వచ్చులే ఎక్కడ అని జనసామాన్యులు మొదలగుచుండగా యింతకంటే వచ్చుట హెచ్చించడం జనమర్మమునకు విధముగా నుండున్నది. ఈవిషయమును గురించి పురపాలక సంఘమువారు మరల యోచించవలగాక. (ఒకవిలేఖరి)

విజ్ఞానచంద్రికామండలి - బెజవాడ

దేశోపయుక్తమయిన గ్రంథములు!

త్వరపడి చందాదారులకు చేరుదు!!

నెం 81 రు లక్ష్మీనారాయణస్వామి— కీర్తిశేఖర లగు కొమరాజు లక్ష్మీనారాయణగారు రచించిన వాఙ్మయము, ఇతిహాసము, కావ్యములు పరిశోధనలు మొదలగువానివిద అమూల్యమగు వ్యాసములు.

చందాదారులకు నెల 2.0.0 ఇతరులకు 2.8.0

నెం 82 రు శ్రీచింతామణిశ్రీ విజయము :— గ్రంథకర్త అయ్యదేవర కాశీశ్రీరావుగారు, యూరపుఖండమున ప్రప్రథమమున ప్రాస్తుదేశీపజలు రాజీయ పాంథిక నిరంకు శత్రువును కూలద్రోసి ప్రజాస్వాతంత్ర్యమును స్థాపించుకొనిన చరిత్రము. యూరపుచర్లత్రము కూడ సంగ్రహముగ తెలియును ప్రతీకలును, నుద్రసిద్ధ దేశాభిమానమును మెచ్చుకొనినారు.

నెల చందాదారులకు 1.4.0 ఇతరులకు 1.8.0

రాబోవు గ్రంథములు:— (1) దచ్చి ప్రజాస్వామ్యము గ్రంథకర్త దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులు గారు కడలూరుచెట్లసాలలో వ్రాసినది. (2) అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు — అయ్యదేవర కాశీశ్రీరావుగారు (3) ప్రతాపరుద్రుడే—చరిత్రాత్మక నవల— మహాకవి కాళ్ల కూరి నారాయణరావుగారు మొదలగునవి:—

చందాదారులకు పుస్తకము వి. పి. గా పంపబడును, పోస్టుఖర్చులు చందాదారులే భరింపవలెను.

బహుమతి:—అయిదుగురు చందాదారులకు చేర్చినవారికి శ్రేంచి స్వాతంత్ర్యవిజయముగాని రు 1.4.0 కుమ్మరుగల ముద్ర గ్రంథముగాని బహుమతి యియ్యబడును. 1924 జూన్ మాసాంతమువరకే ఈబహుమతియు యియ్యబడును.

నైబాంరాష్ట్రవాదులు, ఆంధ్రకంపెనీ మేనేజరు 175, తనిడెన్సి బహు ప్రాదరాభాడు, (డెక్కా)కు వ్రాయవలెను. అయ్యదేవర కాశీశ్రీరావు, మేనేజరు.

జీర్ణర సాయనము

అశీర్వమువలన భుజించిన వస్తువులు రక్షణమునకు సరిగా మారవు. అశీర్వము మిగిలిన రోగములకు కారణము. దీనివలన జీర్ణరోగము లందు రకుసామము క్రమముగ కలిగి యున్న మేర్పడి ఆయుర్వేదము చేయవలెను. 26 మాత్రల దచ్చి నెల రూపు 1.4.0. అమృతాంజనముదీపా, మదరాసు - బొంబాయి.

తామర తైలము

డచ్చి 1.5 0.6-0. 12-8 3-8-0.

తామర ఒకవిధమైన చర్మము మీదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, లోచర్మములోగాని, గోళ్లలోగాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని శేదముల బట్టితామరలోను రెండు మూడు శేదములుగలవు.

కాన, తామరతీట, ఏనుగొళ్ల మొదలగునవి గలవారందరు ఈతైలము ఒకసారివాడి చూడగోరెను. దీనిని రాచినదనుటయింపదు. చర్మము నలుపెక్కుదు, పుండుపడుదు, నెలస్వల్పముంధలమధికము.

అమృతాంజనం దీపా, మదరాసు - బొంబాయి.

చాకులు-తాళములు

మంగలికత్తులు.

ఆంధ్రసోదరులచే చేయబడినవి మేలయినవి.

వెంటనే ధరలకాటలాగును వ్రాయుదు.

బి వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు cet.

8081

పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)

టెలిగ్రాఫిక్ అడ్రెసు. "ఇంజన్మీను" పెద్దాపురం.

ఎలక్ట్రిక్ పాకెట్టు లాంపు

పూర్తికట్టు 1: 2.4.0

చేతుడు 1: 0.120

బల్బు 1: 0.6.0

సిక్ లైటును స్పిండ్ టాపు 1: 1.8.0

హావివాడి, ప్రక్కన గ్రూపు, రింకులది.

చతురంగిరాట్టు డబ్బు 1: 0.12.0

మినియోక్రిక్ స్టోర్సు

83, చీనాబజారురోడ్డు,

మదరాసు.

ఇనాం! ఇనాం!! ఇనాం!!! మా సుప్రసిద్ధమైన రెండంగుల పెద్ద రకము గోడకు తగిలించు 1924 సంవత్సరము క్యాలండరు దరఖాస్తు పంపినవారికి ఇనాముగా పంపబడును. 191

Rajvaid Sri Bamandasji Kaviraj 152 Harrison Road, Calcutta

25 సంవత్సరములనుండి సాటిలేని దివ్యవధుని చేయగొనినది గుణము లేనిచో వైకము వాసనీయబడును

తా వి ఫో రం

ఇతర చికిత్సలన్నియు నిష్ఫలము లైనచోట్ల మా లాపి ఫోరము కొరుకువాధికి అన్నిస్థితులలోను మంచి గుణవిచ్చినది. ఇంతులో రసము చేయటలేదు. మూతముగా వచ్చినదానికి 1బుడ్డి చాలును. బుడ్డి 1.8 ధర రు 2.4.0 పోస్టు ఖర్చు 0.8.0.

కలకత్తా మెడికల్ కాలేజీలో అసిస్టెంటు ప్రొఫెసరు గానున్న డాక్టరు కె. ఎస్. భట్టాచారి గారి యిట్లు వ్రాసిరి "లాపి ఫోరము ఇతర వైద్యములకు ఎంతమాత్రము తీసిపోవులేదు."

MAGBONUM MEDICAL NOOK 77 Dey Street., P. O. Serampore (Bengal)

చెముడుకు
అమోఘమైననుండు.
చెముడుచెవిలో పోటు
చీముకారుట హాదు,
కుదరనిచోమీసామ్మతిరు
గయిచ్చెదమనిష్టాంపుష్టాంపు
రునామాత్రాసిసంపబడును
బుడ్డికి రు 4.0-0. వి. పి. యిచ్చుటవేరు
డాక్టర్ రత్నంబ్రదర్శు
మారుబేరు, కృష్ణా జిల్లా.

Printed and Published by K. Nageswara Rao Editor, Andrapatrika, Power Press, 6 & 7 Thambu Chetty Street, MADRAS.